Poštnina plačana v gotovini

Leto IX, št. 233

Ljubljana, četrtek 4. oktobra 1928

Cena 2 Din

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25·—; za inozemstvo Din 40·— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflova ulica štev. 5/I. Telefon št. 2072 in 2804, ponoči tudi št. 2034.

Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 2056.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 2498

Podružnici: Maribor, Aleksandrova št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180, Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 3. oktobra.

Danes so v Bolgariji svečano proslavili dvajsetletnico, odkar je knez Ferdinand Koburg proglasil Bolgarijo z vzhodno Rumelijo za nezavisno državo in se hkrati proklamiral za kralja. Proglas je bil izdan v historični bolgarski prestolnici Trnovu in dotedanji knez Ferdinand si je vzel naslov carja Bolgarov, kar je imelo ne le historični, marveč tudi propagandnopolitični pomen.

Šele od tega dneva dalje je bila Bolgarija tudi formalno popolnoma nezavisna država. Dotlej je morala priznavati nad seboj nadoblast turškega sultana in je pripadala v mednarodnem svetu formalno še vedno k Turčiji. To je bila zanjo še dedščina berlinskega kongresa, ki je skoro natančno trideset let poprej namesto popolnoma svobodne in nezavisne ter mnogo večje Bolgarije uredil mnogo manjšo, sultanovi suverenosti podrejeno kneževino Bolgarijo med Dunavo in Balkanom s Sofijo. Še bolj od sultana zavisna je bila Vzhodna Rumelija, ki jo je šele prevrat v Plovdivu v l. 1885. združil z Bolgarijo, ne da bi se seveda razmerje do visoke porte v bistvu spremenilo. In taki so ostali formalni odnošaji med Bolgarijo in Turčijo do l. 1908.

Kljub formalni odvisnosti pa se je faktično Bolgarija počutila povsem samostojno. Najbolj se kaže to v odnošajih do inozemstva. Dasi bi mogli Bolgarijo napram vnanjemu svetu zastopati prav za prav samo sultanovi organi, se je vendarle posrečilo dejansko prekršiti te norme in Bolgarska je sklenila celo več samostojnih trgovinskih pogodb z inozemskimi državami in vzdrževala v inozemstvu diplomatska zastopstva, ki so dosegla mednarodno priznanje. Tako se je s proklamacijo neodvisnosti dejansko prav malo spremenilo, dasi se seveda ne sme podcenjevati niti formalna stran osamosvojitve, zakaj pravni naslov suverenosti bi se mogel s turške strani v posebnih slučajih ipak izrabljati. Prav iz tega motiva je tudi potekla odločitev za trnovsko proklamacijo, kar se najbolje razvidi iz njene predzgodovine.

Pričetkom julija l. 1908. je namreč v bitoljskem vilajetu izbruhnila mladoturška revolucija. Revolucionarnemu «Odboru za edinstvo in napredek» so se pridružile po vrsti garnizije evropske Turčije, sultan je moral izvajati konsekvence in je, da prepreči še radikalnejšo rešitev, obnovil ustavo iz leta 1876. Pričele so se priprave za volitve v turški parlament, ki naj bi izvedel temeljite politične in upravne reforme. Proglasila se je splošna amnestija. Mladoturki so ponudili roko v spravo vsem narodnostnim skupinam, ki so se dotlej zaman borile za svobodo. Zdelo se je, da je res nastopilo bratstvo med dotlej tako sovražečimi se narodnostmi v Turčiji.

Vse te presenetljive spremembe so napravile seveda silen vtis pri sosedih Turčije. Še prav posebno pa v Bolgariji in Avstro-Ogrski, ki sta bili obe v posebnih pravnih odnošajih s Turčijo. Avstro-Ogrska se je prestrašila, da bi se mogla tako v Turčiji kot v Bosni pojaviti težnja po parlamentarnem zastopstvu v novi turški zbornici, saj je v času okupacije cesar izrecno naglasil, da ostane kljub zasedbi Bosna pravno sultanova dežela. Zato je bilo treba prehiteti nevarnost.

Podobno je postala za Bolgarijo turška ustavnost neprijetna, ker bi se mogla sedaj pravna zavisnost od Turčije tolmačiti tudi v bolj komplicirani obliki. Tudi tu je kazalo preprečiti vsakršne neprijetne eventualnosti.

In tako se je zgodilo, da je v Trnovu knez Ferdinand izdal uvodoma označeni proglas, ki je ukinjal za vselej vsakršno pravno odvisnost od sultana. Istočasno pa je avstrijski cesar proglasil aneksijo Bosne-Hercegovine.

Svet je postal pozoren na istočasnost obeh dogodkov. Na Dunaju so hiteli uradno zatrjevati, da je le slučajna in da niso imeli z Bolgarijo o tem nikakega dogovora. Nam si pač ni treba več beliti glave z vprašanjem, ali je avstrijski demanti dokazoval pravo resnico, ali ne, zakaj da se je knez Ferdinand tudi pri tej priliki naslonil na Avstro-Ogrsko, je pač evidentno.

Tako je torej Bolgarska dosegla popolno neodvisnost s pomočjo diplomatskih akcij. Turčija seveda s trnovsko proklamacijo ni bila zadovoljna, toda težišče napetosti se je avtomatično usmerilo proti Avstro-Ogrski. In ko se je naposled dosegel sporazum med habsburško in turško diplomacijo, so se tudi turško-bolgarska pogajanja ugodno zaključila in Turčija je tudi tu priznala nastalo dejansko stanje.

•

Sofija, 3. oktobra, r. Danes se je vršila v vsej Bolgariji svečana proslava 20 letnice nezavisnosti Bolgarije in 10-letnice vladanja kralja Borisa. Proslavo v Sofiji je otvorila svečana služba božja, katere so se udeležili kralj s svojim spremstvom, vsi dostojanstveniki, celokupni diplomatski zbor in velika množica občinstva. Po službi božji se je vršila vojaška parada, opoldne pa je kralj priredil banket diplomatom in vodilnim bolgarskim osebam. Na sličen način se je vršila tudi proslava po deželi.

Zanimiva avdijenca odličnega opozicijonalca

Kralj je sprejel v dolgi avdijenci znanega beograjskega voditelja SDS Miloša Savčića. – Priprave za proslavo solunskega proboja

Beograd, 3. oktobra. V političnih krogih so danes živahno komentirali snočnjo avdijenco znanega prvaka SDS v Beogradu Miloša Savčića. Njegova avdijenca, ki se je vršila od pol 7. do pol 9. na dvoru, je ostala snoči neopažena. Šele danes se je zvedelo za njo. V vseh političnih krogih ji pripisujejo velik značaj, ker smatrajo, da je g. Savčić tolmačil kroni stališče KDK k splošni politični situaciji. V zvezi s prizadevanjem Ace Stanojevića, da bi čim prej prišlo do stikov med obema taboroma, ne izključuje v beograjski krogih možnosti, da je to avdjenco predlagal Aca Stanojević, ki se je zadnje dni večkrat mudil na dvoru.

Drugače je danes vladalo v Beogradu skoro popolno politično mrtvilo. Niti običajnih konferenc pri političnih voditeljih danes ni bilo opaziti. Pozornost vladnih krogov je koncentrirana predvsem na svečanosti povodom službene proslave proboja solunske fronte, ki bi jo vlada rada naredila čim najbolj impozantno, da bi tako popravila svojo reputacijo pred javnostjo in inozemstvom ter obrnila pozornost od neznosnega političnega položaja.

Vlada je prvotno računala, da se bo udeležilo proslave do 100.000 ljudi izven Beograda. Že po prvih prijavah pa se je pokazalo, da bo udeležba dokaj manjša in da se zlasti iz prečanskih krajev razen oficijelnih predstavnikov oblasti ne bo nihče udeležil. Da bi privabila kar največ ljudi, je kljub ogromnemu deficitu, ki ga izkazujejo železnice, dovolila vsem udeležencem popolnoma prosto vožnjo. A tudi to ni pomagalo. Po dosedanjih prijavah se bo udeležilo proslave vsega komaj okrog 20.000 ljudi. Poskusi, organizirati tudi udeležbo prečanov na proslavi, se niso posrečili.

Iz notranjosti države so že včeraj prispele prve vojaške deputacije posameznih edinic. Na Banici grade veliko tribuno za kralja in povabljene goste iz inozemstva. Francoska in angleška vojaška delegacija prispeta v Beograd v petek, romunska in italijanska pa v soboto.

Kaj vse bi bilo hegemonistom po godu

Po Beogradu trosijo vesti o nameravanih izstopih iz HSS in SDS, o nezadovoljnosti z dr. Mačkom in Pribičevićem i. t. d.

Zagreb, 3 oktobra č. Predsednik KDK Svetozar Pribičević je danes novinarjem med drugim izjavil:

»Opozorite predvsem javnost, da nobena izjava, ki se v beograjskih listih predstavlja kot »izjava zelo uglednega člana KDK« (na primer v današnjem »Vremenu«) ali kot izjava »politika, ki je zelo dobro poučen o razmerah v KDK« (na primer v današnji »Politiki«) ne izvira od kakega predstavnika KDK. Predstavniki KDK nimajo navade, dajati anonimnih izjav. Te izjave v »Vremenu« in »Politiki« ne predstavljajo niti stališča, niti razpoloženja KDK in so se pač ravno radi tega avtorji teh izjav zatekli k anonimnosti.

V »Politiki« je danes objavljeno, kako so moje in dr. Mačkovo zadržanje v Beogradu politični krogi kvalificirali kot neumerjeno in povsem neukročeno mržnjo, in kako so v Beogradu pričeli smatrati, da sta se ta »dva šefa KDK diskvalificirala za sodelovanje pri reševanju težkih nalog, ki stoje tako pred beograjskimi, kakor pred zagrebškimi politiki«. Mislim, da se bo g. dr. Maček strinjal z menoj v tem, da nam je milo da nas sedanji beograjski politični faktorji smatrajo za diskvalificirane, ker nam to vzbuja upanje, da nam bodo prihranili svoje različne ponudbe za stik in zbližanje.

Ako v Beogradu mislijo, da je kdo v KDK ki je umerjenejši kakor midva, potem se bodo hitro prepričali, v kako veliki zmoti žive. V Beogradu se res ne bavijo z ničemer drugim, kakor z lansiranjem raznih intrig in neresničnih vesti o možnosti razcepa v KDK. Tako mi je pred nekaj dnevi neki poslanec KDK pripovedoval, kako v Beogradu z vso resnostjo zatrjujejo, da se bodo od SDS ločili dr. Hinko Krizman, dr. Svetislav Popović in dr. Gjorgje Branković, od HSS pa g. Košutić in drugi. O tem so govorili cele romane in jih razširjali med naivno publiko. Največ pa se zanašajo na to, da bodo napravili sporazum s HSS brez SDS ter na ta način hitro in lahko rešili »hrvatsko vprašanje«.

Razume se, da so ti beograjski glasovi o razcepu KDK in v posameznih njenih skupinah najbolj fantastične fabule. Moji prijatelji dr. Popović, dr. Krizman in dr. Branković smatrajo te izjave za žalitev, g. Košutić pa bo s prezirom prešel preko teh izmišljotin. Morda se še spominjate, da so nekega dne pričeli govoriti po Beogradu o tem, kako me je zapustila vsa Lika. Mirno pa vam morem reči, da v svoji politični karijeri nikdar nisem stal tako sijajno v Liki kakor danes. Režimovci so sicer poskušali fabricirati nezaupnice Srbov proti meni in izželi so jih iz posameznih radikalskih policijskih organizacij. Toda tudi s tem so morali prenehati, ker so doživeli velik fiasko. **Srbstvo v krajih preko Save, Drine in Dunava noče služiti hegemonistični politiki Beograda. V Beogradu trosijo kljub prazni državni blagajni in v času ko uradniki ne dobivajo svojih mesečnih plač, milijone za različne paradne proslave. Srbstvo pa gladuje in skupno z njim tudi Hrvatstvo in Slovenstvo.**

Sumljiv molk o preiskavi Legatove afere

O poteku preiskave ni mogoče dobiti nikakih obvestil. — Tudi beograjski listi so zopet umolknili. — Legatovo stanje je trajno resno

Pančevo, 3. oktobra. Stanje ruskega polkovnika Borisa Legata, ki so ga v Glavnjači težko poškodovali, je še vedno neizpremenjeno resno. Zdravniki ga negujejo z vso skrbnostjo ter še vedno izražajo bojazen, da nastopijo komplikacije zaradi gnojenja, ki se kljub vsem protiukrepom vedno bolj širi. Bolnik trpi grozne bolečine, ki pa jih junaško prenaša. Razburjenje zaradi neresničnih trditev beograjske policije je zelo fatalno vplivalo na potek zdravljenja, ker se bolnik še vedno ni mogel pomiriti nad toliko brezobzirnostjo. Na zahtevo zdravnikov danes ni bil zaslišan, da bi ga še bolj ne razburjali. Tekom današnjega dne je Legata posetilo mnogo prijateljev Rusov, ki si tudi s svoje strani prizadevajo, da kolikor mogoče olajšajo njegov položaj.

O poteku preiskave, ki jo je odredilo notranje ministrstvo, še tudi danes niso znane nikake podrobnosti. V javnosti se niti ne ve za ime osumljenega orožnika, ki je baje bil izročen orožniškemu poveljstvu v nadaljno postopanje proti njemu. Pozornost pa vzbuja dejstvo, da so beograjski listi na mah zopet utihnili in danes o Legatu odnosno o preiskavi ne poročajo niti besedice, dočim je vsaj »Politika« še včeraj objavila obširnejša poročila in razgovore z Legatom. Radikalsko »Vreme« in demokratska »Pravda« pa Legatovega slučaja, ki bije v obraz najprimitivnejšemu čutu pravičnosti in javne sigurnosti, nista niti zabeležila!

Patrijarh Dimitrije nevarno bolan

Beograd, 3. oktobra. Zdravstveno stanje patrijarha pravoslavne cerkve Dimitrija se je znova poslabšalo. Zdravniki so za življenje osemdesetletnega starčka zelo v skrbeh. Arhijerejska sinoda je izdala odlok, naj se po vseh pravoslavnih cerkvah služijo maše in vrše molitve za zdravje vrhovnega cerkvenega poglavarja.

Pred občinskimi volitvami v Splitu

Split, 3. oktobra n. Danes je dospel semkaj kot zastopnik vodstva HSS inž. Košutić. Popoldne se je posvetoval z zastopniki krajevne organizacije hrvatske seljačke stranke o sporu, ki je nastal med to stranko in neodvisnimi delavci glede skupnega nastopa pri občinskih volitvah. Neodvisni delavci so namreč postavili zahtevo, naj v slučaju, ako bodo njihovi mandati razveljavljeni, podajo ostavke tudi vsi izvoljeni občinski svetniki HSS, da bi tako prišlo do ponovnih volitev. Radičevci in federalisti pa nočejo pristati na to zahtevo, ker bi se lahko zgodilo, da bi nadzorna oblast poverila vodstvo občinskih poslov v Splitu manjšini. Misija inž. Košutića obstoji v tem, da nastali spor nekako poravna.

Drzna tatvina v beograjskem brzovlaku

V noči od torka na sredo je neznan zločinec ukradel iz ambulančnega voza denarno vrečico z 850.000 Din

Novi Sad, 3. oktobra. V minuli noči je bila v poštnem vozu brzovlaka, ki vozi iz Beograda v Subotico, izvršena velika tatvina. Doslej še neznani tat je izmaknil poštno-denarno vrečico, v kateri je bilo 850.000 Din. Kako je bila tatvina izvršena, še ni ugotovljeno. Po dosedanjih ugotovitvah je padel sum na nekega odpuščenega poštnega uradnika, ki se je nekaj časa vozil z vlakom. Priče, ki so ga videle, pripovedujejo, da se je ves čas vedel zelo sumljivo. V Novem Sadu pa ga ni nihče videl.

Kot bivši poštni uradnik je dobro poznal razmere v ambulančnem vozu. Zato domnevajo, da se je preko mostiča, ki spaja poštni voz z ostalimi osebnimi vozovi, med vožnjo splazil do ambulance, splezal preko mostiča in odbijačev na desko, ki vodi ob celem vagonu. Tu se je splazil do vagonskega okna in pobral denarno vrečico, ki je ležala na polici ob oknu nad mizico. Po isti poti, kakor je prišel, se je nato brž kone splazil zopet nazaj v osebni voz. Iz vlaka je skočil najbrž že pred Novim Sadom.

Tatvino so opazili šele v Novem Sadu, kjer bi bil moral uradnik poštne ambulance denar izročiti tamošnjemu poštnemu uradu.

O tatvini so bile takoj obveščene vse nadrejene oblasti in orožniške ter policijske postaje, ki so ukrenile vse potrebno, da tatu izslede. Domneva se, da bo skušal pobegniti preko meje na Madžarsko, zaradi česar so bile še posebej opozorjene vse obmejne straže. Poštni voz so v Novem Sadu odpeli, ga takoj zapečatili in zastražili, danes pa ga je pregledala sodna preiskovalna komisija, ki so ji prideljeni tudi zastopniki novosadske in beograjske poštne direkcije ter poštnega ministrstva.

Vest o tatvini je vzbudila v Novem Sadu veliko senzacijo, ker predstavlja eno najdrznejših tatvin, kar jih je bilo izvršenih v zadnjem času. Ker so bile zabeležene vse številke bankovcev, ki so se nahajali v ukradeni denarni vreči, upajo, da bodo tatu kmalu za petami. Seznam ukradenih bankovcev je bil izročen vsem denarnim zavodom, ki imajo nalog, da pazijo pri sprejemanju denarja na te številke in prijavijo vsakogar, ki bi posedoval ukradeni bankovec, pristojni policijski oblasti.

Dogovor glede 7. oktobra

Dopoldne bodo nastopili Heimwehrovci, popoldne pa socijalni demokrati. — Dalekosežen socijalistični predlog o razorožitvi. Zanimiva izvajanja kancelarja dr. Seipla

Dunaj 2. oktobra s. Na današnji seji narodnega sveta je dr Renner vložil nujno vprašanje socijalno demokratske stranke, v katerem se vprašuje zvezna vlada, ali je pripravljena takoj pričet pogajanja med strankami za notranjo razorožitev.

Pri današnjih razgovorih za določitev prostorov za obe stranki dne 7. oktobra v Dunajskem Novem mestu se je dosegel dogovor, po katerem bo Glavni trg 7. oktobra dopoldne rezerviran za heimwehrovce, popoldne pa za socijalne demokrate. Z ozirom na to se bo še jutri ukinila prepoved socijalno demokratske prireditve.

Dunaj, 2. oktobra s. Na današnji seji narodnega sveta se je razpravljalo o nujnem vprašanju socijalnih demokratov. Dr. Renner tudi s svojim predlogom ni imel sreče, ki predvideva, naj bi se celokupno avstrijsko ozemlje razdelilo po strankarsko politični večini posameznih volilnih okrajev, tako da bi povsod, kjer ima kaka stranka večino, druga stranka ne bi smela nastopiti s svojimi organizacijami.

Zvezni kancelar dr. Seipel je najprej zavračal utemeljitev socialno demokratskega vprašanja, ki predvsem očita heimwehrovcem, da se ne priključijo nobeni stranki. Socijalno demokratsko vprašanje označuje to kot kršitev proti določbi ustave. V ustavi, je dejal dr. Seipel, nikjer ni določeno, da bi se moral kdo priključiti tej ali oni stranki. To spominja na gotova opazovanja v prvem času republike, ko so osebe, ki so bile na čelu vlade, napravile razne poskuse, da bi tako rekoč tudi javno mnenje napravili za monopol strank in od nobene stranke odvisnim listom odrekli pravico do obstoja. Dr. Seipel je izjavil, da je bil že takrat proti takim poizkusom, kakor je to tudi danes v primeru Heimwehra. Ako je dr. Renner govoril o tem, da stremi Heimwehr za tem, da bi izpodkopala avstrijsko socijalno zakonodajo, mora opozarjati na to, da je med heimwehrovci mnogo delavcev. Ako hoče kdo nahujskati množico, vedno trdi, da sta republika in osemurni delavnik ogražena. Ako naj vlada mir med narodom, moramo predvsem imeti sigurnost, da ni teroria in da obstoja zakonita podlaga za brezobzirno zasledovanje onih, ki hočejo izvajati teror in sicer od katerekoli strani.

Mednarodna gospodarska konferenca v Pragi

Praga, 2. okt. h. Jutri bo tukaj otvorjena mednarodna gospodarska konferenca, ki bo trajala do 6 oktobra. Za konferenco je določen naslednji program: 1. Dosedanji rezultati delovanja Društva narodov za gospodarsko regeneracijo Evrope. 2. Izvršitev resolucij gospodarske konference v Ženevi. 3. Proučevanje smernic, ki bi bile primerne ustvariti miroljubne pogoje v državni politiki in v finančni in gospodarski praksi.

Zaključek praških posvetovanj

Praga, 3. okt. g. Generalni svet lig Društva narodov je imel danes svojo zaključno sejo. Sprejeta je bila resolucija o brezdomovincih. Resolucija bo izročena mednarodnemu kongresu Društva narodov za kodifikacijo mednarodnega prava. Tudi odbor za sporazum med balkanskimi narodi je danes zaključil svoje delo. Zastopniki štirih balkanskih držav Jugoslavije, Grčije, Bolgarije in Romunije so se na podlagi prejšnjih razgovorov sporazumeli na naslednji program: Balkanske države se bodo trudile v zmislu Društva narodov delati za boljšo bodočnost, kar se bo doseglo s tem, da se bodo balkanske države združile v antanto in da bodo sklenile pogodbo po vzrocu locarnske pogodbe. Lige Društva narodov v teh državah bodo proučile vse metode, ki bi mogle dovesti do tega cilja ter se bodo zopet zbrale v najkrajšem času, da si izmenjajo misli o rezultatih tega proučevanja.

Zanimiv incident v Pragi

Praga, 2. okt. d. Na seji generalnega sveta lig Društva narodov se je dogodil incident. Madžarska delegacija, ki je prišla pod vodstvom bivšega ministra Pekarja v Prago, ni bila povabljena k prireditvam ob priliki tega kongresa. Zlasti ni bila povabljena na svečano kosilo na čast članom generalnega sveta. Madžarsko poslaništvo pa je včeraj priredilo kosilo za madžarske delegate. Med madžarskimi delegati vlada zaradi tega velika nejevolja, tako da hoče odpotovati, ne da bi počakali na mednarodno gospodarsko konferenco.

Poljsko-nemški odnošaji

Berlin, 3. oktobra. (be.) Semkaj je dospel vodja nemške delegacije na nemško - poljskih trgovinskih pogajanjih v Varšavi Hermes. V Berlinu se mudi tudi nemški poslanik v Varšavi, Rauscher, ki bo poročal o stanju pogajanj.

Važna sprememba poslovnika v madžarskem parlamentu

Budimpešta, 2. okt. g. Danes so vsi ministri in več državnih tajnikov posetili ministrskega predsednika grofa Bethlena, ki je danes zopet prevzel svoje posle. Kakor se izve, bo prvo delo parlamenta v sedanjem zasedanju, da bo določil čas svojih razprav namesto od 10. do 14. od 18. do 22. ure. S tem naj bi se omogočilo, da bi se mogli ministri posvetiti dopoldne delu v ministrstvih. V opozicijonalnih krogih opozarjajo, da je to v nasprotju z madžarskimi tradicijami. Ker se bo nabralo mnogo gradiva, ki ga mora izdelati parlament, bo novela o tiskovnem zakonu odgodena do spomladi. Pač pa se bo zbornica bavila s predlogi novega gospodarskega ministra glede revizije madžarskih trgovinskih dogovorov z inozemstvom.

Ostra Macdonaldova kritika vladne politike

London, 3. oktobra. g. O priliki vložitve razorožitvene resolucije na delavski konferenci je izjavil Macdonald, da pomeni ta resolucija popolno in brezpogojno obsodbo zunanje politike vladne stranke. Od l. 1924. naprej vlada v Ženevi ni ničesar storila, razven da je miru delala zapreke. Ob času, ko je vlada razpravljala o razorožitvi, je to delala z mislijo, da se mora pripravljati za drugo vojno. Glavna napaka od leta 1924. naprej je bila ta, da je vsak narod pri pogajanjih nastopil z mislijo, da bo izbruhnila vojna, da pa noben narod ni hotel opustiti ničesar, kar bi mu bilo ob izbruhu vojne v korist. Macdonald je obsojal vlado zaradi njenega stališča glede francosko - angleškega mornariškega dogovora ter je dejal, da to sicer ni tajna diplomacija, vendar pa ni bila docela odkrita. Delavska stranka bo zahtevala, da se ta dogovor in vsa tozadevna korespondenca objavi v Beli knjigi.

Ameriški poslanec o položaju v Evropi

Newyork, 3. oktobra g. Republikanski poslanec kongresa Britten iz Chicaga je po svojem povratku iz Evrope izjavil: Ako hoče Evropa mir, mora najprej izpolniti naslednje tri pogoje: 1. Takojšnja izpraznitev Porenja. 2. Ukinitev versailleske mirovne pogodbe, ki je zgrajena na sovraštvu in ki se mora nadomestiti s pravo mirovno pogodbo. 3. Določitev reparacijske vsote. Britten je dalje izjavil, da je evropska diplomacija še vedno usmerjena po prevarah. Res je, da se v Evropi govori o miru, vendar pa se pripravljajo na vojno.

Kaj je delal dr. Korošec v nedeljo v Sloveniji

Priprave za rešitev pred bližajočo se katastrofo. – Poravnava s skupino dr. Stanovnika

Kakor smo poročali, je prispel min. predsednik dr. Korošec v nedeljo ponoči natihoma v Ljubljano ter se je od tu z avtomobilom odpeljal najbrž v Maribor. Klerikalni listi so navzočnost šefa SLS popolnoma zamolčali, s čimer je seveda obisk dr. Korošca dobil še posebno skrivnosten značaj.

Sedaj se nekoliko odkriva ozadje. V nedeljo so namreč potovali nekateri hrvatski politiki, med njimi predsednik KDK dr. Maček in posl. Predavec v Gradec na gospodarsko razstavo. **S strani klerikalcev je bil pri tej priliki storjen poskus, da se spotoma dr. Maček popolnoma tajno sestane z dr. Koroščem.** Že nekaj časa se iz vodstva SLS pošiljajo pošte v Zagreb, da si dr. Korošec želi aranžmana z radićevci in «Jutro» je svojčas že poročalo, da se je m. dr. mudil v taki misiji v Zagrebu tudi posebni pooblaščenec g. Korošca posl. Smodej, ki pa je **zaman skušal priti v stik z voditelji KDK, ki so najodločneje odbili vsak poskus, da bi se razgovarjali z odposlancem šefa hegemonističnega režima in najožjega sotrudnika Velje Vukičevića.** Sedaj so klerikalci ta poskus obnovili z jačjimi sredstvi **in sam dr. Korošec se je hotel sestati z dr. Mačkom.**

Vse kaže, da bi se imel ta sestanek vršiti brez vednosti srbijanskih vladnih krogov. **Klerikalci čutijo, da je današnja situacija nevzdržna in si hočejo pripraviti umik.** Vztrajali bi na strani hegemonistov do zadnjega trenutka, a za moment, ko se vse skupaj podere, **bi si radi pripravili skok v drugi tabor.** Naravno je, da se v krogih KDK perfidnost takega načrta primerno ocenjuje. Dr. Korošec je, kakor vse kaže, povsem **napačno podučen o razpoloženju,** ki vlada napram njemu in klerikalni stranki v širokih vrstah naroda prečanskih krajev. On naivno misli, da je mogoč «aranžman» med KDK in SLS, ki je **glavna opora hegemonističnega režima** in nosi ogromni del politične odgovornosti in krivde za dogodke, ki so privedli do 20. junija in ki so strašnemu umoru sledili. Povrh pa se vdaja še naivnejši misli, da bi se mogel sporazumeti samo s HSS, očividno ne vedoč, da je **baš na Hrvatskem ogorčenje proti SLS in njemu še skoraj večje nego proti ostalim hegemonističnim strankam.**

Zato ni čudno, da se je **mariborski poskus g. Korošca popolnoma ponesrečil in da je bila energično odklonjena** sugestija o sestanku z dr. Mačkom ali katerimkoli drugim hrvatskim politikom, ki pripada HSS, odnosno KDK.

Dr. Korošec se je, ne da bi bil mogel svojo namero izvršiti, vrnil v Ljubljano, odkoder je potem zopet na tihoma ponoči odpotoval v Beograd.

Izgleda, da beograjski krogi še ne vedo nič pozitivnega o stalnih poskusih SLS, pripraviti si odstopnico za slučaj političnega kraha. Z njihovega stališča je to seveda najgrša nelojalnost. Gotovo pa je, da že nekaj časa precej sumljivo opazujejo predsednika vlade, ki so ga postavili na to mesto, da vodi **njihove** posle, ne pa, da se za njihovim hrbtom poskuša na lasten račun sporazumevati s KDK.

•

Tudi v Ljubljani je čakala gospoda predsednika SLS delikatna naloga, ki pa jo je, kakor se zatrjuje, nekoliko srečnejše izvršil. V toku poskusov, da se doseže premirje med posameznimi, do skrajnosti skreganimi klikami v SLS, je bilo iznešeno silno mnogo obtožilnega materijala proti dosedanjemu tajniku SLS kaplanu g. Gabrovšku, ki je bil zlasti s strani tako zvane «levičarske» skupine označen kot glavna ovira za dosego sporazuma. G. Gabrovšek je bil poklican pred dr. Korošca ad audiendum verbum in sta baje zelo ropotala. Konec je pa ta, da se je dr. Korošec odločil za odstranitev kaplana Gabrovška iz tajništva SLS. Kot nagrado so klerikalci obljubljali g. Gabrovšku bogato faro, toda g. Gabrovšek se je kapriciral na Kranj, ki pa je bil že oddan tržiškemu župniku g. Škerbecu. Sedaj se dela na aranžmanu, da postane g. Gabrovšek, ki je, kakor znano, eden najbolj zagrizenih strankarjev v SLS, tajnik Zadružne zveze... Izgleda, da bo po odstranitvi g. Gabrovška iz tajništva prišlo do zopetnega sodelovanja dr. Stanovnika v vodstvu SLS, na kar zlasti pritiska škof dr. Jeglič, ki je v ožjem sorodstvu z dr. Stanovnikom.

Povsem brezuspešen pa je ostal dr. Koroščev poskus, da se pomiri s skupino dr. Brejca, ki stoji na stališču, da je SLS storila usodepolno pogreško, ko je po 20. juniju še ostala v vladi ter napoveduje, da se bo ta pogreška klerikalni stranki kruto maščevala. Nasprotstva med Brejčevo skupino in oficijelnim vodstvom SLS so se zadnje dni še poostrila.

Zopet pokopavajo SDS

Kadar «Slovencu» usahne neizčrpni vir laži, iz katerih si kuje svoje argumente, tedaj zapoje staro svojo priljubljeno pesem o Svetozarju Pribićeviću, ki da je doigral, o SDS, ki je popolnoma na tleh in o podobnih svojih željah, ki ostanejo večno neizpolnjene. V svoji včerajšnji številki je zopet in ponovno pokopal SDS in njenega voditelja, to pot pa že popolnoma definitivno, z velikim konduktom in z gotovostjo, da je opravil zadnje delo usmiljenja nad neprijetno mu stranko.

Koroščevo glasilo se veseli neke fiktivne izolacije Svetozarja Pribićevića, ki da je tako osovražen na vseh straneh, da mu ni pomoči. Nastas Petrović je sicer pred par dnevi pred mnogo tisoč ljudi broječo množico globoko doli v Srbiji izrecno naglašal velike zasluge Pribićevića v sedanjem sporu, povdarjal, da je samo pametni politiki tega voditelja pripisati, da se razdor med obema glavnima političnima skupinama ni povečal do še bolj pogubnih meja, toda [illegible] vse vih ljudi ta ugotovitev ne moti. Oni trobijo svojo dolgočasno pesem, da je Pribićević osovražen pri ogromni večini srbskega naroda.

Čudno je samo, da ta politik, ki bi ga radi «Slovenčevci» naslikali kot človeka, ki nima za seboj niti enega prijatelja, vedno znova zahteva razpust Narodne skupščine in nove volitve. Pribićević se ne boji ljudske sodbe in jo naravnost zahteva, Koroščevih prijateljev pa je strah volitev, kajti izgubili bi toliko, da bi jim tudi Koroščevi mandati ne mogli nikoli več pomagati do vlade.

Zato pa si sedanja vlada prizadeva na vse kriplje, kako bi odložila razpust skupščine in zavlekla narodno obsodbo kolikor mogoče v nedoglednost. Toda to vprašanje se bo moralo rešiti prej ali slej, kajti KDK je dovolj jasno povedala, da v Narodno skupščino, v kateri je tekla kri hrvatskih narodnih voditeljev, zanjo ni povratka. Na drugi strani pa uvideva vsa naša in na veliko žalost Korošca tudi srbijanska javnost, da se brez KDK ne more vladati v nedogled.

Koroščevo glasilo se na vso moč oklepa hegemonistične teze, da je sedanji spor samo spor med Beogradom in Zagrebom. Vsemu svetu pa je jasno, da se bije politični boj med prepotenco posameznih srbijanskih usurpatorjev in med prečanskim ljudstvom, ki je sito nepoštenega jerobstva in zahteva delež na vladi. V tem boju stoje naši klerikalci na strani srbijanskih mogotcev proti vsem prečanom in ta izdajalska uloga jim preseda, dasi jim nosi začasno strankarske koristi. Svet ve, da morajo zahteve KDK biti globoko utemeljene, ako stojijo za njimi vsi prečanski Srbi, ki niso baš najslabši del srbskega plemena. Ako se Srbi iz prečanskih krajev, ki so nekdaj trpeli zaradi svojega srbstva, opredeljujejo proti srbijanski oligarhiji, potem je jasno, da so morali doživeti zatiranje in razočaranje. Če pa Koroščeva stranka, ki se je žalostno proslavila z geslom «Srbe na vrbe!» in ki je nekdaj toliko rohnela proti srbijanski oligarhiji, danes gre proti prečanom, potem je vsakomur jasno, da dela to iz golega koristolovstva.

Prečanski Srbi imajo važen pomen v KDK, ker s tem izgublja borba KDK oni separatistični in plemenski značaj, ki ga je imela vsa Koroščeva dosedanja opozicijonalna politika. Ta značaj bi nasprotniki radi dali tudi KDK, ali tu je Pribićević s svojimi Srbi, ki najzgovorneje demantirajo vsako tako podtikanje. Zato pa je ta mož trn v peti tako hegemonistom, kakor njih privesku, našim klerikalcem. Omenili smo že, da se v Srbiji sami visoko ceni tudi sedanja konstruktivna politika Svetozarja Pribićevića, med prečanskim prebivalstvom pa pridobiva voditelj SDS vsak dan večjo popularnost zaradi svoje odločnosti, s katero tako uspešno odbija vse napade hegemonistov.

«Slovenec» to ve, ker Korošec to bridko občuti, zato je to večno pokopavanje SDS prenehalo biti zoperno in je le še smešno in dolgočasno. Naj klerikalci še tako izključujejo Pribićevića iz vsake kombinacije, prevarili se bodo, kakor so se še vedno. Ni Pribićević tisti, ki ne bo mogel v kako bodočo kombinacijo, pač pa ima Korošec prilično slabe izglede zanjo.

Povišanje tarif za stavbni les?

Beograd, 3. oktobra. Danes je sekcija tarifnega odbora za les razpravljala med drugim o povišanju tarif za stavbni les. Po informacijah, ki jih je dobil vaš dopisnik, se bodo izvozne tarife za stavbni les povišale po različnih oddaljenostih za 15 do 25%.

•

Gornja vest bo naše lesne producente gotovo neprijetno iznenadila. Izvozna tarifa za stavbni les prihaja za slovenske lesne producente v poštev predvsem napram Italiji. Slovenski lesni producenti so računali, da bo povišanje znašalo le kakih 5%, kajti na zagrebški anketi tarifnega odbora so lesni interesenti iz vse države odločno izjavili, da so glede na obstoječe stanje pripravljeni pristati le na povišanje, ki bi znašalo največ 5%, kajti vsako nadaljnje povišanje tarif bi občutno ogrožalo naš izvoz. Sedaj pa prihaja iz Beograda vest, da hoče prometno ministrstvo izvesti povišanje kar za 15 do 25% Če pomislimo, da Avstrija že danes zaradi tarifnih ugodnosti po jadransko-tarifni pogodbi močno konkurira našim izvoznikom v Italijo, tedaj je jasno, da se bo ta situacija s povišanjem izvoznih tarif za stavbni les na škodo našim lesnim producentom tako poslabšala, da bo naš izvoz stavbnega lesa v Italijo, ki že itak stalno nazaduje, več ali manj ogrožen. Prometnemu ministrstvu ni dovolj, da hoče s povišanjem tarif za premog prizadeti v prvi vrsti Slovenijo, sedaj pa pripravlja še nov napad na interese naše lesne industrije, ki je še edina naša aktivna gospodarska panoga. Ob tej priliki ponavljamo opetovano izraženo zahtevo, da se Sloveniji pusti vsaj Split in da se luška tarifa za Split uporablja tudi takrat, če blago ni izrecno namenjeno za prekomorski izvoz.

Rapid : Viktorija Žižkov 3 : 1 (3 : 1)

Viktorija Žižkov izpade iz srednjeevropskega tekmovanja

Dunaj, 2. okt. g. Pred 13.000 gledalci se je danes vršila na igrišču Hohe Warte tretja in odločilna tekma med dunajskim Rapidom in praško Viktorijo Žižkov. Z veliko srečo je zmagal Rapid. Pražani so bili Dunajčanom docela enakovredni nasprotniki. Krivdo za poraz nosijo predvsem slabi strelci Viktorije Poleg tega sta bila igrača Viktorije Bayer in Meduna ranjena. Tekma ni bila na višini, ki se je pričakovala Sodnik Italijan Dani ni bil dober. Oškodoval je Pražane, ker proti Rapidu ni diktiral dveh enajstmetrovk, ki bi bili upravičeni.

Znaki propadanja

Kakšni gadje in tigri in levi, pa tudi krokodili so bili nekdaj borci iz Slov. ljudske stranke! Naš jezik je bil presiromašen, da bi svojo radikalnost v borbi zoper centralizem, srbijansko hegemonijo, cincarsko izžemanje, porodično korupcijo itd. itd. dovelj razumljivo opisali! Kdo se ne spominja napadov zlasti na našo stranko s te strani in v tistih časih? Kakšne so bile karikature v «Ilustriranem Slovencu» ob nedeljah, kakšni članki, kakšni shodi?! To je bilo življenje! Zdaj je pa vse te slave konec! Kakor tista narodna: oh, kam pa to pride, kam to gre, toto to lansko ljubljenje!

Bled je bil usodepoln. Zdaj čitamo samo jamranje, kako «gotovi tisk» zavaja in vznemirja njihove množice, kako so oni pri vsem nedolžni in za prav nič na svetu odgovorni, kako hočejo samo dobro delati, pa jim mi, hudobneži, tega ne damo in svoje preplašene agitatorje dnevno tolažijo, da se radikali še ne bodo razbili, da jih torej gospod Korošec danes še ne bo dobil svojih zasluženih petindvajset, pa še morda jutri dopoldne ne! In da bi to dokazali, gredo tako daleč, da prinašajo na prvi strani nedeljskih številk tako težke politične izjave, kakor je ona gospoda dr. Ažmana. Če bi bil kdo «Slovenčevi» redakciji svetoval — recimo za novo leto 1927. — naj vpraša za mišljenje tega gospoda, bi ga bili gotovo proglasili za kompletnega norca. Letos pa je tega merodajnega radikala obiskal «Slovenčev» urednik celo na domu. In kaj pripoveduje strmeči klerikalni javnosti ta, v zasebnem življenju simpatični, zdravi in zadovoljni ljubljanski gospod? Pravi, da so bili vsi za državo merodajni stari gospodje prav ljubeznivi ž njim. Roke so mu podajali in prav nič hudi niso bili nanj. In jih je tudi on vprašal, vse po vrsti prav lepo vprašal, kaj hočejo in želijo in s čim jim moremo Slovenci postreči. Da nimamo ne druge skrbi in ne potrebe in da noč in dan tuhtamo samo eno, kako bi radikalom ustregli. In je on mišljenja, da je ta politika edino zdrava za tako zdrav narod kakor so slovenački radikali in klerikalci in da zato te vlade in te Narodne skupščine ne sme nikoli biti konca, ne konca in ne kraja. In je tudi ne bo, zato ker so vsi Ace in Markoti in Nikole in Bože in Lazice z g. Koroščem tako zadovoljni, ker do sedaj še noben ni tako spretno «regiral», kakor znajo gospod Anton. No in ko se je g. doktor Ažman malo oddahnil, potem ko je vse hiljade i hiljade pozdravov slovenačkih radikala odložil v Glavnem odboru, je posetil tudi največjega Slovenca gospoda Korošca. In bila sta drug z drugim zadovoljna, kar dokazuje, da niso postavljali ljubljanski delegati prevelikih zahtev. Viržinke da bodo dobre, to je glavno!

Nesporno je intervjuv g. Ažmana v «Slovencu» velik dokaz klerikalnega politično-duševnega propadanja!

Toda je takih dokazov še več in jih ljudje povsod vidijo. Kako se n. pr. vozijo klerikalni poslanci v Beograd. Po Kranjskem in Štajerskem ošabno, kakor se za gospodarja spodobi. Navadno si da vsak rezervirati po en kupe, za gospoda ministra pravijo. Ko pa se približajo Brežice, potem pa vsa delegacija kolikor mogoče skupaj, vrata zaklenejo, zavese trdno zagrnejo in skrbno pritisnejo, da jih kdo Hrvatov ne bi opazil. In tako vse do Zemuna. Ne zračijo in ne prihajajo na hodnik. Šele v Zemunu se povrne korajža.

Tako «misera plebs». Žebot, Falež, Brodar, Škulj, Štrcin, Srnec...

A g. predsednik vlade, vsemogočni dr. Korošec? On se ne vozi niti s salonskim vozom, niti z brzovlakom Tiho in skrivoma, z orientekspresom ponoči pride, ponoči gre, brez vednosti oblasti in stranke in prijateljev. Kakor na begu pred erinijami!

Ali so vsi ti **vnanji znaki** dokaz **notranje moči** klerikalne politike, ali pa so to jasni simptomi gnilobe in sigurnega propadanja, o tem naj premišljuje predvsem slovenski človek!

Volilna borba v Bosni

Sarajevo, 3. oktobra ć. Kakor vse kaže, je boj pri občinskih volitvah v Bosni in Hercegovini v zadnjih dveh ali treh dneh stopil v novo fazo. Ne ve se, ali je to posledica okrožnice vodstva JMO, vsekakor pa se opaža v vseh krajih nagibanje muslimanov k hrvatski orijentaciji. Po poročilih ki so dospela v Sarajevo iz raznih krajev, bodo pri občinskih volitvah muslimani in radičevci marsikje nastopili skupno.

Krvav spopad med našimi in albanskimi stražami

Beograd, 3. oktobra, p. Tukaj so danes razširjene vesti, da je prišlo sinoči do krvavega spopada med našo obmejno stražo in albanskimi vojaki v bližini Skadra. Po teh vesteh je bilo na naši strani 8 mrtvih. Albanci pa so izgubili 2 mrtva in več težko ranjenih. Uradno ta vest še ni potrjena, je pa povsem verjetna, ker se že dolj časa opozarja na to, da postopajo albanski obmejni organi v zadnjem času zelo agresivno in izzivalno.

Nova naša zadeva pred haaškim sodiščem

Haag, 3. oktobra. h. Mednarodno razsodišče v Haagu se bo te dni bavilo z valorizacijo srbskih predvojnih rent. Jugoslovenska vlada bo vložila spomenico, ki zastopa negativno stališče. Pri tem bodo izključena bosanska posojila

Nov sestanek med Venizelosom in Marinkovićem

Pariz, 2. okt. s. Grški ministrski predsednik Venizelos je imel danes ponovni razgovor z jugoslovenskim zunanjim ministrom dr. Marinkovićem. Kakor se doznava, sta se državnika končnoveljavno sporazumela o bazi pogajanj, ki se bodo v kratkem pričela v Beogradu.

Beograd, 3. oktobra. p. Zastopnik zunanjega ministra dr. Šumenković je imel danes daljši sestanek z grškim poslanikom Polihriadesom. Razpravljala sta o pripravah za prihod grškega ministrskega predsednika Venizelosa, ki prispe v Beograd v ponedeljek ali torek.

V Marinkovićevi milosti

Zagreb, 3. oktobra. Današnja »Riječ« objavlja na uvodnem mestu članek pod naslovom: »Evo, kako se ruši država!«, v katerem se bavi zlasti s postopanjem zunanjega ministra dr. Marinkovića in s slavospevi, ki jih objavljajo uradniki njegovega tiskovnega urada v raznih inozemskih listih. Kako je ozadje teh člankov, dokazuje list s tem, da so dotični uradniki prišli na svoja službena mesta po protekciji in za nagrado za to, da so podpirali Marinkovićevo protiprečansko politiko. Med drugimi navaja »Riječ« sledeča imenovanja: Momčilo Sokić brat direktorja »Pravde«, ki velja za osebno glasilo dr. Marinkovića, je bil imenovan z odlokom zunanjega ministra z dne 23. maja za dnevničarja pri reparacijski komisiji v Parizu z mesečno plačo 150 dolarjev (8.400 Din); dr. Berislav Angjelinović, brat ministra Angjelinovića, je imenovan za člana tiskovnega urada zunanjega ministrstva z mesečno plačo 200 dolarjev (11.200 Din), Momir Nikolić, bivši urednik »Političkega Glasnika« in radikalske »Srbije«, dobiva kot član Presbiroja mesečno plačo 3.000 frankov (6.600 Dinn). In tako je še cela vrsta sličnih imen in osebnosti, ki so dobile v taki obliki nagrade na državne stroške. »Riječ« dostavlja, da je iz tega jasno razvidno, kakšna je v praksi politika Davidovićeve demokratske stranke.

Poneveril 100.000 Din

Zagreb, 3. okt. r. Zagrebška policija je prejela obvestilo, da je včeraj pobegnil proti Zagrebu občinski tajnik občine Berkasovo, Borivoj Plavšić ter odnesel seboj iz občinske blagajne 100.000 Din. V Zagrebu se Plavšić doslej še ni pojavil. Domneva se, da bo skušal priti preko meje. Obmejne oblasti so bile na to opozorjene, toda Plavšića doslej še niso mogli izslediti.

Upravne spremembe v Dalmaciji

Split, 3. oktobra. ć. Jutri odpotuje iz Splita v Dubrovnik novo imenovani dubrovniški veliki župan Krsto Radimirić. V Splitu se govori, da ima biti za splitskega velikega župana imenovan Rudolf Giunio, predsednik okrajne organizacije davidovićevske stranke v Kotoru, ki pa nima potrebne kvalifikacije za to mesto. Nadalje se govori, da bo za komisarja splitske občine postavljen dr. Berislav Angjelinović.

»Kritika« zopet zaplenjena

Zagreb, 3. oktobra. r. Zagrebško državno pravdništvo se je spravilo tudi že na kulturne revije. Posebno budno gazi na revijo «Kritika», ki jo izdaja znani hrvatski književnik Galogaža. Včeraj je zaplenilo najnovejšo številko zaradi pesmice pod naslovom «Radnićko sjećanje» ter deloma tudi zaradi člankov «Škandal sa Kelloggovim paktom» in «Posle smrti Stjepana Radića». Zaplemba je motivirana s tem, da zaplenjeni članki in pesem posredno pozivajo državljane, naj s silo spremene ustavo in obstoječe zakone.

Makedonci se pobijajo naprej

Beograd, 3. okt. Iz Sofije poročajo, da je prišlo sinoči zopet do krvavega spopada med obema taboroma makedonstvujuščih. V neposredni bližini Sofije sta bila sinoči ubita komitska vojvodi Vakulski in Dimašov, ki sta bila pristaša pokojnega Protogerova.

Neuspeh Pilsudskega v Bukarešti

Berlin, 3 oktobra g. Poročevalec »Berliner Tageblatta« poroča iz Bukarešte, da je zvedel na merodajnem mestu, da Pilsudski ni uspel ne samo pri članih sedanje vlade, temveč tudi pri voditeljih opozicije, zlasti pri Maniu. Sporazum z Madžarsko na podlagi eventuelnih teritorijalnih koncesij je bil povsod načeloma odklonjen. Razgovori Pilsudskega so se tikali tudi gospodarskih vprašanj. Zlasti se je razpravljalo o misli poljske svobodne cone v pristanišču Constanca.

Napredek v porenjskem vprašanju

Berlin, 3. okt. (be.) Na današnji seji zunanjepolitičnega odbora je poročal državni kancler Müller o nemški akciji za izpraznitev Porenja in je ugotovil, da so ženevska pogajanja končno vendarle prinesla v tem vprašanju napredek.

Pariz, 3. okt. (pa.) Zun. minister Briand je sprejel v avdijenci poveljnika francoskih okupacijskih čet v Porenju generala Guillaumata, skupno s predsednikom pripravljalne razorožitvene komisije Loudonom.

Veliki polet „Grofa Zeppelina“

Berlin, 3. okt. (be.) Dopoldne ob 9. uri je prispel semkaj «Zeppelin» v spremstvu velikega brodovja letal. Vreme je bilo krasno in «Zeppelin» je vrgel nad palačo državnega predsednika sporočilo. Zrakoplov, ki je večkrat obkrožil Berlin so ogromne množice na ulicah navdušeno pozdravljale.

Frankfurt, 2. okt. Zrakoplov «Grof Zeppelin» je popoldne nadaljeval svojo vožnjo nad Saško, krenil nato nad Vzhodno Turingijo in Bavarsko ter je ob 14.30 letel nad Norimberkom. Prebivalstvo v mestih je viharno pozdravljalo zrakoplov. Ob 17.50 je zrakoplov pristal v Friedrichshafenu.

London, 3. okt. (lo.) Za polet Zeppelina nad vzhodno angleško obaljo je vladalo v Angliji veliko zanimanje Zrakoplov se je zelo dobro videl. Posebno jasno so se videle luči gondole. Zrakoplov je letel nad Lowestoftom in Jarmouthom. Angleški letalski strokovnjaki so se toliko bolj zanimali za uspeh poleta, ker bosta v kratkem dokončana dva velika angleška zrakoplova, ki bosta največja na svetu. Gradnji Zeppelina so na povabilo nemških oblasti prisostvovali tudi angleški strokovnjaki.

Nov tip lokomotive

London, 3. okt. (lo.) V Darlingtonu so poskušali nov tip železniškega stroja, ki ga je izdelala v Leedsu firma Kitson. Stroj se kuri deloma z nafto, deloma pa s premogom. Poskusi so izredno dobro uspeli. Lokomotiva razvija izredno veliko hitrost in porabi za 60 odstotkov manj kuriva. Ravnatelj tvrdke «Kitson» Clarke je izjavil, da se na ta način pri lokomotivah popolnoma izrabi kurivo. Stroj je vodil vlak od 400 ton. Ako se bo poizkus popolnoma posrečil, je izjavil ravnatelj, stojimo pred največjo revolucijo v železniškem prometu, odkar je iznašel Stephenson lokomotivo.

Problem ločitve cerkve od države v Angliji

London, 2. okt. d. Pod vodstvom gloucesterskega škofa se je vršil v Cheltenhamu kongres anglikanske cerkve, ki je bil zanimiv zlasti v zvezi z odklonitvijo od cerkve predlaganega molitvenika. Gloucesterski škof je v svojem govoru med drugim dejal, da mora kongres z ozirom na odklonitev molitvenika po spodnji zbornici rešiti problem odnošajev med cerkvijo in državo. Odklonitev je kršila duševno neodvisnost ter predstavlja nedovoljeno vmešavanje države v cerkvene zadeve. Drug argument pro ti avtoriteti parlamenta je ta, da, dokler bo obstojala ta avtoriteta, ni mogoča zopetna združitev vseh anglikanskih cerkva v združeno nacijonalno cerkev. Duhovna avtonomija cerkve je eno temeljnih načel vseh svobodnih cerkva. Gre torej ali za ločitev cerkve od države, ali pa za rešitev, slično oni na Škotskem, kjer uživa cerkev popolno duhovno neodvisnost. Zelo bi obžaloval, je dejal škof, ločitev cerkve od države, ker menim, da je sodelovanje cerkve in države obema samo v korist. Zdi se mi pa, da je za sedaj nemogoče najti rešitev. Z ozirom na to mora biti politika strpljiva.

Zdravstveno stanje dr. Stresemanna

Berlin, 3. oktobra. (be.) Zdravstveno stanje zunanjega ministra dr. Stresemanna se je v toliko izboljšalo, da bo minister najbrže koncem oktobra zopet prevzel svoje posle.

Načrti francoskega ministra za zrakoplovstvo

Pariz, 3. oktobra s. Novi minister za zrakoplovstvo Eynac je izjavil novinarjem, da namerava postalično in komercijelno zvezati Pariz z vsemi prestolnicami Evrope, in da hoče izpopolniti vse obstoječe zračne zveze, na katerih se bo vršil promet noč in dan.

Kuga v Grčiji

Atene, 3. oktobra g. V mestu so ugotovili kugo. V centrumu mesta sta dve osebi zboleli na tej nevarni bolezni. Bili sta takoj prepeljani v bolnico in izolirani. Obstoji nevarnost, da se bo bolezen razširila. Tudi v Pireju je več slučajev kuge.

Ciklon v Argentini

Pariz, 3. oktobra s. Listi poročajo iz Rosarja, da je včeraj divjal v pokrajini Santa Fe strahovit ciklon. Ker so vse zveze prekinjene, se škoda še ne more preceniti.

Stavka avstralskih pristaniških delavcev

London, 3. oktobra. g. Položaj v stavki avstralskih pristaniških delavcev postaja vedno resnejši. Na konferenci strokovnih organizacij v Melbournu je bila sprejeta resolucija, ki pozavlje vse člane pristaniških zvez, naj odklonijo vpis v liste na podlagi novih odredb. Resolucija predvideva ustanovitev akcij. odborov in ako mogoče ustanovitev preskrbe z lučjo in električno silo.

Ponesrečena mednarodna petrolejska pogajanja

Moskva, 3. okt. (be.) Pogajanja med angleškimi, ameriškimi in ruskimi petrolejskimi družbami so se ponesrečila, ker so se Rusi izjavili proti odškodnini za konfiscirane petrolejske vrelce.

Kralj Zogu demantira

Tirana, 3. oktobra s. Vest, da je bila odkrita zarota proti kralju Zogu I. in da je vojno sodišče izvršilo več smrtnih obsodb, se demantira.

Hmeljski trg

Žatec, 8. oktobra. h. Tendenca mirnejša, cene neizpremenjene, okvir cen pa je razširjen. Plačalo se je za 50 kg 1900—2200 Kč. Na deželi se je vršil živahen nakup.

Norimberk, 3. oktobra. h. Zelo mirna tendenca. Plačalo se je za hallertauski hmelj 230 do 185 mark, tržno blago 120 do 160 mark za 50 kg.

Sargov
KALODONT
čisti usta z obilno peno!

Naši kraji in ljudje

Državne štipendije in ljubljanska univerza

Prosvetni minister g. Milan Grol je razpisal stipendije za akademsko mladino vseh fakultet v državi. Seveda se tudi tu kaže dvojna pravica in prečanskim študentom se reže drugačen kruh kakor onim — drugim. Številke, ki jih posnemamo po beograjski »Politiki«, govore dovolj jasno:

Na beograjsko univerzo odpade levji delež: 92 stipendij za študente filozofske in 9 za študente ostali fakultet. Skupno torej 101 stipendija mesečno po 500 Din, ali skupno mesečnih 50.000 Din. K temu dobi še filozofska fakulteta v Skoplju 6 stipendij, torej mesečnih 3000 Din.

Zagrebška omladina pa dobi naslednje stipendije: na filozofski fakulteti 22, na medicinski 3, na gospodarsko - šumarski 2, na veterinarski 3 in na tehniki 3. Skupno torej 33 stipendij ali mesečnih 16.500 Din.

Na pravno fakulteto v Subotici odpadejo 4 stipendije.

Nu, **največja pastorka je seveda tudi letos univerza v Ljubljani. Med našo akademsko omladinno, nad 1200 po številu, bo ravno 7 srečnih izbrancev, ki bodo deležni državne podpore. Odpadejo namreč tri stipendije na pravno in štiri na tehniško fakulteto. Skupno bo torej šlo iz državne blagajne za ljubljanske akademike borih 3500 Din, ali ena šestnajstinka beograjske kvote.**

Prazniki trgatve na Trški gori

Novo mesto, začetkom oktobra.

Daljnemu božjemu svetu je popolnoma neznana okolica Novega mesta, našega malega Heidelberga, ki je vzgojil toliko poetov in literatov, da jih ne spraviš v vse trške zidanice; a izmed vse te množice mu je bil edino rusobradi Kette toliko hvaležen, da ga je opeval z velikimi verzi. Nehvaležnost je bridko zlo; zato pa je Novo mesto tako daleč od uglajene ceste tujskega prometa. Širšemu svetu so popolnoma neznane nedosegljive krasote od Straže vzdolž Krke in ob Prečni; idilični gozdovi, kjer menda še zares stanujejo božje Vile v vsej svoji krasoti. Gorjanske pravljice je poslušal edini Janez Trdina, rogaških čarovnic še ni občudoval nihče, a na čudovito gorovje, ki se razteza od Straže do otožne Kačje ride, še ni stopila turistovska noga. Planota od prevzetnega Hmeljnika pa dol do Trške gore je uborna Trnjulčica, samevajoča in žalujoča v pozabnosti.

Samotnemu popotniku se smeje nemirna duša, ko vidi vse to in sme on edini uživati vso to samoto in pozabnost. Razstresena zelišča dremljejo v jesenskem solncu, listje po drevju je še zeleno. Mir povsod, samo mir in nič drugega. Daleč doli šele se planotica nekoliko vzpne in obtiči pri cerkvici Marije Pomočnice, zavetnice samotnih, od sveta osovraženih turistov — Majka božja na Trški gori. Ima veselo lice in gleda z živimi očmi po cerkvi. Sodiš, da bi na vso moč rada stopila iz svetišča in se malo razgledala po svoji gorici in še dalje, kjer se smeje veselosti in lepoti prekrasna slika novomeške okolice. Trška gora je svet zase, iz tega sveta je pregnana vsa solzava žalost.

V teh dneh se praznujejo po Trški gori največji prazniki, ali bolje rečeno — en sam velik praznik. Brez cerkvenih parad vriska ta praznik iz dneva v noč, iz noči v dan, iz tedna v teden — ljudje so dobre volje, in kamor posluhneš, od povsod žvrgoli pesem in zveni smeh, ki ga le tu pa tam zmoti nevešča kletvica redkega pijančka, lomastečega predrzno po bregu. Brajde šumé in pojó; grozdje se sveti, smeje se obraz zagorelega dekleta, muza se gladko obrito lice večno zadovoljnega dolenjskega kmetiča in fantom poskakuje srce, ko gledajo dekletom v globoke oči. Urno bežeči čas trgatve hiti, hiti. Vsakdo bi ga rad pograbil in zadržal, da bi bilo življenje in veselje daljše. A Majka božja v cerkvi samuje za večno brlečo lučko in se vendar smehlja, saj živi njena gorica, živi tako, kakor zahtevajo njeni največji prazniki.

Zvečer se strne življenje po zidanicah ob sodovih in stiskalnicah. Stari dolenjski dovtipi krožijo od ust do ust in se odbijajo z gromkim krohotom od zakajenih sten. Vsi prostori so prenasičeni s sladkim vonjem curljajočega mošta. Pivci se zgrinjajo okrog tujca, kakor bratu mu napivajo in ga gosté in niti ne povprašujejo po življenju onega sveta, iz katerega je popotnik pobegnil za kratek dan. Bučno, a vendar skladno veselje šumi po zidanicah pozno v noč, in fantje prepevajo čudne, zaljubljene pesmi in dekletom goré lica kakor še nikoli od lanske trgatve.

Mesečni žarki so obsuli vso Trško goro — cerkev in zvonik blestita daleč v belo noč, listje visokih trt je posuto z velikimi biseri. Tu pa tam zacvrči pod brajdo zapoznel čriček, iz zidanice pa se še vedno smeje prešerno veselje svetih trških praznikov. Popotnik stopa z gorice; še enkrat se ozre nazaj na belo razsvetljeni hrib in se mu odkrije. In že ga zajame hrastov gozd, ki se razteza od valovitega bršlinskega polja. Gozd molči, a vendar govori s pritajenimi glasovi in kramlja one dolenjske bajke in pripovedke, ki jih dozdaj še ni razrešil nihče. — Jos. Vandot.

Novi uspehi Glasbene Matice

Prva kratka brzojavna poročila, ki smo jih prejeli s turneje ljubljanske Glasbene Matice po poljski republiki, pričajo, da naš ugledni pevski zbor tudi v tej bratski državi doživlja največje gostoljubje in zapored žanje uspehe, ki upravičujejo pričakovanje, da se bo Glasbena Matica povrnila v domovino z enakim zmagoslavjem kakor iz Češkoslovaške. Uspehi pa so v toliko pomembnejši, ker je to prvi oficijelni obisk slovenskih pevcev na Poljskem sploh. — Brzojav, ki smo ga snoči prejeli iz Krakova, se glasi:

»Prvi koncert, ki ga je Glasbena Matica v ponedeljek zvečer priredila še na češkoslovaških tleh, v Moravski Ostravi, je krasno uspel. Navdušenju ni bilo kraja. Po prisrčnem slovesu smo nadaljevali pot proti Krakovu, kjer smo doživeli svečan bratski sprejem. Večerni koncert je bil nov triumf naše pesmi. Navdušenje je naraščalo od točke do točke in je doseglo višek v tretjem delu. Z gromovitim odobravanjem so bile sprejete vse točke sporeda in večino je zbor moral ponavljati. Poklonjenih nam je bilo mnogo vencev in dragocenih darov, izredno velike in tople ovacije so bile prirejene mojstru Hubadu. Kritike in izjave glasbenikov govore o Glasbeni Matici v superlativih. Danes smo si ogledali mesto, jutri pa nadaljujemo pot proti Katowicam.«

Proslava češkoslovaške 10letnice osvobojenja

Maribor, 3 oktobra.

Na včerajšnji skupni seji odbora Jč-lige in Češkega kluba je bilo sklenjeno, da se priredi v soboto, 27. t. m. zvečer v veliki dvorani Narodnega doma skupna proslava češkega državnega praznika in obenem 10-letnice osvobojenja Čehoslovakov. V to svrho bo liga povabila zastopnike češkoslovaškega poslaništva v Beogradu, konzulat v Ljubljani, zastopnike lokalnih oblasti, vojaško godbo in Glasbeno Matico. Člani lige in prijatelji Češkoslovaške se pozivajo, da se v čim večjem številu udeleže tudi gledališke predstave Smetanove opere »Dalibor«, ki jo bo podala v Mariboru v bližnjih dneh ljubljanska opera. Istočasno bo tudi proslava 25-letnice Češkega kluba.

Nadalje je bilo sklenjeno, da se priredi ob zadovoljivi udeležbi izlet Jč-lige na kulturno razstavo v Brno dne 13. in 14. t. m. Izleta se udeleži tudi predsednik mariborske lige narodni poslanec dr. Pivko. Stroški so preračunjeni na 800 do 1000 Din. Udeleženci naj se prijavijo takoj.

JČ-liga bo tudi v tekočem letu priredila tečaj češkega jezika za mariborsko dijaštvo, ki naj se prijavi v ponedeljek ob 17. v sobi češke dopolnilne šole (meščanska šola v Cankarjevi ulici). Tam se bo določila razporedba ur, ki bo odgovarjala potrebam večine udeležencev.

Borba samomorilca z rešiteljem sredi Save

Sava, 3. oktobra.

Včeraj se je po savski okolici raznesla vest o neobičajni vaški dogodbi, ki je domala zahtevala dvoje človeških življenj. Bil je lep popoldan in kmetovalci so na polju pridno spravljali krompir. Med železniško progo in reko Savo se nahaja v bližini Škerbečeve čuvajnice T.-ova njiva, kjer so tudi bili domači zaposleni z delom. Gospodar, ki je zadnje čase rad posedal po gostilnah, je prišel na njivo malo vinjen. Gospodinjo je moževa lahkomiselnost ujezila in pričeli so padati očitki. Kajpak se je gospodar takoj razburil in planil proti savski strugi.

Spustil se je v vodo, ki je po zadnjem deževju precej narastla. Komaj pa se je samomorilni kandidat zmočil, je že kobacal iz vode, nakar je brzo stekel nazaj na njivo, kjer se je igral njegov ljubljenček, 4-letni sinko Ivanček. Oče je dvignil, ves moker, kakor je bil, sinka, ga poljubil in mu zaklical: »Zbogom Ivanček, nikoli več se ne bova videla!...« Položi je otroka v travo, se okrenil in zopet zbežal proti Savi. To pot pa se je z odskokom pognal od brega in hip nato ga je že objela in zalila umazana in razpenjena Sava. Tok je zanesel moža od brega in ga valil proti sredini v objemu požrešnih naglih vrtincev.

Od trenutka do trenutka se je iz vode pojavljala glava in proseče roke potapljajočega. Njegovi domači so s klici na pomoč opozorili na nevarnost sosedova sina Kepovega Lojzeta in Karla, ki sta takoj pritekla na pomoč in je Lojze kar planil v deroče vrtince. Dohitel je skesanega samomorilca, ki se je svojega rešitelja trdno oklenil. V obupni medsebojni borbi sta izginila parkrat pod vodo. Prizori so bili skrajno razburljivi in dih je zastajal vsem, ki so z brega preplašeni gledali njuno borbo. Ko je prihitel v deroče vrtince Lojzetu na pomoč še njegov brat Karel, se je obema izurjenima plavačema le posrečilo, da sta privlekla napol mrtvega moža iz vode.

Po rešitvi je junaški Lojze povedal nekako takole: »Ko sem vjel sredi Save utopljenca za lase in se me je v obupni borbi za življenje oklenil z vso silo, sem vedel, da bo po obeh, če ne storim po vojaško: Parkrat sem udaril obupanca precej močno po glavi, da sem ga omamil. Šele tako se nama je z bratom posrečilo potegniti moža na breg...«

V omedlevici ležečega gospodarja so prepeljali z vozom na dom na Savo, kjer si je polagoma zopet opomogel. Moral pa bo še nekaj časa v postelji premišljevati o nevarni savski kopelji in o zahvali pogumnima fantoma, ki sta ga rešila gotove smrti.

Epilog gledališkega konflikta

V beograjskem Narodnem gledališču se prav često ponavljajo osebna nasprotja, ki najdejo svoj epilog pred sodiščem. Spori, ki seveda tvorijo snov običajnih opravljivosti med beograjskim občinstvom vsekakor škodujejo ugledu tako eminentno kulturnega zavoda in zato beograjske novine priporočajo upravi Narodnega gledališča, da najde primeren način za poravnavo raznih, žal že precej neobičajnih konfliktov med člani ansambla.

V torek se je pred beograjskim sodiščem vršila razprava med pomočnikom režiserja Milanom Stojkovićem in prvakinjo drame gospo Zlato Markovac. Tožila sta drug drugega. Stojković zato, ker ga je gospa Zlata pri neki skušnji «Macbetha» nahrulila z oslom in bedakom, — gospa Zlata pa zato, ker ji je Stojković zagrozil, da ji bo razbil zobovje in tako.

Rezultat: gospa Zlata Markovičeva je bila obsojena na 20 dni zapora, na 3000 Din odškodnine in 1000 Din stroškov, dočim je bil Stojković oproščen.

Tatovi v jesenski seziji

Ljubljana, 3. oktobra.

V mesto se je na jesen nateplo mnogo tatinske sodrge, ki se je tekom poletja porazgubila po deželi in v vročih dneh menda polegala po sencah gozdov nad vasmi, ponoči je kradla, kar je pač prišlo pod roko. Z nastopajočim hladom pa je tudi ta gospoda po zgledu letoviščarjev smatrala za primerno, da zaključi sezono na deželi in se povrne v belo Ljubljano.

Tatinski tipi se skrivajo po raznih predmestjih, po zakotnih barakah in pri ljudeh dvomljive vrednosti. Za delo jim ni mar, dasi je obenem bridka resnica, da se tudi marsikateri pošteni delavec zaradi brezposelnosti in bede sprevrže v nepoštenjaka. Malih tatvin po stanovanjih in v lokalih, dalje žepnih in priložnostnih tatvin beleži ljubljanska policijska kronika baš poslednji čas celo serijo.

Izmed številne družine tatičev pa se jih je bržkone nekaj stvorilo v posebno družbo, ki je zelo agilna. Ne obiskuje več samo stanovanj, marveč se ta ali oni njen član vtihotapi od prilike do prilike tudi v razne pisarniške prostore, kjer sluti denar ali druge vrednote.

Pri belem dnevu je bil v torek izvršen drzen vlom v pisarno advokata dr. Ažmana, ki ima svoje prostore na Dunajski cesti št. 6/II. Storilec si je pomagal v pisarno s pomočjo ponarejenih ključev, seveda ob času, ko ni nikogar notri. V blagajni je poiskal sveženj ključev, odprl nato predal pisalne mize ter ukradel od tam za 5800 Din drobiža, dalje za 2500 Din raznih kolkov ter za 1400 Din znamk. S seboj je vzel še nekaj drugih vrednot, dočim se raznih menic in hranilnih knjižic ni dotaknil. Tatvino, odnosno vlom je opazil advokat dr. Ažman sam šele včeraj zjutraj, ko je zopet prišel v pisarno.

Drugo večjo tatvino so izvršili neznani zlikovci včeraj ponoči v kleti nove hiše inž. Šukljeta v Beethovnovi ulici. Pobrali so iz kleti 14 medenih ventilov za centralno kurjavo v vrednosti okrog 3000 Din. Dalje je bila te dni izvršena drzna tatvina v stanovanju kleparja Ferdinanda Ferenca na Poljanski cesti št. 77, kjer so mu iz spalne sobe odnesli listnico z gotovino okrog 1000 Din.

Pismo iz Prekmurja

M. Sobota, 2. oktobra.

Tudi mi to imamo, lepo jesensko nedeljo namreč, samo na veliki zvon je navadno ne obešamo. Tudi pri nas na tak božji dan sopotnik v vlaku nima trudnobrezizraznih oči in zlohotne besede na jeziku, marveč ga je samo veselje, zdravje in koprnenje po koščku lepote. In tudi pri nas so dekleta v prazničnih oblekah naenkrat vsa lepo razraščena in na nogah nosijo nogavice, ki so skoraj svilene.

Za trenutek pa smeh in toplota ne najdeta več vsesplošnega odmeva: ko iztopiš na postaji Beltinci in se ti oko ozre naokrog, se širom odpira prazen svet. Pozabljenje je sicer odrešenik modernega človeštva, toda beltinskim občinskim možem vendar ne moreš tako hitro pozabiti, da niso hoteli gledati kolodvora na svojih lastnih tleh, marveč so ga nagnali med njive in travnike, kilometre daleč stran. Mar bi se bil tudi zanje tedaj našel človek v podobi župana soboške občine, ki je v neki drugi okoliški vasi na klasičen način zlomil odpor vaščanov proti elektrifikaciji: V gostilno jih je sklical. Možje, koliko vas je? Trideset? Trideset litrov vina na mizo, da se najprej ohladimo, potem šele bomo govorili! In so govorili in h koncu vsi podpisali. Razen enega! Nesrečnež je bil — abstinent...

Možje občinski, ki hodite sedaj te nepotrebne kilometre po blatu — ali ste že obudili kesanje? Saj lepota ni zato tu, da jo pred svetom skrivamo. Pametneje storimo, če se z njo malo pobahamo. In lep kraj so Beltinci zares, v Prekmurju mogoče najprijetnejši kraj. In to ne samo na takšno nedeljo, kakor je bila zadnja, ko so blagoslavljali novo gasilsko bandero in je kumovala grofica in so prvič prižigali električne luči v svoji lepi cerkvi. Ne, Beltinci so lepi tudi, ko ni človeka na cesti. Grajski park je lep, kadarkoli stopiš vanj, cvetličnjak te bo zanimal ob vsaki priliki. Zanj lahko zavida Beltince tudi botanični institut ljubljanske univerze; takih rož, kakor jih goje tu, nima v Ljubljani ne vrt ne institut. Mladi vrtnar, ki se je ravno povrnil iz Erfurta, pripoveduje s ponosom o poizkusnih križanjih: poizkusi, ki pomenjajo za nas Slovence že krasen uspeh. Sploh postaja kraj znamenit že radi svoje semenogojske postaje. In to so šele početki!

Kako veliki so Beltinci? Apoteko imajo, šestrazredno ljudsko šolo, neke redovnice, tri brivnice, zelo lepo cerkev, gostiln pa, sam ne vem točno, koliko. Vem samo to, da so tri v resnici dobre in da so bili v vseh užaljeni, če smo posebej povdarili, da »šmarnice«, te nacijonalne prekmurske kapljice, ne želimo na mizo.

Tudi elektriko imajo, samo to nedeljo so imeli smolo z njo. Napeljana je namreč iz Fale in vihar je na vod malo nižje od vasi prevrgel drevo, ki je rastlo mirno ob strani. Nepojmljivo, kaj? Saj vendar živimo v onem predelu države, kjer se vsi predpisi, tudi nemogoči, vestno izpolnjujejo. In ti predpisi zahtevajo, da mora biti električni vod napeljan najmanj 40 metrov stran od drevja. In kako bi mogel razumeti razburjenje soboškega prebivalstva, ki je bilo radi tega tudi odrezano od falskega voda in je obrekovalo poštno direkcijo, kakor da je nalašč ukinila nedeljsko popoldansko telefonsko službo. To bi nam še lahko zamerili v Ljubljani, ali celo v Beogradu...

Proti telefonski centrali pa je prišel čisto svojevrsten protest še od nekod drugod. Med Martijanci na vznožju Goričke in Prosenjakovci gori na madžarski meji samuje sredi puste nerodovitne ilovice selo Fokovci. Da so ljudje tam tudi brez kruha, je znano. Da pa bi si opomogli z akcijo, kakor so jo započeli, ni kaj verjetno. Prerezali so namreč na dveh krajih v razdalji po 100 metrov telefonski vod in napeli žico v višini poldrugega metra preko ceste. Kaj so s tem nameravali, ni povsem jasno. Razbojniški napad na avtomobiliste ni ravno verjeten, ker o avtomobilskem prometu tu skoro ni govora. Prihodnjo nedeljo pojdemo tja in jih povprašamo. So prijazni ljudje in doslej niso sloveli po nobeni skrivnosti. Tedaj o njih prihodnjič. —mr.

Nagla smrt v razburjenju zaradi poklica

V včerajšnje poročilo »Jutra« o nagli smrti vodje razsvetljavnih naprav g. Schönbergerja se je vrinila neljuba tiskovna pomota, ki jo popravljamo z objavo naslednjega pojasnila, poslanega nam od g. inž. Mencingerja: G. Schönberger ni imel »z znanci daljše debate o gostilniških zadevah«, pač pa je, kakor običajno, govoril le o »gledaliških« zadevah. Ko ga je uprava Narodnega gledališča kot večletnega gledališkega praktikanta po prevratu pridobila pot razsvetljevalnega nadzornika, je prevzel težko nalogo, da bi z zastarelo in povsem nezadostno električno napravo ustrezal zahtevam moderne inscenacije. Od vsega početka je stremel za tem, da se instalira nova, moderna naprava, a država zbog štedenja ni dovolila potrebnega kredita. V pretekli sezoni se je šele uresničila njegova srčna želja, ko sta oblastni odbor in mestni magistrat delegirala potrebni kredit in se je v počitnicah z delom pričelo. Različne ovire so zadrževale delo, završetek se je odlagal od tedna do tedna in on je vedno nestrpneje pričakoval odrešenja, ko bo zasijala nova razsvetljava, njegovo življensko delo! Sam stalno zaposlen brez oddiha, ki je imel pred očmi le korist in razvoj opernega gledališča, kateremu je nudil vse svoje moči, je, žal, našel le malo posnemalcev. S prijateljskimi besedami je skušal odpraviti vsako malomarnost, a zato je žel nasprotje. Moral je čuti marsikatero trpko opazko na rovaš inozemstva, a najhujša mu je bila misel, da bo po izvršenem delu odslovljen. Ta smisel je imelo njegovo pripovedovanje, in ko je izrazil to svojo zadnjo bolest — mu je otrpnilo srce. — Ing. Leo Mencinger.

Friderik Veliki

(IV. filmsko predavanje ZKD).

V soboto in nedeljo bo predvajala ZKD ob spremljevanju predavanja prof. Volavška monumetnalni historični Ufa-film »Friderik Veliki«. To veliko filmsko delo nam prikazuje mladost in življensko dobo Friderika Velikega, ustanovitelja mogočne nekdanje Prusije. Ob nastopu pruskega kralja Friderika Viljema je bila pruska država še mala, toda izredno močna država. Anglija, ki je hotela Prusijo odtujiti Avstriji in jo pridobiti zase, je ponudila Prusiji poročno zvezo med angleškim in pruskim dvorom. Ko je Friderik Viljem spoznal naklepe angleške diplomacije, ni hotel ničesar več slišati o kakem sorodstvu z angleškim kraljevskim dvorom.

To odklonilno stališče je poostrilo napeto razmerje, ki je vladalo med očetom in otroci na pruskem dvoru. Friderik Viljem je bil navdušen vojak in ni imel niti najmanjšega smisla za lepoto in umetnost, sin pa se je najraje pečal z godbo in pesništvom ter je docela zanemarjal priprave za vladarski poklic. Kaj je pripravilo mladega princa, da je postal iz idealnega sanjavega mladeniča največji in najboljši vladar svoje dobe, to nam bo pojasnilo predavanje in film, ki se bo predvajal prvič v Ljubljani in ga priporočamo vsakomur v ogled, zlasti še dijaštvu in šolski mladini.

Ako kdo trdi

da je kurjenje skrb, da je materijal za kurjenje drag, ta gotovo še ni poskusil kuriti z

ZEPHIR pečjo

Zephir peč je edino stalno goreča peč za kurjenje z drvmi, ker z 10 kg drv greje 24 ur eno sobo. 289

Brezplačne opise pošlje na zahtevo **ZEPHIR - TVORNICA PEČI, Subotica.**

Čuvajte se pred slabimi potvorbami!

Danes! Danes!
Ob pol 8. in 9. zvečer.

Najrazkošnejši orijentalski velefilm:

»Za mrežami Šeikovega harema«

Bela Hanuma

Očarljiva Parižanka: Greta Nissen
Arabski princ Hay Fazil: Charles Farrell

Ljubav Parižanke pod žarkim arabskim solncem. Suženjstvo za mrežami harema. — Krasne žene v haremskem kopališču. — Očarljiva Francozinja kot odaliska. — Ljubavnik - Arabec. — Noč v Benetkah v gondoli.

ELITNI KINO MATICA!
Telefon 2124.

Samo še danes pri popoldanskih predstavah ob 4. in pol 6.

si lahko privoščite veselo urico in si ogledate kralja filmskih umetnikov-komikov v njegovem velikem filmu

CIRKUS

o katerem govori z navdušenjem vsa Ljubljana.

Zvečer ob pol 8. in 9. uri
velika galapremijera razkošnega orijentalskega velefilma

BELA HANUMA
(Za mrežami Šeikovega harema.)

Kulturni pregled

Narodno gledališče v Ljubljani

Četrtek, 4.: Fany, tete, strici itd. A.

Narodno gledališče v Mariboru

Sobota, 6.: «Hlapci». A. Premijera. Otvoritvena predstava.

Nedelja, 7.: «Moj oče je imel prav». Premijera.

Šentjakobski gledališki oder

Sobota, 6.: «Duše». Otvoritvena predstava. 100. predstava gosp. M. Košaka. (Abonma.)

Nedelja, 7.: «Duše». Izven.

Popravek. V včerajšnjem gledališkem poročilu o Klabundovem «Krogu s kredo» je bilo pri stavljenju izpuščeno ime g. Cesarja. Dotični stavek se glasi pravilno tako - le: «. . . omenjamo posebej gg. Levarja kot sodnika Ču-ču, Skrbinška kot mandarina, Jana kot princa, **Cesarja kot svodnika Tonga,** C. Debevca kot Čang-Linga in Gregorina kot Čao.»

Iz mariborskega gledališča. Kakor smo že zabeležili, se bo v soboto, dne 6. oktobra otvorila nova sezona s Cankarjevimi «Hlapci» v režiji Joška Koviča. Glavno moško ulogo bo igral nanovo angažirani član Janko Rakuša, ki je začel pred leti svojo karijero v Ljubljani, nadaljeval pa v Splitu, Osijeku, Sarajevu in Skoplju. Vstopnice se že dobe v predprodaji. — Nadaljnja premijera bo duhovita komedija popularnega francoskega komedijografa Saše Guitryja: «Moj oče je imel prav», ki se uprizori v nedeljo, 7. oktobra zvečer. Opereta pripravlja klasično Jonesovo «Gejšo». Premijera bo tudi že prihodnji teden.

Delovanje naših oblastnih gledališč. Osiješko - novosadsko gledališče je začelo letošnjo sezono v Somboru, kjer namerava ostati do 15. novembra in dati v tem času 18 dram, med njimi tri domače (Krleža, Nušić). Tako je to gledališče že začelo izvrševati zamisel, ki se je ponovno pretresala v naši javnosti: da naj manjša, državno subvencijonirana gledališča ne ostanejo vso sezono zgolj v enem mestu, marveč naj poneso gledališko umetnost v kolikor moči široke kroge.

Nov časopis. V Zagrebu je izšla prva številka novega hrvatskega mesečnika «Socijalna misao». Prinaša med drugim članke dr. B. Adžije, G. Berberovića, dr. Iv. Politeo, St. Tomašića, G. Bogdanova.

Večer arij in pesmi Karel Hellgren - ga. Staller - Stotterjeva. Na večeru arij in pesmi, ki bo jutri ob 8. zvečer v veliki unionski dvorani, bo prednašal znani švedski bariton Karel Hellgren, član kr. dvorne opere v Stockholmu, kompozicije Halléna, Griega, Althéna, Rih. Straussa, Mozarta, Quaratea in Thomasa, gospa Staller - Stotterjeva pa pesmi in arije Brahmsa, Schuberta, Lajovica, Wagnerja in Meyerbeera. Za ta večer je v krogih našega za glasbo vnetega občinstva mnogo živahnega zanimanja. Klavirsko spremljevanje pesmi in arij je prevzel gosp. kapelnik Antonin Balatka. Vstopnice v predprodaji v Matični knjigarni.

Tairov na turneji. Znani reformator ruskega odra moskovski režiser Aleksan. Tairov pripravlja novo evropsko turnejo. Nastopal bo v prvi vrsti s Hasencleverjevim ekspresijonističnim komadom «Antigona».

Nova izdaja Govekarjevih «Rokovnjačev». Pravkar je izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani tretji natis priljubljene ljudske igre Frana Govekarja «Rokovnjači» (v zbirki «Oder», 19. zvezek). Igro so povsod že tolikokrat uprizarjali, da je vsaka beseda o nji odveč. Novi natisk bodo pozdravili vsi podeželski odri, ki te igre še nimajo. Igrali jo bodo zopet in zopet. Knjižica obsega 70 strani in stane s poštnino vred 21 Din. Naroča se pri «Tiskovni zadrugi» v Ljubljani.

«Slovansky přehled» o Tolstem. Najnovejša (septemberska) številka v Pragi izhajajoče revije «Slovansky přehled» je posvečena Levu Tolstemu. O Tolstega osebnosti piše A. Bem, o tragediji v hiši Tolstih J. Hostovsky, o filozofsko - historičnem maksimalizmu Tolstega J. Slavik. G. Konstantinov poroča o vplivu Tolstega v Bolgariji. V tej številki so tudi običajni pregledi važnejših dogodkov v slovanskih deželah ter referati o pomembnejših knjigah in ljudeh.

Domače vesti

Nova številka „Življenja in sveta“

Naš priljubljeni tednik «Življenje in svet» nas v najnovejši (14.) številki spominja grozdja, trgatve in vina. Prinaša črtico Frana Bevka «Primorska trgatev» in Borisava Stankovića «V srbskih vinogradih».

Izmed ostalega gradiva opozarjamo na zanimive prirodopisne članke «Pragozd», ki je velik kot Evropa», «Tornado in njegove strahote» ter «Od zvezd k atomom». O silnem tehniškem in gospodarskem razmahu ameriških železnic pripoveduje članek «Pol milijona km železnic», ki ga bo vsakdo čital z napeto pozornostjo. Dalje priobčuje uredništvo «Pisma naših čitateljev iz tujine». M. Panonski poroča, kaj je videl na Madžarskem — zanimivi podatki o deželi, ki nam je malo znana, čeprav je naša soseda —; slovenski vojak, ki ga je usoda zanesla v francosko tujsko legijo, pa piše o Sahari, deželi peska in solnčnega žara. Za osmo obletnico koroškega plebiscita je Tone Gaspari prispeval ljubko, poetično črtico «Tam preko», ki vzbuja spomine na lepi slovenski Korotan. R. Pohar nadaljuje svoje spomine na prvo albansko kraljevino z mbretom Wiedom. Nadaljuje se tudi ukrajinska duma «Zakleti kozak», ki se bolj in bolj zapleta. Z velikim zanimanjem bodo čitatelji brali potopis skladatelja Emila Adamiča, ki je pred tedni prepotoval vso Bolgarijo od Vidina do Črnega morja in bo povedal marsikaj interesantnega o sedanjih razmerah v tej slovanski deželi.

Umetniška priloga je — kakor vedno — lepa: ta številka ima «Cerkniško jezero» Egona Planinška.

Vse to bogato štivo s slikami dobiš za bagatelno ceno 2 Din, če nisi naročnik «Življenja in sveta», ki stane polletno (zaključena knjiga) samo 30 Din. Naroča se pri upravi v Ljubljani, Prešernova ulica 54.

---

* **Odhod poljskih častnikov v domovino.** Kakor smo že včeraj poročali, so dospeli poljski častniki pod vodstvom generalštabnega polkovnika Kordijana Zamorskega v Zagreb. V torek zvečer se je vršil banket, ki ga je pripravil gostom komandant armije general Matić. Po njegovem pozdravu poljski armadi in državi je nazdravil polkovnik Zamorski naši armadi in vrhovnemu komandantu kralju Aleksandru. Včeraj dopoldne so odpotovali poljski častniki z brzovlakom preko Maribora na Dunaj, od koder jih vodi pot preko Češkoslovaške v Varšavo. Nameravani obisk v Ljubljani je na ta način odpadel.

* **Dnevnice državnih uradnikov na službenem potovanju.** Kakor je izvedel načelnik Zveze državnih uslužbencev v Beogradu, so dnevnice zdaj takole preurejene: za uradnike I. kat. 3 skup. po 180 Din na dan, za uradnike I. kat. 4 skup. po 160 Din, za uradnike I. kat. 5. skup in II. kat. 1. skupine po 140 Din, za uradnike I. kat. 6. skup., II. kat. 2. skup. in III. kat. 1. skup. po 120 Din, za uradnike I. kat. 7. skup., II. kat. 3. skup. in III. kat. 2. skup. po 100 Din, za pripravnike, zvaničnike in služitelje pa po 80 Din dnevno.

* **Invalidom.** Oblastni odbor združenja vojnih invalidov je prejel nekaj legitimacij za brezplačno vožnjo v Beograd k proslavi proboja solunske fronte. Člani udruženja vojnih invalidov, ki žele prisostvovati proslavi, naj se zglase v pisarni oblastnega odbora med uradnimi urami do sobote 6. t. m. do 8 ure. Oni zunanji invalidi, ki bi morebiti pismeno naročili legitimacijo naj naznanijo odhodno postajo. — Oblastni odbor.

* **Višja pedagoška šola v Zagrebu in Beogradu.** Za I. letnik je treba vposlati kolkovane prošnje direktno rektoratu do 8. oktobra in priložiti zrelostno spričevalo, usposobljenostno izpričevalo, uverenje o službeni dobi in ocene za vsa službena leta, izpisek iz krstne knjige, zdravniško spričevalo, kratek življenjepis z navedbo službenih mest in službene dobe na teh mestih. V prošnji označite skupino predmetov, ki jih želi kandidat poslušati. Za III. letnik je treba poslati prošnje rektoratu do 20. oktobra, priložiti diplomsko spričevalo in navesti skupino. — Čopič.

* **Abiturijentom in akademski omladini!** V poziv demokratskega akademskega kluba »Jugoslavije« v včerajšnjem »Jutru« se je vrinilo nekaj prepisovalnih pogrešk, ki jih je popraviti v navedenem smislu: »Akademik se iz naroda ne more izdvajati« (pogrešno je tiskano »izbirati«). »Brez jasne (ne pa javne) politične ideologije se prosvetno delo ni moglo razcvesti« (ne pa «raznesti»). — »Mladina mora odtujitvi inteligence od ljudstva zaustaviti pogubno (ne pa, kakor tiskano »pogrebno«) pot«. — Naše dijaštvo naj bi oklic s temi popravki še enkrat prečitalo in resno premislilo.

* **Smrtna kosa.** V Ljubljani je umrla po večletnem trpljenju gdč. Fini Bele. Pogreb bo danes ob 4. popoldne iz Lončarske steze št. 8. — Na Stari poti št. 3 je umrla po kratki in mučni bolezni gdč. Jerica Vrečko. Pogreb bo danes ob pol 11 dopoldne. Pokojnicama blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Lepa reč!** V Plevlju so ponovno aretirali bivšega radikalskega narodnega poslanca Šiljaka, šolskega nadzornika Večerca, trgovca Bariča, nekega Glenišjevića in še deset oseb, ki so tamkaj vživale splošen ugled. Vsi aretiranci so osumljeni, da so sodelovali pri lanskem roparskem napadu na popa Nenadovića. Kakor poročajo, gre za razbojniško tolpo, ki je pred leti ropala in plenila pod pokrovitelistvom tamošnjega sreskega poglavarja. Zločinska dejanja so takrat pripisovali hajduku Boškoviću. Orožniki so aretirali tudi sreskega poglavarja v Plevlju.

* **Ponudba skupine Mac Daniel Subotici.** Iz Subotice poročajo, da je finančna skupina Mac Daniel ponudila Subotici investicijsko posojilo v znesku 2 milijona dolarjev. Po izjavi župana g. Stipića bo mesto sprejelo ponudbo. Začetkom prihodnjega meseca bo prejela Subotica na račun posojila prvi milijon dinarjev.

* **Beda pogorelca.** V Lazah, občina Št. Lambert, je Jerneju Jesenšku pogorela hiša in svinjak. Mož je z družino popolnoma brez imetja in prosi dobra srca, da mu naklonijo podporo vsaj v obliki stare obleke.

* **Velika gradbena podjetnost v Zagrebu.** Meseca avgusta je bilo izdanih v Zagrebu 125 gradbenih dovoljenj za nova poslopja.

* **Novosadska vohunska afera.** V novosadski vohunski aferi, o kateri je »Jutro« pred dnevi poročalo, je došlo v torek do precejšnje senzacije. Iz Prage se je vrnil vojaški dobavitelj Dimitrije Dimić, ki je dan preje, preden so izvršili pri njem hišno preiskavo, odpotoval v Prago. Takoj po njegovem prihodu so ga aretirali in odpeljali v policijske zapore. V Novem Sadu se mudi že več dni šef kriminalnega oddelka beograjske policije Filipović, ki vodi preiskavo. Splošno se govori, da je zaslužil Dimić pri dobavi francoskih letal za jugoslovensko letalsko floto velike svote denarja. Dobavljena letala so zaradi različnih konstrukcijskih napak treščila ob tla, pri čemer se je več letalcev smrtno ponesrečilo.

Za jesenske izprehode

so najlepši površniki, suknje in raglani oni iz zaloge tvrdke **F. LUKIČ, Stritarjeva ul.,** ker so najmodernejšega kroja in blaga.

* **Tragikomedija na vasi.** Pred osiješkim sodiščem je stal te dni kmet Stanko Radojčević, obtožen hudodelstva težke telesne poškodbe. Obravnava je podala tragikomično sliko obtoženčevega zakonskega življenja. Radojčević je med vojno, ko je prišel iznenada s fronte na dopust, zasačil svojo ženo v naročju drugega moža in jo je v navalu besnosti na mestu usmrtil. Ko se je po razsulu vrnil domov in se vdrugič poročil, se je več let veselil svoje neskaljene sreče. Kmalu pa ga je začela varati tudi druga žena, nakar je Radojević tudi vanjo ustrelil in jo težko ranil. Po petletni ječi se je vrnil k svoji ženi in živel zopet z njo, dokler je ni vnovič zasačil pri zakonolomu in jo tako pretepel, da je komaj ostala pri življenju. Radojčevića je sodišče obsodilo na 6 let težke ječe.

* **Smola žepnega tatu.** V Osijeku je Aleksander Stanisavljević nedavno izmaknil nekemu trgovcu listnico z 42 000 Din. Ko je zapravil že precej denarja v raznih gostilnah, je sedel v kočijo, da bi se odpeljal v okolico. Med vožnjo je Stanisavljević izgubil listnico, ki jo je položil na sedež poleg svoje suknje. Slučajno so jo našli znanci okradenega trgovca in jo tem izročili. Stanisavljević je bil te dni obsojen na 2 leti težke ječe.

* **Vlom v zagrebško carinarnico.** V zagrebško carinarnico so vlomili neznani vlomilci in odnesli dva zaboja svilenih kravat in 20 kg saharina v skupni vrednosti 30.000 dinarjev.

* **Vlom v cerkev v Pančevu.** V noči od 1. na 2. t. m. je bilo vlomljeno v pravoslavno cerkev v Pančevu. Vlomilci, ki so izginili brez sledu, so odnesli vse dragocenosti, med njimi tudi zlate in srebrne oltarne okraske.

Na Ljubljanskem velesejmu

11 2b — **od 7.—14. oktobra**

Razstava sadja

Prvovrstna zimska jabolka in hruške. Vhod: Lattermannov drevored.

* **Velika poneverba občinskega denarja.** Zagrebška kriminalna policija je prejela telefonično obvestilo, da je Borivoj Plavšić, občinski blagajnik v Derkasovu v šidskem okraju, poneveril 100 000 Din občinskega denarja in neznanokam pobegnil. Za beguncem so izdali tiralico.

* **Smrtna nesreča pristaniškega delavca.** V Šibeniku je bil nameščen kot delavec pri brodarski podoficirski šoli Anton Ilić, rodom iz Boke Kotorske. Te dni je bil zaposlen pri izkrcavanju velikih železnih traverz. Po naključju ga je ena taka traverza, težka 2 toni, ki so jo pravkar dvignili s parobroda, udarila po hrbtu in ga tako hudo poškodovala, da je po dveh dneh umrl.

* **Potrjena smrtna obsodba.** Apelacijsko sodišče v Beogradu je potrdilo smrtno obsodbo Ranka Arsića, ki je skupaj s svojo ljubimko Rozo Vujičićevo umoril svojo ženo Kristino.

* **Zločin matere, sina in hčerke.** V Rumi so pred nekaj dnevi našli obešenega seljaka Djordja Erdeljana. Ker je njegova žena izpovedala, da si je Erdeljan že opetovano skušal končati življenje, ni vzbudil samomor nikakega suma. Šele, ko so v vasi začeli govoriti, da Erdeljan ni imel povoda za samomor, je uvedlo oblastvo preiskavo in aretiralo Erdeljanovo ženo, Kato, njenega 21 letnega sina Nikolo in 18 letno hčerko Saveto. Pri zaslišanju sta žena Katica in njena hčerka odločno zanikali kivdo, dočim je Nikola izpovedal, da ga je mati že dolgo časa nagovarjala k očetomoru. Usodnega dne se je vdal materinemu prigovarjanju in zgrabil očeta, ki je trdno spal, za vrat. Njegova sestra mu je tedaj zadrgnila vrat z vrvjo, a mati je držala očeta za roke, da se ne bi iztrgal. Ko je bil oče mrtev, so ga odnesli v šupo in ga obesili, da bi zabrisali zločin.

Najboljše, najtrajnejše, zato najceneiše!

1?

Popolnoma novo! — Premijera!

Kolo ljubavi

velefilm po izvrstnem romanu E. Kleina »DER KÄMPFER«

V glavnih vlogah priznani umetniki

Marcella Albani
Wilhelm Dieterle

in drugi.

V domovini. — Žena s skrivnostno preteklostjo. — Borba za srce. — Trpljenje ljubezni. — Neukrotljiva strast. — Smrt v naročju ljubljenega moža.

Ganljivo! — Pretresljivo!

Film, katerega morate videti!

KINO IDEAL.

* **Zastrupila svojega 70 letnega moža.** V Rumi je 43 letna Mina Melanovićeva zastrupila svojega 70 letnega moža Toma Melinovića. Morilka se zagovarja, da je po naključju zlila sodo v škaf, v katerem je bila navadno pitna voda. Starec ni vedel, da je v škafu soda, ter je izpil kozarec te vode.

Redni občni zbor

društva Zoo v Ljubljani bo dne 6. oktobra t. l. ob pol 9 uri zvečer v Prešernovi sobi restavracije Slon. Zaradi važnih sklepov naj se zborovanja udeleže vsi člani.

Odbor.

* **Uboj zaradi strankarstva.** Pred sarajevskim sodiščem se je v torek zagovarjal Rahim Balić, ki je umoril svojega prijatelja Halilića zaradi strankarskih sporov. Rahim je bil član JMO, a je pozneje prešel v radikale. Njegovi prijatelji so ga zaradi tega začeli prezirati. Pri pitju se je Balić sprl s svojimi prijatelji in navalil z nožem na Halilića, ki se je zaboden v srce, zgrudil mrtev. Sodišče je Balića obsodilo na 6 mesecev težke ječe.

* **Lastnega sina je ustrelil.** V Mitrovici se je kmet Gjoko Jajić sprl z nekim prijateljem. Razjarjen je potegnil revolver in oddal nanj več strelov. Po naključju so streli zgrešili in zadeli njegovega lastnega sina, ki se je zgrudil smrtnonevarno ranjen. Jajića so zaprli.

Puloverji, jumper obleke, telovniki, jopice

ter priznano najboljše nogavice in rokavice v velikanski izberi.

P. MAGDIČ, Ljubljana.

* **Detomor v Segetu.** V Segetu v Dalmaciji je 27 letna vdova Ana Vicićeva, mati dveh otrok, pred kratkim porodila živo moško dete. Da bi se rešila ploda skrivne ljubezni, ga je zadušila in zakopala na vrtu pred svojo hišo. Za govorice na vasi so slednjič zvedeli orožniki, ki so Vicićevo aretirali in predali sodišču v Trogiru.

* **Samomor zaradi izgube v igri.** V Subotici so našli v nedeljo popoldne obešenega v svoji hiši 68 letnega Arona Friedmanna. Pokojnik se je šele pred kratkim priselil v Subotico in je nameraval tu otvoriti trgovino. Pretekle dni sta ga v kavarni povabila dva neznana igralca, naj gre z njima igrat karte. Friedmann je ustregel njuni prošnji in je izgubil vse svoje premoženje. Iz obupa se je nato obesil.

Nudimo obleke

lepo izgotovljene le iz dobrega trajno lepega blaga po brezkonkurenčnih cenah. Vabimo na ogled!

A. Presker, Sv. Petra cesta.

* **Strela ubila deklico.** V Drežnici ob Neretvi je pasla ovce mladoletna N. Azinovićeva. Nenadoma je nastala nevihta, pred katero si je deklica poiskala zavetja v neki pečini. Mislila je tu počakati, da se bo nevihta pomirila. Pa je treščila strela v pečino in usmrtila deklico.

* **Nesreča ali samomor.** Iz Požege poročajo, da so našli na progi Pleternica-Blacko Jakšič truplo nekega tujca z odrezano glavo. Po dokumentih so ugotovili v njem 35 letnega Josipa Andričevića iz Slavonske Požege. Dosedaj še niso mogli dognati, ali gre za nesrečen slučaj ali za samomor. Truplo so prepeljali v mrtvašnico v Pleternico in ga pokopali na tamošnjem pokopališču.

ITO — zobna pasta najboljša!

* **Tkanina »ETERNUM«**, glavna zaloga za Jugoslavijo pri J. Medved, manufaktura.

* **Tovarna Jos. Reich** sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izvršitev.

* **Pri boleznih ledvic, mehurja in velikega črevesa** Vam olajša prirodna grenčica prebavo in povzroča redno lahko odvajanje prebavljenih snovi. Izpričevala bolnic potrjujejo, da je grenčica »Franz-Josef« priporočljiva mladim in starim ljudem v nadaljno uporabo. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

u— **Češkoslovaški minister narodnega zdravja dr. Josef Tiso** pride danes v četrtek v Ljubljano. Spremljajo ga sekcijski šef dr. Kolinsky, sekcijski svetnik Smely, tajnik dr. Vesely in inspektor ministrstva narodnega zdravja dr. Klima. V spremstvu ministra je tudi poslanec Hlinkove stranke g. Ravazs. Ako bo čas dopuščal, namerava minister posetiti tudi Rogaško Slatino, da si ogleda tamošnje naprave.

u— **Odhod g. Findeisna.** Dosedanji tajnik francoskega konzulata v Ljubljani g. Jean Findeisen odpotuje danes ob 17.40 preko Maribora v Francijo. Ob tej priliki prosi oproščenja številne svoje znance in prijatelje, od katerih se ni utegnil osebno posloviti. Želimo g. Findeisnu srečno pot in mnogo zadovoljstva na novem mestu.

u— **Koliko je vreden uradni popravek ljubljanske policije!** Na drugem mestu priobčujemo uradni popravek ljubljanske policije, s katerim se poskuša nečloveško postopanje policije pri nedavni aretaciji umobolnega človeka v Knaflievi ulici, naslikati kot »skrajno obzirno«. Ta uradni popravek policije je potvorba resnice. Naš informator, ki je bil očividec nečloveškega ravnanja z umobolnim aretirancem in kateremu smo predložili policijski popravek, nam sporoča, da je policija ravnala z aretirancem kakor s pobesnelim pijancem. Revčka so na vso moč pretepali s pendrekom po hrbtu po rokah in po prstih, celo po glavi. Vlačili so ga po tleh in sploh ravnali ž njim skrajno neusmiljeno, četudi je slaboumni siromak v svoji zmedenosti kričal, da ga hoče policija ustreliti, klical svetnike na pomoč ter prosil naj v nategovanju strun okrog njegovih rok »vsai malo popuste«. — Tako nam poroča naš informator, ki nam je navedel tudi celo vrsto verodostojnih prič, da lahko potrdijo njegove navedbe. Uradni policijski popravek, ki ga priobčujemo na drugem mestu je torej falzifikat resnice ter dokazuje koliko so sploh vredni popravki, ki jih pošilja dr. Koroščeva policija, pa bodisi ljubljanska ali beograjska.

u— **Pogreb pokojnega g. Josipa Schönbergerja** se bo vršil danes popoldne ob 14. iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu in se ni vršil včeraj kakor je bilo pomotoma najavljeno v smrtnem naznanilu.

Pevski odsek ‚Grafike‘

vabi na KONCERT, ki se vrši v soboto 6. oktobra ob 8. uri zvečer v dvorani hotela Union.

u— **Ali je mogoče?** Prejeli smo: Dnevni listi poročajo, da so imeli hišni posestniki, trgovci in obrtniki iz Šelenburgove ulice in Gradišča sestanek, na katerem so protestirali proti tramvaju skozi Šelenburgovo ulico in celo predlagajo, da bi se ustavil avtobusni promet skozi Šelenburgovo ulico in Gradišče. Stvar se dozdeva neverjetna in skoro nemogoča, pa bo menda že resnična, ko poročajo listi črno na belem. Zdi se, da se ponavljajo časi, ko so škofjeloški purgarji pošiljali deputacijo k cesarju na Dunaj s protesti in prošnjami, naj »ognjeni konj« ne bi vozil preblizu njihovemu mestu, a sedanji rod trpi zaradi tega, ker ne ve, kako naj bi bolje upostavil zvezo med kolodvorom in mestom. Tudi Slovenska Bistrica se je nekoč branila železnice in danes mora vzdrževati posebno železniško zvezo med glavno progo in mestom. Nehote se človeku vzbujajo taki spomini, ko čita o protestu proti tramvaju in avtobusu skozi Šelenburgovo ulico. Če že protestirajo hišni posestniki, trgovci in obrtniki, pa pozdravljamo mi, stanovalci, najemniki in odjemalci iz Šelenburgove ulice, Gradišča in Rimske ceste iz vsega srca avtobus in tramvaj, ki nam naj omogočita, da pridemo čim hitreje do njih. Za varnost šolske mladine se bo že dalo potrebno ukreniti, saj tudi na Dunaju in v drugih velikih mestih hodijo otroci kljub najživahnejšemu tramvajskemu in avtomobilskemu prometu v šole. — Najemnik in odjemalec iz Gradišča.

ADRESAR

mesta Ljubljane in okolice se zopet dobi v vseh knjigarnah in pri založništvu: **Adana družba** z. o. z. Ljubljana, Kongresni trg 3. 217

Izgubil se je bernhardinec

rjave barve, s pasjo znamko št. 619. Sliši na ime «Lord». Javiti proti nagradi 100 Din na naslov: Ing. Jos. Dedek, Ljubljana Žibertova 7.

u— **»Za zdravje otroka«** naj položi vsakdo svoj obolus v soboto in nedeljo, 6. in 7. t. m. na cvetlični dan »Atene«.

u— **Otvoritev plesne šole družabnega odseka ZPNJ** bo danes zvečer točno ob 20. uri v veliki dvorani hotela »Uniona«. 1920

u— **Plesni večer z revijo vseh letošnjih najmodernejših plesov** bo priredil **v soboto 6. t. m.** v veliki dvorani **»Kazine«** plesni mojster **Jenko** kot **oficijelno otvoritev** svojih plesnih tečajev. Vabljeni vsi ljubitelji plesa. Posebna vabila se ne pošiljajo. **Informacije in vpisovanje za plesne tečaje g. Jenka v balkonski dvorani »Kazine«** vsak dan od 10. do 22 ure. Istotam **posebne ure.**

u— **Drobna policijska kronika.** Od torka na sredo so bili prijavljeni naslednji dogodki: 1 vlom in tatvina armatur, 1 tatvina obleke, 1 poskušena tatvina perila, 1 tatvina denarja, 1 telesna poškodba, 1 poškodba tuje lastnine, 1 nezgoda, 1 popadljiv pes, 1 neplačan zapitek, 1 prestopek prekoračenja policijske ure, 1 prestopek kaljenja nočnega miru, 1 poškodba radi neprevidnosti, 26 prestopkov predpisov o zapiranju trgovin, 13 prestopkov cestnopolicijskega reda in 5 prestopkov avtomobilskih predpisov. Aretirani so bili: Josipina Z. zaradi tatvine 200 Din, Mica Ž. zaradi vlačugarstva ter Lovro K. zaradi tatvine.

u— **Mestni magistrat ljubljanski** razglaša, da bo radi gradnje zbiralnega cestnega kanala **Kette-Murnova cesta med Jenkovo ulico in Vilharjevo cesto** od četrtka dne 4. t. m. dalje za vozovni promet **do nadaljnega zaprta.** Promet v Vodmat se bo vršil neovirano po Jenkovi in Bohoričevi ulici iz Zelene jame in okolice, v mesto pa po Poljanski cesti na Kette-Murnovo cesto ali pa po Vilharjevi cesti na Dunajsko cesto. Pogrebi se bodo vršili po Dunajski cesti. Vilharjevi cesti, preje Dovozni cesti, po podaljšku Kette-Murnove ceste in po Posavski cesti k Sv. Križu.

u— **Družabno življenje v barakah.** Ko se je v torek zvečer vrnil z dela v Kotnikovo barako na Kodeljevem delavec Lovro Rupar, je začul iz barake strahovito kričanje. Vstopivši v improvizirano sobo je zapazil, da pretepa delavec Gabrijel H. njegovo ženo, kakor bi bil obseden. H. je napadel Ruparjevo zaradi stanovanjskih razmer. Podivjanca je ukrotil šele na pomoč priklicani stražnik.

u— **Prostovoljno gasilno društvo na Laverci** vabi na trgatev grozdja, ki bo 7. t. m. pri Ivanu Ogrinu na Laverci. 1919

u— **Plesne vaje** družabnega odseka državnih rač. uradnikov se bodo pričele 17. t. m. ob 20. v zeleni dvorani hotela »Uniona«. Interesenti naj javijo pristop in naslov tajnici odseka, Finančna delegacija, Krekov trg. — Odbor. 1921

u— **Večerni komercijalni tečaj na trgovski akademiji v Ljubljani.** Interesenti (inje) se vabijo, da v tekočem tednu, to je vsaj do sobote 6. oktobra t. l. prijavijo svoj vstop. Vpisovanje se vrši ob uradnih urah (od 9.—12 ter od 3.—5) v pisarni trg. akademije, Aškerčeva ul. 9-II. levo. Otvoritev tečajev v ponedeljek 8. oktobra ob 7. uri zvečer.

Iz Maribora

a— **Češka vojaška delegacija v Mariboru.** JČ liga je včeraj prejela telefonično obvestilo, da bo prispela vojaška delegacija češkoslovaška, ki se vozi na proslavo proboja solunske fronte v Beograd, v Maribor v petek 5. t. m. s praškim brzovlakom ob 13.53. Delegacija obstoja iz 17 članov, najodličnejših reprezentantov češkoslovaške vojske. JČ liga bo goste pozdravila na postaji skupno z zastopniki oblastev. JČ liga pa vabi tudi ostalo občinstvo, da se sprejema udeleži.

a— **Proti beznicam** je podvzel policijski komisarijat najodločnejše korake. V neki gostilni v Vetrinjski ulici, kjer se je kaj podobnega že večkrat dogodilo, so zopet aretirali nekaj potepink. Ta ulica je pa tudi često obiskana od razgrajačev in se bo proti vsem, ki si izbirajo za nemire prav to ulico, še strožje postopalo kakor doslej.

a— **Samomor.** V torek okrog 21. ure si je na Tržaški cesti vzel življenje 75 letni prevžitkar Anton Kmetec, doma iz Šikolj na Dravskem polju. Starček je precej časa bolehal in je kazal v poslednjih tednih tudi očitne znake duševne zmedenosti. To je bilo gotovo tudi povod njegovega obupnega čina. Življenje si je vzel na ta način, da se je z jermenom okenskega zastora tako dolgo davil, da se je zadušil.

a— **Na odgon čaka** v mariborskih policijskih zaporih 26letni Teobald Löry, rodom iz Budimpešte. Ta nesrečni človek je že drugo leto neprestano na odgonskih potih ter potuje od zapora do zapora po treh državah. Sam pripoveduje, da je maturiral v Budimpešti l. 1919. ter se posvetil knjigotrštvu. Da se bolje izobrazi v svoji stroki, je bival nekaj časa na Dunaju, potem pa se je vrnil domov, kjer so mu kmalu prepovedali prodajanje knjig. Odšel je iz Budimpešte zopet na Dunaj, potem zopet domov, kjer so ga zaprli in izgnali. V Avstriji je bil izgnan kot brezposeln in nadležen tujec, iz Madžarske so ga zopet izganjali ali preko avstrijske ali preko jugoslovenske meje. Zdaj je prišel v Maribor na ta način, da ga je avstrijska policija izročila naši na severni meji. Iz Maribora ga bodo poslali v Zagreb. Morda je nesrečnik zagrešil tudi kak delikt, a ker je ves raztrgan in bos, je lahko tudi nesrečna žrtev slabih socijalnih razmer in policijskega birokratizma.

a— **Uboj v Polani.** Minulo soboto smo poročali, da je v Polani niže Maribora posestnik Šoba iz Slivnice hudo ranil nekega mladeniča, a 28 letnega Jožefa Žnidarka smrtno zadel z nožem. Oblastva pa so pri tej zadevi sama zagrešila pomoto in so vpisala storilca z imenom Franc in ne, kakor je prav, z imenom Rihard. Popolnoma nedolžni Franc Šoba je takisto doma iz teh krajev, uslužben pa je v Rušah in se je silno začudil, ko je drugi dan čital v listih svoje ime v zvezi s krvavim dejanjem.

Iz Celja

c— **Srebrno poroko** sta obhajala v torek v Celju g. Fran Strupi, trgovec s steklom, in ga soproga roj. Drofenikova. Jubilantoma, ki sta si z izredno pridnostjo in poštenim delom ustvarila udoben dom ter sta med celjskim meščanstvom splošno spoštovana in priljubljena, prisrčno čestitamo!

c— **Smrtna kosa.** V celjski javni bolnici sta umrla v torek 74 letni Franc Stojan iz Šentjurske okolice in 25-letni Anton Muršič, delavec pri okrajnem zastopu v Gornjem gradu. — S pogrebnim avtom so včeraj pripeljali iz Gradca v Celje Ivana Pavčiča, uradnika cinkarne iz Strata, ki je umrl 28. marca 1926, ter bil začasno pokopan na graškem pokopališču. Pogreb se je vršil popoldne ob 16. na celjsko mestno pokopališče.

c— **Nedeljski počitek v brivnicah.** V Celju in Gaberju bodo brivnice in damske česalnice do 31. marca ob nedeljah zaprte.

c— **Sprememba posesti.** Dr. Karel Laznik, odvetnik v Celju, je kupil v bližini Sokolskega doma v Gaberju bivšo Zupančevo hišo. Notar Kogej iz Šmarja pri Jelšah pa je kupil bivšo Tepejevo hišo v Miklošičevi ulici.

c— **Stavbišče na Ježovnikovem posestvu** Občina Celje-okolica dá na razpolago Ježovnikovo zemljišče v Gaberju za zgradbo stanovanjskih hiš. Prošnje za dodelitev teh stavbišč je treba vložiti do 13. t. m. v občinski pisarni na Bregu, kjer se dobe vse informacije.

Iz Kranja

r— *Proslava desetletnice prebitja solunske fronte.* V soboto dne 6. oktobra zvečer bo priredila Narodna Čitalnica v Narodnem domu slavnostno akademijo s sodelovanjem svojih odsekov.

r— *Gledališki oder* bo vprizoril drevi ljubezensko dramo «Mladost». Režira g. A. Klavora. Začetek točno ob 20. uri.

r— *Tatvina.* Čevljarskemu mojstru Rozmanu v Primskovem je ukradel neznan čevljarski pomočnik, ki ga je g. Rozman sprejel na poskušnjo, več parov čevljev in raznega usnja. Po orožniških poizvedbah se je ugotovilo, da gre najbrže za Stanka Smoleta, čevljarskega pomočnika, ki ga išče tudi vojaška oblast.

Iz Litije

i— *Naraščanje Save.* Po zadnjih nalivih je Sava precej narastla. Porast vode se močno opazi v ozki savski soteski. Med Savo in Spodnjim logom ne prevažajo več z brodom, temveč le s čolnom.

i— *Šolska vest.* Na Konjščici v Zasavju, kjer so bili že dolgo časa brez učitelja, je nastopila predvčerajšnjim službo gdč. Dora Kanclerjeva, primorska begunka.

i— *Dr. Ukmar Polde, okrajni zdravnik v Litiji,* se bo z 10. t. m. preselil iz Koblerjeve hiše v Oblakovo. 1918

Iz Zagorja

z— *SPD pododbor Zagorje* bo priredil v nedeljo 7. t. m. daljši izlet na bližnje hribe. Zbirališče ob 6. na postaji.

z— *Sokolska tombola* je prav lepo uspela. Vse tri glavne dobitke so prejeli delavci iz delavskega revirja Kisovec.

z— *Poštena najditeljica.* Lesni trgovec I. K. je zgubil listnico s 4000 Din. Slučajno jo je našla neka deklica in jo še istega dne izročila lastniku. V zahvalo ji je podaril I. K. — 10 Din!

z— *Vrečo moke je izgubil* voznik g. Vrboleta iz Izlakov na vožnji s kolodvora domov. Takoj, ko jo je pogrešil, jo je šel iskat, a je ni več našel.

Iz Novega mesta

n— *Glasbeni odsek Sokola* bo vprizoril v soboto 6. t. m. ob 8. zvečer sprevoigro v treh dejanjih «Kovačev študent». Na sporedu je mimo tega tudi več odlomkov iz raznih oper.

n— *Toča na Trški gori.* V ponedeljek je nastala huda nevihta s točo, ki je padala prav na gosto zlasti na Trški gori. Toča je povzročila mnogo škode na grozdju, v kolikor ga še niso obrali.

n— *Vozni red državnih poštnih avtomobilov* na progi Brežice-Novo mesto je ostal tudi po 1. t. m. neizpremenjen. V Karlovec ne vozi poštni avtomobil. Podatki o voznem redu, objavljeni v «Jutru» 29. t. m., se nanašajo na železniške zveze. Iz Novega mesta odhaja avto v Brežice ob 12.45

n— *Drzna tatvina.* Pred kratkim je oddala ljubljanska tvrdka Novak nekemu železniškemu sprevodniku večji zavoj s prošnjo, da ga izroči v tukajšnji kolodvorski restavraciji za tvrdko Midofer. Dva dni pozneje se je zglasil v restavraciji neznanec, oblečen v dežni plašč in pokrit s temnim klobukom, in vprašal natakarico, če je kdo pustil za tvrdko Midofer kak zavoj. Ker je natakarica mislila, da je neznanec pomočnik pri g. Midoferju, mu je zavoj izročila. Že naslednjega dne pa se je izkazalo, da zavoj ni prišel v prave roke, temveč da si ga je prilastil drzen goljuf. V zavoju se je nahajalo blaga za dve temnosivi suknji in dve obleki v lila barvi, v skupni vrednosti 4000 Din.

Iz Ptuja

j— *Cercle francais Ptuj* naznanja vsem, ki se zanimajo za francoščino, da bo otvoril 28. t. m tri tečaje francoščine: tečaj za začetnike, nadaljevalni tečaj in tečaj, združen s konvenzacijskimi urami. Želeti je, da se priglasite čimprej (pri društvenem tajniku ali gimnazijskemu slugi), da bo mogoče v kratkem pričeti s poukom. — Tajništvo.

j— *Tatvina kolesa.* Dijaku I. Travnu s Ptujske gore je bilo ukradeno na okrajnem glavarstvu pred vratmi policijskega oddelka kolo, vredno več sto dinarjev.

j— *Velik vlom.* V noči od nedelje na ponedeljek so vlomili neznani vlomilci v trgovino g. Rašla v Podlehniku in jo popolnoma izropali. G. Rašl trpi 100.000 Din škode.

Sport

Sportni dan v Celju.

V soboto in v nedeljo priredi sportni klub Celje celodnevno sportno prireditev, ki se otvori v soboto 6. t. m ob 19. uri z nočnim tekom skozi mesto, in sicer nastopijo člani SK Celje in članice Edinosti. V nedeljo dopoldne se bo vršil stafetni tek po mestu (Klub slovenskih kolesarjev, SK Celje, članice in drugi). Popoldne se prireditev nadaljuje na Glaziji. Ob 14. uri hazena tekma med Ljubljano in «Edinostjo» (Celje), nato pa nogometna tekma med Mariborom in Celjem. Med tekmo lahkoatletika (krogla, disk, skok v višino in daljino, skok s palico, met žoge s pentljo (članice «Edinosti»), teki na razne proge in stafete gospodov in dam. Zvečer bo v prostorih Celjskega doma klubski večer, na katerega so vabljeni vsi sportniki in ljubitelji sporta.

Konjske prireditve. Kolo jahačev in vozačev «Prestolonaslednik Peter» priredi v nedeljo dne 7. oktobra v Ljubljani na igrišču SK Ilirije Concours hippique, ki bo obsegal nagradno skakanje čez zapreke, jeu de barre, cigaretno turo in skupni nastop vseh tekmovalcev. Prireditev obeta biti velezanimiva. Zlasti opozarjamo na dejstvo, da se zagrebške jahačice in jahači v večjem številu udeleže te prireditve. Do danes je prijavljenih iz Zagreba že 12 tekmovalk z 19 krasnimi konji. Med prijavljenci je večje število konjeniških oficirjev s polkovnikom Bojovićem na čelu in odlični civilni gospodje. Konkurence se udeležita tudi priznani sportni jahačici grofica Drašković in baronica Rhemen. Opozarjamo na to zanimivo in neobičajno prireditev.

Službeno iz LNP. Danes, v četrtek ob 20. uri seja kazenskega odbora v kavarni «Evropa». Jutri, v petek ob 20.30 v damskem salonu kavarne «Emona» seja upravnega odbora. — Na današnjo sejo kazenskega odbora ob 20.15 se pozivajo igr. Vlaj Štefan in Kremžar Stanko; ob 20.30 Alič Alojzij, Prusnik Milan; ob 20.45 Logar Stane, Kos Emil, Markič Rudolf in Jesensko Danijel; ob 21. Petrič Silvo in ob 21.15 član ASK Primorja g. Romeo Bašin. Tajnik II.

ASK Primorje (Plavalna sekcija). Danes ob 20. uri se vrši redni občni zbor kluba v dvorani Kmetijske družbe, Turjaški trg. Vljudno pozivam vse članstvo, sekcije, da se istega radi važnosti polnoštevilno udeleži. — Načelnik.

SK Ilirija (tenis sekcija) sporoča vsem gg. igralcem in igralkam, da izpraznijo omarice v garderobi na tenis prostorih S K. Ilirija najkasneje do 15. t. m. — Načelnik.

Zimskosportna sekcija SKT v Tržiču sklicuje za soboto, 6. t. m. sestanek ob 20 v prostorih kavarne g. Javornika, na katerega se vabijo vsi prijatelji zimskega sporta. Za člane udeležba obvezna. Sestanek je važen, ker se bo sestavil nov odbor in določil program za sezono 1928-29.

Nadaljevanje nogometnih prvenstvenih tekem. Na prostoru ASK Primorja se odigra v nedeljo 7. t m. III. kolo jesenskih prvenstvenih tekem. Nasprotniki v III kolu so *Primorje : Slovan ter Hermes : Jadran.* Ker je igrišče SK Ilirije zasedeno z jahalno prireditvijo Kola jahačev, se bodo vršile nedeljske prvenstvne tekme predvidoma v naslednji razvrstitvi: ob 10.15 Primorje rez. : Slovan rez., ob 14. Slovan : Primorje (I. moštvi) in ob 15.45 Hermes : Jadran. Rezervi Hermesa in Jadrana bosta igrale naknadno na kasnejši termin. Glavno zanimanje bo v nedeljo veljalo srečanju med Primorjem in Slovanom, s katerim se jesenske prvenstvene tekme močno približajo odločilni fazi. Naslednjo nedeljo 14. t. m. se sestaneta nato Ilirija in Primorje.

ŽSK Hermes. Trening I. moštva in rezerve se bo vršil danes od 16. dalje. Udeležba vseh strogo *obvezna* radi nedeljske prvenstvene tekme z Jadranom.

SK Slavija. Danes ob 18.30 pri Podobniku seja poslovnega odbora. Prosi se polnoštevilnosti. Istotam v soboto 6. t. m. ob 20. seja upravnega odbora. — Tajnik I.

ASK Primorje Lahkoatleti! Danes ob 20. se vrši v Kmetijski družbi občni zbor kluba. Ker se bodo tretirala klubska vprašanja, ki so važna za razvoj lahke atletike, je moralna dolžnost vsakega člana, da se udeleži občnega zbora. — Načelnik.

Popravek

Oblastno poveljstvo drž. varnostne straže v Ljubljani nam pošilja sledeči popravek: «Z ozirom na članek pod naslovom «Mučen nočni prizor sredi Ljubljane» v dnevniku «Jutro» št. 226 z dne 26. septembra 1928., stran 5, stolpec 2., ugotavlja oblastno poveljstvo drž. varnostne straže sledeče: Ni res, da sta «stražnika aretirala slaboumnega mladeniča in ga skušala eskortirati z metodami, ki jih policija uporablja pri nasilnih zločincih in sta si pomagala tudi s pendreki»; res pa je, da sta stražnika na naprošbo lastnika kavarne «Zvezda» odstranila slaboumnega mladeniča iz iste in ga odvedla na stražnico v svrho nadaljne odredbe za oddajo v bolnico, pri čemer sta upoštevala duševno stanje mladeniča in postopala z njim skrajno obzirno.» — Oblastni poveljnik: *Bedenk.*

Ana Karenina

Gospodarstvo

Splošne dolžnosti davkoplačevalcev v IV. četrtletju 1928

(Opozoritev Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani)

I. Dospelost direktnih davkov. Dne 1. novembra 1928 dospo v plačilo vsi direktni davki za IV. četrtletje 1928. Ako se ne plačajo v 14 dneh po dospelosti, se prisilno izterjajo.

II. Davek na poslovni promet. Davkoplačevalci, ki vodijo knjigo opravljenega prometa, to je oni, katerih promet je v l. 1927. presegel vsoto 360.000 Din, so dolžni do 30. oktobra 1928. odpremiti davek od prometa, opravljenega v III. četrtletju 1928.

Ostali davkoplačevalci, to je oni, ki plačujejo davek na poslovni promet pavšalno, plačjo sočasno z drugimi davki tudi tretji obrok davka na poslovni promet pa l. 1928.

III Uslužbenski davek. Službodajalci so dolžni od uslužbencev pobrane zneske odpremiti davčnemu uradu najkasneje 15. dan po preteku vsakega meseca.

Službodajalci, ki redoma nimajo več nego pet zaposlencev, odpremljajo pobrane davčne zneske do 15 dne po preteku vsakega četrtletja, za mesece julij, avgust in september 1928, torej do dne 15. oktobra l. 1928.

IV Dopolnilne prenosne takse. Od dopolnilne prenosne takse v letnem iznosu preko 500 Din je plačati tretji obrok od 1 do vštetega dne 15. oktobra 1927, sicer se zapadli obrok izterja prisilnim potom.

= **Nazadovanje konkurzov.** Po podatkih Jugoslovenskega društva za zaščito upnikov je bilo v septembru v vsej državi zabeleženih **68 konkurzov** (62 v avgustu, 57 v juliju) napram 83 v istem razdobju pret. leta, in sicer v Srbiji in Črni gori 50 (septembra 1927 64), v Hrvatski in Slavoniji 7 (3), v Sloveniji in Dalmaciji 5 (6), v Bosni in Hercegovini 2 (3) in v Vojvodini 4 (7). **V prvih 9 mesecih t. l. je bilo v vsej državi zabeleženih 673 konkurzov napram 825 v istem razdobju preteklega leta,** torej za 152 ali 18.5 % manj kakor lani. Po pokrajinah je bilo v tem razdobju zabeleženih (v oklepajih podatki za isto razdobje pret. leta): v Srbiji in Črni gori 476 (543), v Hrvatski in Slavoniji 65 (96), v Sloveniji in Dalmaciji 68 (88), v Bosni in Hercegovini 13 (24) in v Vojvodini 49 ((74) konkurzov. Nazadovanje konkurzov v prvem in drugem četrtletju t. l. je sicer deloma sezijskega značaja, vendar pa je iz naslednje tabele razvidno, da je število konkurzov tudi napram lani nazadovalo (v oklepajih podatki za preteklo leto):

	skupaj	Srb. in Črna g.	Preč. pok.
I. četrtl.	266 (349)	186 (228)	80 (121)
II. „	220 (256)	152 (164)	68 (92)
III. „	187 (220)	138 (151)	49 (69)
	673 (825)	476 (543)	197 (282)

Nazadovanje konkurzov je v prečanskih pokrajinah občutneje kakor v Srbiji in Črni gori, zato se je tudi odstotek konkurzov, ki odpadejo na Srbijo in Črno goro, dvignil v III. četrtletju t. l. na 73.8 % vseh konkurzov, dočim se je lani in predlanskim gibal med 50 in 65 %.

= **Nov študijski oddelek pri Narodni banki.** Upravni odbor Narodne banke je imel predvčerajšnjem sejo, na kateri je bilo sklenjeno, da se osnuje poseben oddelek, ki bo kot informacijski organ bančnega vodstva proučeval vsa vprašanja, ki so v zvezi s finančno politiko banke. Ta oddelek bo zasledoval delovanje inozemskih novčaničnih bank, zbiral bo podatke o našem denarnem trgu, obravnaval bo važna gospodarska vprašanja, sklicoval bo lahko ankete ter bo bančnemu vodstvu poročal o stanju gospodarstva v naši državi. Važna naloga novega oddelka bo tudi redno opazovanje gibanja cen in izračunanja indeksa cen v trgovini na debelo in drobno. Rezultate proučevanja bo ta oddelek redno objavljal, in sicer se bodo izdajali dnevni bulletini o tuzemskih in inozemskih časopisnih vesteh ter mesečni pregledi o stanju gospodarstva. Poleg tega se bo vsak drugi mesec izdajal poseben bulletin za informacijo inozemstva. Za vodjo novega oddelka je bil imenovan docent za finančno vedo g Aleksander Jovanović Ustanovitev tega novega oddelka bodo gotovo vsi naši gospodarski krogi z veseljem pozdravili, zlasti ko je znano, da je pomanjkanje znanstvenega obravnavanja gospodarskih vprašanj, ki so v zvezi s finančno politiko Narodne banke, največja hiba današnjega vodstva Narodne banke, kar se je v javnosti že ponovno kritiziralo. Upajmo, da novi oddelek ne bo polagal toliko važnosti na obseg publikacij, kakor na kakovost in znanstveno obravnavo zbranega materijala.

= **Češkoslovaška je v prvi vrsti interesirana na znižanju naših tekstilnih carin.** V «Prager Tagblattu» je tajnik Trgovske zbornice v Libercih dr. Walter objavil članek, v katerem se peča z vprašanjem trgovinske pogodbe med Češkoslovaško in našo državo. V tem članku priznava, da predstavlja malo posrečen način fiksiranja češkoslovaških agrarnih carin po zakonu od 22. junija 1926 veliko oviro za pogajanja z našo državo, ki izvaža predvsem agrarne proizvode. Vendar pa ne velja za vse agrarne proizvode, ki prihajajo za našo državo v poštev. Zato se mora skušati, da se doseže tarifna pogodba vsaj na ožji bazi in da se vsaj deloma zadovoljijo obojestranske carinske zahteve. Češkoslovaška je v prvi vrsti interesirana na znižanju carin na tekstilije, ki predstavljajo 60 % izvoza v našo državo. Po njegovem mnenju obstoja tu možnost za znižanje, ker v pogajanjih z Avstrijo, Italijo in Nemčijo nismo dali večjih tozadevnih popustov. Češkoslovaška je predvsem interesirana, da se znižajo naše carine na bombažne, volnene in lanene tkanine kakor tudi tozadevni dodatki k carinam. Tu gre za tarifne postavke 277., 317. in 296. naše carinske tarife. Poleg tega zahteva Češkoslovaška znižanje nekaterih občutnih carin na pletenine, trikotaže, preproge, predvsem pa tozadevnih dodatkov za opremo, za pisane vzorce, za mercerizirano in desinirano blago. Zlasti se bo Češkoslovaška pri pogajanjih borila za občutno znižanje konfekcijskega dodatka, ki znaša po naši tarifi 150—200 % in ki je najbolj občuten pri pleteninah, ki so sešite iz pletenega meterskega blaga in pri pletenem spodnjem perilu.

= **Zanimiva licitacija slavonske hrastovine.** Kakor smo že omenili, so bile pri zadnji licitaciji slavonske hrastovine brodske imovinske občine dosežene izredno visoke cene. Na licitaciji je bilo 14 objektov s skupno vzklicno ceno 11.9 milijona Din, najvišje ponudbe pa so dale skupno vsoto 21.3 milijona Din. Izklicna cena največjega objekta Migalovci (2.04 milijona Din) je bila preplačana za preko 100 %, kajti najvišja ponudba je znašala 4.17 milijona Din. V krogih lesne industrije se smatra, da so te cene pretirane in da more tako preplačevanje roditi težke posledice. Zanimanje za to licitacijo je bilo izredno veliko, ki predstavlja ostanke nekdanjih gostih in prastarih slavonskih hrastovih gozdov. Drevesa so stara 150 do 300 let ter so popolnoma zdrava. Vrednost preostalih hrastovih gozdov brodske imovinske občine se ceni na 300 milijonov Din. Preostalo je namreč še 68.000 starih hrastov s 450.000 kub. m hrastovega lesa.

= **Pogajanja s švedskim vžigaličnim trustom.** Iz Beograda poročajo, da so bila pogajanja s švedskim vžigaličnim trustom za dolarsko posojilo proti izročitvi monopola vžigalic v eksploatacijo prekinjena, ker se je predstavnik trusta generalni direktor g. Ahlström odpeljal v Stockholm, da tam poroča o stanju pogajanj. Njegov povratek se pričakuje 10. t. m. V poučenih krogih se smatra, da so se pogajanja zaradi odpora v naši javnosti več ali manj razbila, navzlic temu pa se bo pri ponovnih pogajanjih še enkrat skušalo doseči pogoje, ki bi bili vsaj na videz za našo državo ugodni. Višina posojila še ni fiksirana, vendar pa bi znašala manj kakor 30 milijonov dolarjev. Dalje se zatrjuje, da naša država ne namerava izročiti monopola vžigalic Švedom, temveč ga jim hoče dati le nekako izključno veleprodajo.

Lepa Rosanka

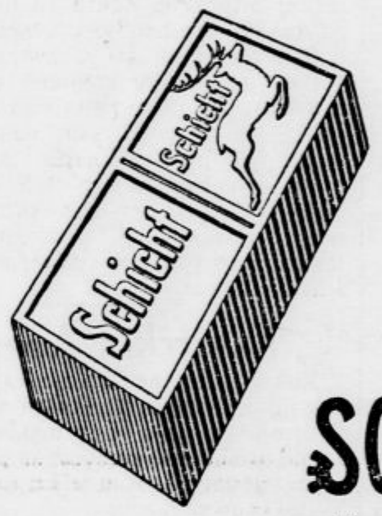

ceni lepo perilo in skrbi, da bo dolgo trajno in se vedno bleščalo od snage. Ona radi tega rabi le

SCHICHTOVO MILO

Borze

3. oktobra.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet zelo velik. Največje je bilo povpraševanje po devizah na Curih, London, Dunaj in Prago. Malenkostno potrebo v devizah na Newyork in Trst je krila privatna ponudba, vso ostalo potrebo pa Narodna banka. Devizi na London in Berlin sta ponovno nekoliko popustili.

Na zagrebškem efektnem tržišču je Vojna škoda danes ponovno za malenkost popustila. Pri srednjem prometu se je promptna trgovala po 437.5, kasa po 436 in za december po 446 — 447.5. Tudi investicijsko je nekoliko popustilo ter je bilo zaključeno po 85.5. Med bančnimi vrednotami so bili običajni zaključki v Praštedioni po 920, v Srpski po 151, v Jugobanki po 88.5 in v Poljodelski nove emisije po 17. Med industrijskimi vrednotami so bili zaključki v Gutmannu po 195, v Slavoniji po 4, v Dravi po 550 in v Vevčah po 110.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 0—22.835, Berlin 13.55—13.58 (13.565), Bruselj 0—7.9124, Budimpešta 0—9.9264, Curih 1094.1—1097.1 (1095.6), Dunaj 7.9984—8.02284 (8.0134), London 275.69—276.49 (276.09), Newyork 56.805 — 57.005, Pariz 221.63 do 223.55 (222.55), Praga 168.37—169.17 (168.77), Trst 296.55—298.55 (297.55).

Zagreb. Amsterdam 0 — 22.435, Dunaj 7.9984 — 8.0284, Berlin 13.55 — 13.58, Milan 296.418 — 198.418, London 275.69 — 276.49, Newyork 56805 — 57.005, Pariz 221.63 do 223.63, Praga 168.37 — 169.17, Curih 1094.1 do 1097.1; italijanske lire 295 — 297.

Dunaj Beograd 12.46875 — 12.50875, Berlin 169 — 169.50, London 34.4150 — 34.5150, Milan 37.1050 — 37.2050, Newyork 709.35 do 711.85, Praga 21.02 — 21.10, Curih 136.57 do 137.07; dinarji 12.4275 — 12.4875

Curih. Beograd 9.13, Berlin 123.77, Newyork 519.55, London 25.1925, Pariz 20.32, Milan 27.16, Praga 15.40, Budimpešta 90.59, Bukarešta 3.16, Sofija 3.75, Varšava 58.25, Dunaj 73.14.

Efekti.

Ljubljana. Celjska 158—0, Ljublj. kred. 158—0, Prašteđiona 920—0, Kreditni zavod 175—0, Vevče 105—0, Ruše 265—235, Stavbna 56—0, Šešir 105—0.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 437.5 — 438, kasa 436.5 — 437.5, za december 447.5 — 448.5, investicijsko 85.5—85.75, agrarne 55.5 — 56; bančne vrednote: Hipo 58 — 59, Poljo, stara emisija 17.5 — 19, nova emisija 16.75 — 17.5, Kreditna 85 — 0, Ljubljanska kreditna 126 — 130, Prašteđiona 920 do 925, Zemaljska Sarajevo 110 — 140, Srpska 151 — 152, Hrvatska 58 — 0, Narodna 6900—0, Jugo 88 — 88.5; industrijske vrednote: Gutmann 190 — 197, Slaveks 100 do 102, Slavonija 3.5 — 4, za december 2 — 0, Drava 550 — 620, Šećerana Osijek 480 do 485, Vagon 80 — 86, Vevče 199 — 110, Trbovlje 460 — 470, Dubrovačka 470 — 480, Narodna mlinska 19.5 — 0.

Begrad. Vojna škoda 436 — 436.5, investicijsko 85.25 — 86, agrarne 55 — 55.5.

Blagovna tržišča

Ljubljanska blagovna borza (3. t. m.) Les: Tendenca nespremenjena. Zaključeni so bili 3 vagoni nežamane bukovine. Deželni pridelki: Tendenca za žito čvrsta. Zaključen je bil 1 vagon turščice Nudi se pšenica (slov. postaja, mlevska tarifa, plač. 30 dni): baška, 79/80 kg, promptna po 290 — 292.50, za oktober po 295 — 297.5, za november po 302.5 — 305; turščica: baška, slov. postaja, plač. 30 dni po 347.5—350, argentinska «La Plata», promptna, zacarinjena, fco Ljubljana po 310—315.5; ječmen: baški, 70/71 kg, zdrav, rešetan, fco Ljubljana, plač. po prejemu blaga po 305—307.5; rž: baška, 73/74 kg, uzančno blago, mlevska tarifa, slov. postaja po 295 — 297.50; moka: «0g», fco Ljubljana, plač. po prejemu blaga po 430 — 435; oves: baški ali slavonski, rešetan, zdrav, navadna voznina po 275 — 280.

Novosadska blagovna borza (3. t. m.) Tendenca stalna. Cene pšenici so dalje čvrste. Promet: 78 vagonov pšenice, 1 vagon ječmena, 17 vagonov moke in 1 vagon otrobov. Pšenica: baška, remska in baška potijska 247.5 — 250; banaška, pariteta Vršac 242.5 — 245. Oves: baški, sremski in slavonski 242.5 — 245. Ječmen: baški, sremski in banaški, 64 kg 250 — 255; baški, pomladni, 68/69 kg 290 — 295. Turščica: baška, stara 307.5 — 312.5; nova, za december - januar 250 — 255; za marc-april 275 — 280; za april - maj 280 — 285. Moka: baška «0g» in «0gg» 350 — 365; «2» 330 — 345; «5» 310 — 325; «6» 265 — 280; «7» 234—245; «8» 200 — 210 Otrobi: baški in sremski v jutastih vrečah 195—200:

Dunajska borza za kmetijske proizvode (2. t. m.) Zaradi mirnejših ameriških notacij in znižanja budimpeštanskih terminskih tečajev je bila tendenca na dunajski borzi mirna. Promet se je gibal v najožjih mejah. Cene pšenici so ostale v glavnem nespremenjene, turščica pa je dalje čvrsta. Argentinska turščica se nudi za oktober po 179 sh cif Trst in po 179 sh 9 d za november. Uradno notirajo vključno prometni davek in carina fco Dunaj: pšenica: domača 36.5 do 37, madžarska potijska 40.5 — 41, jugoslovenska 38 — 38.5; rž: marchfeldska 37.25 do 37.50, madžarska 35.75 — 36, turščica: 35.25 — 35.75; oves: domači 33—33.5.

Dunajski svinjski sejem (2. t. m.) Dogon 18.548 komadov, od tega 12.643 iz Poljske, 1991 iz Jugoslavije, 1912 iz Romunije in 1856 iz Madžarske. Zaradi večjega dogona so cene pitanim svinjam pri mirni tendenci popustile za 10, cene mesnim svinjam pa za 5 grošev. Za kg žive teže notirajo pitane svinje I. 2.45 — 2.50, angleške križane 2—2.40, kmečke 2.25 — 2.50, stare 2.30 — 2.40, mesne 1.70 — 2.30.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 3. oktobra 1928. Višina barometra 308.8 m

Kraj	Čas	Barom	Temper	Vel. vl. %	Smer vetra in brzina v metrih	Oblačno 1—10	Padavine V mm	Padavine v mm do 8 ur
Ljubljana		7[illegible]4	4·5	96	mirno	1	megla	
Maribor		7[illegible]4	·0		NNE 2	0		
Zagreb	8.	768·4	7·0	85	mirno	3		
Beograd						0		
Skoplje		767·[illegible]	10·0	7[illegible]	S 10	1		
Split		7[illegible]4	14·0	58	NNE 5	8		
Sarajevo	7.							
Dubrovnik								

Solnce vzhaja ob 5.59, zahaja ob 17.39, luna vzhaja ob 19.48, zahaja ob 10.56.
Najvišja temperatura danes v Ljubljani 13.0 C, najnižja 4.0 C.
Dunajska vremenska napoved za sredo: V južnih Alpah jasno in topleje.

Iz življenja in sveta

Kossuthov spomenik v Newyorku iz pločevine

Lani so z velikanskim pompom odkrili spomenik madžarskemu narodnemu junaku Lajošu Kossuthu v Newyorku in madžarska propaganda je razvila silno delavnost, da zainteresira ameriško javnost za «upravičene» madžarske zahteve. Našim čitateljem je gotovo še v živem spominu, da je pri tem odkritju prišlo do velikanskih demonstracij proti Horthyju in celo do krvavih spopadov med ameriškimi Madžari in gosti iz domovine. Temu škandalu se pridružuje sedaj novo neljubo odkritje. Spomenik namreč ni iz brona, marveč iz tanke slabe pločevine, ki jo razjeda rja na vseh koncih in krajih, da bo jadnemu Kossuthu kmalu odpadla glava, ki se je opasno nagnila na levo stran. Preiskava je dognala, da je odbor za postavitev spomenika nabral 48.000 dolarjev, porabil pa je od te vsote le 8000 dolarjev. Ostalo je šlo za propagando, znatnejši zneski pa so ostali v žepih posameznih odbornikov. Pravijo, da ima stvar v rokah že policija, ali ta Kossuthu sedaj še ne more pomagati in junak iz dneva v dan vedno bolj leze vase, sramujoč se svojih rojakov.

Mati zažgala sina

Strašen zločin, da malo takšnih se je zgodil v vasi Kaciki v Stari Romuniji. Družina Zavarescu, ki jo tvorijo mati, sin in sestra, je pred kratkim podedovala veliko imetje. 31letni sin, ki je bil dotlej zaposlen v prevozni stroki, je tedaj zapustil delo in se vdal pohajkovanju ter pijančevanju. Mati in sestra sta mu to očitali in je prišlo radi tega opetovano do razburljivih prizorov. Te dni se je vrnil Zavarescu pozno ponoči domov in legel pijan spat. Ko je spal sta ženski polili postelj z bencinom in jo zažgali. Zavarescu se je hotel rešiti iz goreče postelje na prosto, a vrata v sobo so bila zaklenjena. Soba je zgorela in nesrečnež je odnesel tako težke opekline, da je kmalu potem umrl. Pred smrtjo je naznanil mater in sestro policiji in povedal, da sta med tem časom, ko se je hotel rešiti iz goreče sobe, stali na hodniku pred vrati. Obe zločinki so aretirali in so ju morali na potu v zapor ščititi pred ogorčenim prebivalstvom, ki ju je hotelo linčati.

Odličen pes

Ameriški listi poročajo, da je umrl v bolnišnici za živali v Washingtonu foxterrierovec Rob Roy, «prvi pes v deželi». Med šestimi psi, ki jih imajo v Beli hiši (vladni palači), je bil Rob Roy, največji miljenec predsednika Coolidgea. Trije živinozdravniki so se trudili okrog njega, da bi mu ohranili življenje, a vse zaman. Niso mogli ugotoviti prave bolezni. Listi pišejo z vso resnostjo, da je podlegel naporom počitniškega življenja v predsednikovem poletnem bivališču v Wisconsinu. Nešteviln posetniki so ga tako dragovali, da je postal bolan. Vest o njegovi smrti so sporočili javnosti tudi po radiju. Manjkalo je samo še to, da bi odredili 14 dnevno splošno žalovanje.

Bajanica in njene skrivnosti

Na konferenci nemških geologov na Dunaju je referiral privatni docent doktor Kumm iz Braunschweiga o problemu bajaništva (iskanja zemeljskih zakladov s «čarodejno šibico»). Dr. Kumm je to zadevo odločno odklonil kot praznoverje. Navedel je, da je znanstvena kontrola v zadnjih letih ugotovila vse polno neuspehov z bajaništvom. V eni sami severnonemški pokrajini so predrli 24 rovov v zemljo, ker so bajaniki trdili, da so pod njeno površino petrolejski vrelci. Vrelcev niso našli, a 5 milijonov zlatih mark, ki so jih zabili v ta dela, je bilo vrženih proč. Uspehi so bili doseženi le tam, kjer so že davno prej vedeli, da so v zemlji petrolejska ležišča. Sploh so se zvijale čarodejne šibice v rokah bajankov le tedaj, če so ti gotovo vedeli, da zemlja v resnici vsebuje zaklade, ki so jih iskali. Dr. Kumm je nato pojasnil način zvijanja teh šibic. To sloni na preprostem fizikalnem pojavu, ki ga mora človek samo poznati, pa bo pred praznoverno maso lahko nastopal kot čarodejec in človek s posebnimi sposobnostmi.

Lindmann,
predsednik nove švedske vlade.

Nesposoben za filmskega igralca!

Nekega večera je stopil v berlinsko restavracijo, v katero zahaja najrajši filmski svet, znan bančni direktor v družbi mladega moža. Sedla sta za mizo, čez nekaj časa pa je stopil bančni direktor do mize, kjer je sedel ugleden filmski režiser in ga poprosil, naj bi malo opazoval mladega človeka v njegovi družbi. Rad bi namreč vedel, ali je kaj pripravna figura za film in vsaj za kakšno majhno vlogo, ker mladenič o tem vedno sanjari. Čez nekaj časa je režiser finančniku namignil k sebi in mu dejal, da mu prav rad podeli kakšno vlogo, če bi hotel sam nastopiti, kar se pa tiče mladega moža, je ta popolnoma nemogoč, ni niti sledu «filmskega tipa» v njem. Tedaj je poklical direktor nesrečnega mladeniča, naj pride bližje in ga je predstavil režiserju: Gospod Ramon Novarro.

Kanarčki v Ameriki

Kakor znano ne izhajajo kanarčki, kakor jih mi poznamo, nikakor ne s Kanarskih otokov (tam je le njihova prvotna domovina), temveč jih gojijo v Evropi sami, a največ v nemškem Harzu, od koder jih razpošiljajo po vsem svetu. Amerika je glavni konsument tega rumenega, žvrgolečega produkta prudnih ptičarjev. Samo lansko leto so izvozili iz Harza v Ameriko 311.000 kanarčkov. Po neki statistiki je v Zedinjenih državah 4 milijone družin, ki jih razveseljuje petje malega pevca, a ker je še preko 20 milijonov družin brez kanarčka v hiši, računajo, da bodo naročila iz Evrope še narasla, zlasti ker se je v Ameriki v zadnjem času udomačila moda, da jih podeljujejo na vsakovrstnih prireditvah kot darilo za vsakovrstne tekmovalne prednosti. Toda prirediteljі si stvar olajšujejo, kakor vedo in znajo. Namesto da bi podarjali samce, podarjajo samice, ki so cenejše in — nič ne pojejo. Pri kanarčkih je znana reč, da vlada med njimi drugačna pravica nego med ljudmi. Pri teh imajo ženske besedo, pri onih pa moški. In tako so srečni obdarovanci prisiljeni, da stečejo do najbližjega ptičarja in zamenjajo proti primernemu naplačilu samico za samca. In zanimanje za stvar in konsum stvari na ta način samo narašča.

Zibel človeštva je v Južni Afriki

Geologi neke ameriške znanstvene ekspedicije, ki raziskujejo Južno Afriko, zlasti pa puščavo Kalahari, so izjavili da so spoznali, da mora biti zibelka človeštva ta puščava. Do tega naziranja jih je privedlo dejstvo, da je bila Kalahari nekoč rodovitno ozemlje, ki je nudilo vse pogoje, da se je moglo na njem človeštvo razvijati. Ekspedicija upa, da bo naletela sredi puščave na ljudstvo, ki bo še primitivnejše od vseh dosedaj najdenih primitivnih ljudstev. No, reči je treba, da visijo njene teorije z vsemi pričakovanji vred zelo v zraku.

Zahtevajte povsod

GAMMA MILO

za pranje las, ker nakriljuje vse dosedanje šampone in mila. — Zdravniško preiskušen! 135a

Strahovi vlomilci

Po budimpeštanskih in provincijalnih pokopališčih je v zadnjem času strašil trop belo odetih «duhov», ki so vlamljali v grobnice in odnašali vsakovrstne dragocenosti. Dolgo časa so pazniki zaman prežali nanje, vedno so se jim strahovi znali izmuzniti. Končno so prijeli v nekem budimpeštanskem pokopališču v belo rjuho zavitega mladega dul.. baš ko je lezel čez zid. Spoznali so v njem nekega že večkrat kaznovanega ključavničarskega pomočnika. Priznal je več vlomov v grobnice a svojih komplicev ni hotel izdati. Vendar jim je policija na sledu.

Zvoneči ptič.

V ameriški državi Tennessee je že kakšnih 10 let strašil nenavaden ptič, ki je dajal od sebe glas, podoben zvončkljanju. Med podeželskim prebivalstvom je bila razširjena vraža, da zvoni vsakomur, ki ga sreča, k smrti. Te dni se je stvar s tem zagonetnim ptičem razjasnila. Neki farmar je ustrelil jastreba, ki je imel okoli vratu obešen zvonček. Iz datuma, ki je bil vrezan v zvonček, je izhajalo, da je prejela roparica ta nenavadni obesek baš pred kakšnimi štiridesetimi leti od neznanega šaljivca. In vraže o smrtonosnem ptiču bo sedaj menda konec.

Sokol

Sokol v Šiški prične s filmskimi predavanji v petek ob 8. zvečer v dvorani restavracije «Gorenjski kolodvor» Na sporedu zgodovinski film «Viljem Tell». Vstopnina 5, 4, 3 Din. 1917

Sokol Sv. Jurij ob juž. žel. Vse one, katerim so bili izročeni v razpečavanje bloki za sokolski prapor v Št. Jurju ob. juž. žel. najvljudneje prosimo, da jih, v kolikor jih niso razpečali, vrnejo društvu. Za trud najlepša hvala. Z oktobrom se začne redna telovadba vseh oddelkov po urniku lanskega leta.

Sokol v Bohinjski Bistrici. V nedeljo je na povabilo našega društva predaval gospod Stanko Mencinger o «Mirovni miselnosti v Evropi in Ameriki.» Istotako je gospod Skalar iz Ljubljane nedavno predaval o «Razvoju Rdečega križa». Obe predavanji sta zbudili veliko pažnjo občinstva in sta bili dobro obiskani. Predavateljema lepa hvala.

Dopisi

TRBOVLJE. Od kod izvira sovraštvo? Socijalistično glasilo «Delavska politika» stalno napada vse prebivalstvo trboveljske občine, kar ne trobi ravno v socijalistični rog. Brez povoda hujska delavstvo proti obrtnikom, posestnikom in trgovcem, in skuša terorizirati ono delavstvo, ki ni socijalistično in ki ne nosi svojega zaslužka v delavski dom, poziva celo na bojkot in se poslužuje za dosego svojega političnega cilja sredstev, nad katerimi se vsa javnost upravičeno zgraža. Čemu to? SDS jih je puščala v miru in nihče ne more opravičiti, zakaj to večno zbadanje in brezpotrebno izzivanje. Ali je morda vzrok ta, da demokrati niso pustili nekim socijalistom v eksploatacijo Zadružne elektrarne, kjer bi se s službami podražila električna razsvetljava? Nič bi ne bilo lažje, nego da podvržemo časopisni kritiki socijalistično gospodarstvo pri občini ... Izzivajoče ponašanje gg. okoli «Delavskega doma» je tud sicer neumestno. Delavstvo jim je že na glas povedalo, da so oni krivi, da se delavstvo ne more konsolidirati in urediti svojih strokovnih organizacij. Delavstvo, oziroma vse prebivalstvo trboveljske občine vendar ne more dopustiti, da bi manjšinska stranka, ki je dobila pri zadnjih volitvah od 3173 oddanih glasov samo 488 glasov, t. j. 15 odst., terorizirala celo Trbovlje. Skromnejše obnašanje bi bilo na mestu toliko bolj, ker so delavci na javnem shodu gospodo pozvali, da naj se od občinske uprave umakne. Vsa javnost ve, zakaj so podarili klerikalcem eno občinsko hišo in parcelo 1/4. Socijalisti hujskajo delavce proti obrtnikom in trgovcem. To je jako nevarno orožje, ki ga mirno in hladnokrvno razmotrivamo. Vse delavstvo dobro ve v kakšnih medsebojnih odnošajih se nahajajo obrtniki, trgovci in delavci, ve tudi ceniti obojestransko naklonjenost, vsi skupaj imajo še v dobrem spominu globoko odprte rane zadnje stavke, večkratno praznovanje, bolezni itd. Vsi tudi dobro vedo, da je delavstvo pošteno in vestno, zato smo prepričani, da se obsoja teroristična politika različnih K. K. — Pika.

MOSTE PRI LJUBLJANI. Živahno volilno gibanje za razpisane volitve v občinski odbor dokazuje, da pretežna večina občanov ni zadovoljna z gospodarstvom županu vdane družbe. Trezno misleči volilci streme za tem, da občinska uprava preide v roke nesebičnih in požrtvovalnih mož, ki se bodo po določenem komunalnem programu lotili prepotrebnega smotrenega dela na gospodarskem, prosvetnem in higijenskem polju. Volilstvo vseh družabnih slojev je mnenja, naj se ustvari blok neustrašnih, od milosti denarnih mogotcev neodvisnih borcev. Ti bodo svoje delovanje uravnali po nasvetih in predlogih od spodaj, to je od srednjega in nižjega stanu, ki številčno prevladuje v občini ter kot konsument najobčutneje trpi pod pezo davčnega vijaka. Od časa do časa bomo javnost seznanjali v vseh fazah volilne borbe ter naslikali v pravi luči pogubnost dosedanje gospodarske politike v občini.

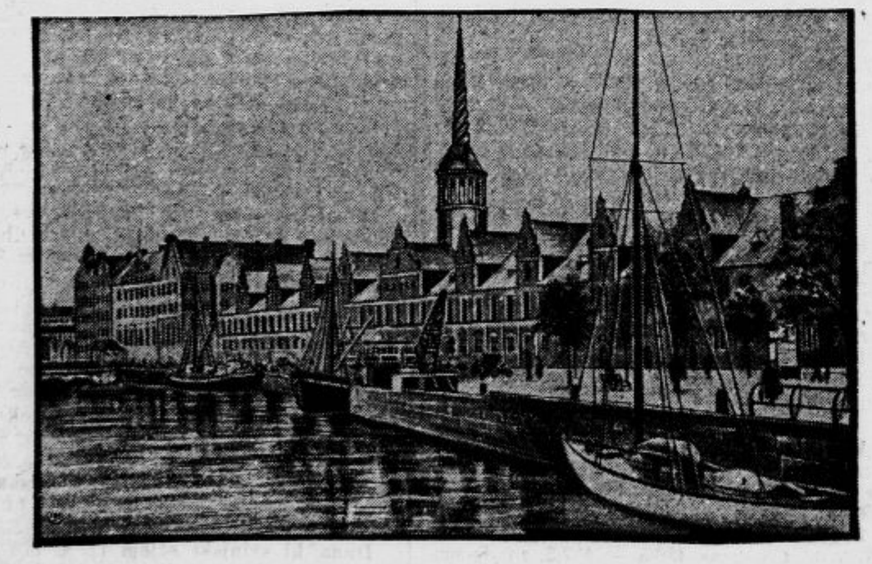

Borza v Kodanju

doživlja težke dneve. Ena najbolj uglednih kodanjskih bank, »Privatbanken« (poslopje ob borzi na levi strani slike), je pred nekoliko dnevi ustavila vsa izplačila. Do poloma je prišlo radi neprevidnih kreditov družbam, ki so šle v konkurz. Izgube znašajo 50—70 milijonov danskih kron in če ne najdejo kakšne rešilne možnosti, kakor so jo našli ob lanskoletnem težkem bančnem polomu v Kodanju, bo utrpelo celotno dansko gospodarsko življenje ogromno škodo. Polom je imel tudi politične posledice. Danski trgovinski minister Siebslager je podal ostavko, a pravijo, da bo morala odstopiti vsa vlada.

Nikdar odsotni, nikdar zakasneli.

Srečno in veselo gredo vsako jutro točno v šolo. Radi bolezni niso nikdar odsotni, za časa šolskih ur marljivo vrše svoje dolžnosti.

Tajnost dobrega zdravja leži enostavno v odgovarjajoči prehrani. Deca, ki raste, potrebuje več hranilnih elementov, ki vzdržujejo zdravje in ki pospešujejo telesno delo, kakor jim jih nudi navadna dnevna hrana. Deca potrebuje kot dnevno hrano

OVOMALTINE

ker vsebuje ta okusna hranilna pijača v obilni meri vse one hranilne elemente, ki so telesu potrebni. Dajte deci zjutraj in popoldne in predno ležejo skodelico OVOMALTINE. Deca bo bolj zdrava, njihova življenska sila se poveča in bo bolj odporna napram opasnim obolenjem.

Dobiva se povsod! —

Izrezite in pošljite nam:

Con. Dr. 102. P. n.

Dr. A. WANDER d. d. Zagreb

Prosim Vas, pošljite mi franko brezplačen vzorec »OVOMALTINE«.

Ime in priimek: _____

Poklic: _____

Stanovanje: _____

Kraj: _____

GAMMA

sredstvo za lase leči vse bolezni las. **Gamma** odstranjuje prhljaj izpadanje in maščobo las. Po daljši uporabi na plešasti glavi zrastejo ponovno lasje. Uspeh zasiguran. Dobiva se v vsaki apoteki in drogeriji

Radio

Izvleček iz programov

LJUBLJANA (577 m 4 kw), ZAGREB (309 m 0.7 kw), PRAGA (349 m 5 kw), BRNO (441 m 3 kw), VARŠAVA (1111 m 10 kw), BERLIN (484 m 4 kw), FRANKFURT (428 m 4 kw), LANGENBERG (469 m 20 kw), STUTTGART (380 m 4 kw), DUNAJ (517 m 15 kw), LONDON (Daventry 1604 m 25 kw), RIM (448 m 12 kw) BUDIMPEŠTA (558 m 20 kw), STOCKHOLM (Motala 1380 m 30 kw).

Četrtek, 4. oktobra.

LJUBLJANA 12: Reproducirana glasba in borzne vesti. — 18: Laščina. — 18.30: Predavanje o radiu. — 20: Koncert kvarteta in solistinje ge. Gidie Buccarini Auffarth. — ZAGREB 17: Popoldanski koncert. — 19.30: Prenos programa iz Prage. — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert. — 19.30: Simfonični koncert češke filharmonije. — BRNO 19. Pevski koncert 19.30: Prenos simfoničnega koncerta iz Prage. — VARŠAVA 20.30: Prenos vokalnega in instrumentalnega koncerta iz Poznanja. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 16.: Koncert kvarteta. — 17.15: Glasbena prireditev za otroke — 19.30: Koncert dunajskega oratorijskega društva. — Poljuden koncert orkestra — BERLIN 17: Koncert Beehovnovih skladb. — 20: Lahka glasba — 20.30: Simfoničen koncert Brahmsovih skladb. — FRANKFURT 20.15: Koncert Graenerjevih skladb — 21 15. Mešan večer. — LANGENBERG 17.45: Popoldansik koncert — 20: Orkestralen koncert. — 21: Koncert Brahmsovih narodnih pesmi. — STUTTGART 16.15: Popoldanski koncert. — 20.15: Mešan večer (Petje, glasba in recitacije.) — BUDIMPEŠTA 12: Koncert. — 18: Pevski koncert in ciganska godba. — 20.50: Koncert solistov s spremljevanjem harfe. — LONDON 18.45: Schubertove klavirske skladbe. — 19 30: Orkestralen koncert iz Leedsa. — Lahka glasba. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalen koncert. — 21: Leoncavamova opereta »Kraljica rož«. — STOCKHOLM 20.15: Vojaška godba — 21.40. Koncert komorne glasbe.

Petek, 5. oktobra.

LJUBLJANA 12: Reproducirana glasba in borzne vesti. — 18. Francoščina. — 18.30: Predavanje o ljudski umetnosti. — 20: Prenos koncerta iz unionske dvorane. — ZAGREB 17: Popoldanski koncert. — 20.35: Koncert Schubertovih skladb. — PRAGA 16.30: Koncert Schubertovih skladb. — 20.10: Orkestralen koncert in dramski večer. — 22.20: Lahka godba. — BRNO 19: Orkestralen koncert. — 20.10: Program iz Prage. — VARŠAVA 18: Koncert zbora mandolin. — 20.15: Prenos koncerta iz varšavske filharmonije. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 16: Orkestralen koncert. — 17.40: Glasbena akademija. — 20.05: Koncert glasbe iz galantne dobe. — Lahka glasba. — BERLIN 20: Zabaven večer. — 21: Koncert Schubertovih skladb. — 21.30: Balade (Poje bariton.) — FRANKFURT 20: Prenos koncerta iz Stuttgarta. — LANGENBERG 17.45: Koncert komorne glasbe. — 20.05: Prenos iz Essenske opere: »Prodana nevesta«. — Lahka godba. — STUTTGART 20: Koncert filharmoničnega orkestra. — BUDIMPEŠTA 12: Koncert. — 17.45: Odlomki iz operet. — 19.45. Kabaretni večer. — 21: Koncert vojaške godbe. — LONDON 18.45: Schubertove klavirske skladbe. — 19.15: Lahka glasba — 19.45: Operetni večer. — RIM 21: Vokalen in instrumentalen koncert. — STOCKHOLM 20.15: Orkestralen in pevski koncert.

Sobota, 6. oktobra.

LJUBLJANA 12. Reproducirana glasba in borzne vesti. — 17.30: Predavanje o okultizmu. — 18: Nemščina. — 18.30: Filozofično predavanje. — 20: Koncert učiteljsk. zbora. Moderna zborova pesem. — 21.30: Lahka godba. — ZAGREB 17.30: Popoldanski koncert. — 20.35: Večer, posvečen Dostojevskemu — PRAGA 18: Orkestralen koncert. — 19: Prenos iz Narodnega gledališča v Pragi: Dvořakova opera »Navihani kmet«. — 21.30: Koncert lahke godbe. — BRNO 18.10: Pevski koncert. — 19: Prenos iz Narodnega gledališča v Pragi. — 22.25: Lahka glasba. — VARŠAVA 20.30: Koncert lahke glasbe. — DUNAJ 11 Dopoldanski koncert — 16.15: Koncert orkestra. — 19.15: Beethovnove komorne skladbe. — 20.15: Dramski večer in orkestralen koncert — BERLIN 16.30: Orkestralen koncert lahke godbe. — 20: Wildgansova tragedija »Ljubezen«. — FRANKFURT 16.35 Odlomki iz klasičnih operet. — 20: Program iz Stuttgarta. — 21: Operetni večer. — LANGENBERG 17.45: Koncert orkestra in pevskega zbora. — 20 Zabaven večer in koncert lahke godbe — STUTTGART 20.15: Salonska in komorna glasba na historičnih instrumentih — 21: Program iz Frankfurta. — BUDIMPEŠTA 12: Koncert. — 19.30: Prenos iz budimpeštanske kraljeve opere. — LONDON 18.45: Schubertove klavirske slkadbe — 19.15: Lahka glasba — 20: Orkestralen in pevski koncert — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalen koncert. — 21: Donizettijeva opera »Lucia di Lammermoor«. — STOCKHOLM 19.45: Sindingove in Griegove klavirske skladbe. — 20: Kabaretni večer.

RABITE
TUNGSRAM
Barijeve elektron ke

Prijatelji radia!

Preskrbite si prvovrsten užitek!

z INGELEN 3-cevnim sprejemalcem vseh valov in

z INGELEN Figaro zvočnikom z umetniško svileno sliko.

Mnenja odjemalcev o teh aparatih so v »Ingelen Radio Nachrichten«, ki so izšle v 400.000 izvodih in jih dobite v vsaki trgovini.

Našega sprejemalca dobite:
v **Prosvetni zvezi, Miklošičeva cesta 5,** pri **Radioval, Kongresni trg 3,** ter pri **Franc Bar, Mestni trg 5.** 132

„OLLA" GUM..?

»OLLA« je kot je kazalo že desetlet ja vodilna kot na starejša in dokaz ljivo tudi najza nesljivejša 13

Kvasna tvornica
sprejme
inženirja kemičarja
v trajno službo. Predpogoj večletna praksa v kvasni produkciji in znanje angleščine. Ponudbe s curriculum vitae na poštni 11992 predal 146, Ljubljana.

Sinclair Gluck:

Zlati panter

16

Gospodična van Cleef je ljubko vstala. Vzlic boječnosti, ki sem jo opažal kdaj pa kdaj, je bila dovršena mlada dama. Preden je krenila za teto, me je poredno vprašala: »In naklonjenost, ki si je želite?«

»To, da vas katerikrat vidim, dokler boste v New Yorku,« sem odvrnil.

Spet me je zadel presenečen pogled iz njenih oči. Trudil sem se, da bi jo gledal samo s prijaznim zanimanjem, a mogoče pa je, da se je v mojih očeh nehote zrcalilo občudovanje do nje.

»Natalija!« je nestrpno zaklicala teta.

Devojka je milo zardela in pobesila oči. »Mene — zakaj? Seveda, če želite,« je zamrmrala.

Odšla je s teto. Srce mi je vznemirjeno utripalo. Za trenutek, preden me je obča zabava potegnila v svoj vrtinec, sem se bil izgubil v sanje, polne prelestnih utvar.

Toda ne za dolgo. Med obravnavanjem Freudove teorije o sanjah je moja gostiteljica s pomembnim nasmeškom pozdravila vitko, lepo ženo, ki sem jo takoj spoznal po obrazu. Bila je gospa Fawcetteova.

Nosila je oranžasto, umetniško učinkovito, ohlapno valujočo obleko in dolge zelene uhane, ki so ji segali malone do ramen. Obraz je bil še zal kakor nekdaj, a če si ga bolje pogledal, si opazil, da so bila usta nekoliko ohlapnila, temno osenčene oči so bile izgubile svoj blesk in ves obraz je bil nekam izžit.

Kot slikar portretov sem se bil seveda veliko ukvarjal s človeškimi obrazi. Toda nikoli še nisem bil videl tako silne izpremembe na kakem obličju, ne da bi bila imela ta izpremememba tehten vzrok. Nič dobrega ni bilo ostalo v tem obrazu, to je bilo gotovo.

Gospa Furneaujeva me je pozvala, naj stopim bliže, da pozdravim gospo Fawcetteovo. Bila je ljubeznjiva, toda čutil sem, da je svidenje z menoj ni veselo iznenadilo.

»Slišal sem, da ste bili na potovanju okoli sveta,« sem dejal. »Gotovo vam je obrodilo veliko užitka?«

Gospa Fawcetteova se je spustila na sofo in jaz sem prisedel k njej, ne da bi počakal vabila.

»O da, hvala, prav dobro sem se zabavala,« je odgovorila malce hladno.

»To mi je drago,« sem odvrnil.« Mislil sem, da smo že vsi izgubili zmožnost zabavati se.«

Nezaupno me je pomerila z očmi. »O ne, veselja do zabave še nisem izgubila!« je rekla pikro. »Čeprav mi menda namigavate, da nimam več pravice do veselja.«

Vzravnal sem se, kakor da me je pičila osa. »Ali, ljuba gospa Fawcetteova, ta misel mi je bila povsem tuja. Da vam povem po pravici — strašnj udarec, ki me je zadel pred nekaj meseci, me je storil neužitnega hipohondra, ki se mu upira svet in vse, kar je na njem.«

Zdelo se mi je, da se je gospa Fawcetteova malce zdrznila, toda premagala se je in rekla pomilujoče:

»Siromak! Seveda se spominjam. A gotovo ste med tem že našli sestrico?«

»Ne, nisem je našel — in zdaj se trudim, da bi jo pozabil.«

Zamišljeno sem jo pogledal; gledala je na svoje roke. »Prestali ste iskati sestro?« je vprašala, ne da bi dvignila oči.

»Moral sem — saj je postalo nezmiselno.«

Pogovor je obtičal.

Nato je rekla: »Morda je to najpametnejše, kar morete storiti. Bržkone je s kom pobegnila in je sedaj vsa srečna.« Povzdignila je oči do mene in dejala: »Zmožnost, da se zabavate, se vam bo gotovo spet vrnila.«

Tedajci sem začutil, da izžarevajo njene oči čudno moč. Vsekako je bila še vedno lepa žena!

»Čutim, da me vaša prisotnost kar nekam oživlja,« sem se zlagal, čeprav bi jo bil najrajši zadavil zaradi njene surove opaske o sestri. A to mi ne bi bilo dosti pomagalo. Gospa Fawcetteova je bila vendarle izmed tistih oseb, ki so bile nazadnje videle Margareto!

Njena roka se je mimogrede dotaknila moje.

»Pustite to,« je dejala. »Z menoj ne smete flirtati, premalo časa se poznava!« Obenem pa me je zapeljivo pogledala.

»In če bi se poznala delj časa?« sem vprašal.

Vstala je in jaz sem storil po njenem zgledu. »Tedaj bi se videlo — kar bi se videlo.« je dodala obetajoče.

1928

Jabolk

kislih za prešanje kupim več vagonov. Cenjene ponudbe na Vincenc Kveder, Žalec.

ŠOTNO STELJO

kupujte ter krmite s slamo ob današnjem pomanjkanju živinskih krmil. Prodaja samo pri Birkmayer, Maribor, Meljski dvor 11931

Tvornica parketov in žaga Karlovac

PRODAJA: hrastove in bukove parkete in obodne latve, rezani materijal iz hrastovine in parjene bukovine, gabrovine itd — Oddelek: Tvornica zabojev

Kupuje vse vrste hrastovih trizov hrastovih klad in kratkih jelovih desk.

Brzojavi: Parkete Karlovac.
Telefon: Inter. 144.
Poštni pretinac: 46. 19

Kakor 752.000 lastnikov najnovejšega modela

si je izbral tudi Mr. Lacey za CHEVROLETovo ekspedicijo vozove v skladišču in jih preiskusil v vseh mogočih okoliščinah.

Mr. Lacey, vodja ekspedicije ki sijajno napreduje na potovanju od Kapstadta do Stockholma.

Ekspedicija ob vznožju velike piramide prilikom zaključka najtežavnejše etape med Kapstadtom in Cairom.

Če ste že iskali še drug dokaz o odličnosti CHEVROLET-ovih vozov poleg pričevanj 752 tisoč lastnikov najnovejšega modela, je ta dokaz podala Chevroletova Kapstadt—Stockholm ekspedicija, ki potuje ravno sedaj skozi Jugoslavijo nasproti svojemu končnemu cilju na sever.

»Z dvema CHEVROLET-oma, katera smo prevzeli v skladišču«, pripoveduje vodja te ekspedicije, »postavili smo rekord z našim potovanjem od Kapstadta do Kaira. Nobena ekspedicija, četudi opremljena z velikimi in dragocenimi vozovi, še ni izvedla tega potovanja v času najhujšega deževja Nasprotno temu pa sta bila Chevroleta po tem napornem potovanju pripravljena še za nadaljno vožnjo proti Stockholmu.«

Če ste si izbrali Chevroleta, izbrali ste si voz, ki je bil glede svoje trpežnosti tako preizkušen, kakor še noben drug avtomobil do sedaj. Izbrali ste si vrhutega voz v slogu velikih avtomobilov najodličnejše vrste. Chevroleta zamorete primerjati glede opreme, dolžine, udobnosti karoserije, zunanjosti in izdelave edinole še z mnogo dražjimi vozovi. Kljub svoji visoki kakovosti pa je Chevrolet izredno ekonomičen ne samo z ozirom na nabavno ceno, ampak tudi z ozirom na stroške opravljanja, ker je močan in enostaven v konštrukciji brez nepotrebnih pretiravanj.

Prepričajte se sami o vseh teh vrlinah. Oglejte si Chevroleta in primerjajte cene. Tedaj boste razumeli izredno popularnost teh vozov. Dobavni so takoj za ceno od 54.000 Din do 76.000 dinarjev.

Zastopniki v celi Jugoslaviji

CHEVROLET

Proizvod General Motorsa

Glavno zastopstvo in zaloga rezervnih delov

V. & M. BAREŠIĆ & Co.

ZAGREB Kraljice Marije ulica 34. — Tel. 27-44

LJUBLJANA Dunajska cesta 12. — Tel. 2292

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze sočutja, ki smo jih prejeli ob težki izgubi našega nepozabnega moža, očeta in brata, gospoda

JAKOBA KOPRIVCA

se najiskreneje zahvaljujemo. Posebej se še zahvaljujemo g. rudniškemu zdravniku, ki mu je skušal rešiti življenje, ravnatelju TPD za krasni venec in izredno podporo, vsem darovalcem cvetja, rudniški godbi, pokojnikovim tovarišem in vsem, ki so pokojnika spremili na poslednji poti. Vsem in vsakemu naša iskrena hvala.

ANTONIJA KOPRIVEC IN OSTALI.

†

S potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da je naša ljuba hčerka in sestra

FINI

previdena s svetimi zakramenti, po mnogoletnem trpljenju snoči Bogu vdano zatisnila za večno svoje jasne oči.

Pogreb bo dne 4. t. m. ob 4. uri popoldne z Lončarske steze štev. 8.

Ljubljana, dne 3. okt. 1928.

DRUŽINA BEIF

Posestniki zemljišč, mlinov in zadrugarji!

Zahtevajte oferte za Röbersove čistilnice za žito in semena ter preseialnice za deteljo od predenice. Stroj v delu brezplačno na mestu.

Zastopstvo za Slovenijo
RUDOLF JEZERNIK, Ljubljana,
Sv. Petra cesta 2.

Vreče

nove in rabljene vse vrste ter

Auto za embalažo

ma vedno v zalogi

Mirko Mlakar

Specijalna trgovina vozičkov in kolesa

ZEMELROR OTON, Marijin trg 8

V zalogi:

žepne baterije, svetiljke, karbid v škatlah.

Na debelo. Ceniki franko! Na drobno!

Budilke

Budilke

Budilke

F. ČUDEN

Ljubljana

Prešernova 1

Najboljši liker za želodec je Zdravnik želodca.

ki krepi in zdravi ŽELODEC

Zahvala.

Za mnogoštevilne izraze sočutja ob priliki prerane smrti drage hčerke, odnosno sestre, gospodične

LOJZKE PIKEL

za poklonjeno krasno cvetje in vence se vsem najtopleje zahvaljujeva.

Posebno zahvalo pa sva dolžna vodstvu in uradništvu Ljubljanske kreditne banke, svojim predstojnikom, koleginjam in kolegom pri Trboveljski premogokopni družbi, sostanovalcem, prijateljem in znancem za častno spremstvo na njeni zadnji poti.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v petek, dne 5. oktobra t. l. ob 7. uri zjutraj v farni cerkvi sv. Jakoba.

V Ljubljani, dne 3. oktobra 1928.

11927 Žalujoča mati in brat.

Kupujemo proti takojšnemu plačilu

gozdne parcele, bukove in hrastove hlode

akor vsako množino suhih hrastovih in bukovih drv. Ponudbe z navedbo cene in količine na

V. BRAZ, Ljubljana, Sv. Petra cesta štev. 2.

„Underwood“

pisalni stroj ima svetovni sloves

nad 2,000.000 strojev v prometu, nedosegljiv v trpežnosti in vsled tega najcenejši

LUDVIK BARAGA
LJUBLJANA
Selenburgova ulica štev. 6/I.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja ob prerani izgubi naše nepozabne, drage

Mari Černe

za obilo poklonjeno krasno cvetje in vence, se vsem najtopleje zahvaljujemo.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v farni cerkvi na Viču, v soboto dne 6. oktobra 1928, ob pol 7. uri zjutraj.

Pod Rožnik, dne 3. oktobra 1928.

Žalujoči ostali.

11 2

†

Globoko potrti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša iskreno ljubljena sestra, teta in svakinja, gospodična

Jerica Vrečko

dne 1. oktobra 1928, po kratki in mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb preblage pokojnice se vrši v četrtek, dne 4. tm. ob pol 11. uri dopoldne iz hiše žalosti, Stara pot št. 3, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana - Maribor, dne 3. oktobra 1928.

Toni, Julčka, Fani in Nežica
sestra in vsi ostali sorodniki. 11923

Varstvena znamka

Prima flor nogavice

„MRAVLJA“

traja en par delj kakor več parov drugih Pazite na znamko in zahtevajte povsod le Ia flor nogavice znamke „Mravlja“.

MAKULATURNEGA PAPIRJA

Za trgovce, za obrtnike, za peke, za mesarje, za industrijo

ko 4 Din

večja množina na razpolago po ugodni ceni

Naslov pove uprava »Jutra«.

Službo dobi

Več krojaških pomočnikov
ki so izvežbani tudi v izdelavi usnjatih oblek — sprejmem takoj. Pismene ponudbe na naslov: Pregled, Ruše pri Mariboru. 34018

Trg. vajenca
zdravega in iz boljše hiše sprejme takoj Svito Kosmač, trgovina mešan blaga, Luče ob Savinji. 34008

Brivskega pomočnika
perfektnega tudi v striženju «Bubi», sprejme takoj proti visoki plači Peter Ureulescu, moški in damski frizer v Murski Soboti. 33984

Mesar. pomočnika
dobro izurjenega v izdelavi raznih klobas, sprejmem takoj. Naslov v ogl. oddelku «Jutra». 33972

Kroj. pomočnika
za prvovrstno veliko delo in vajenca iz Ljubljane ali bližnje okolice sprejme takoj Jos Rojina, Aleksandrova cesta 3. 33970

Več čevljarskih pomočnikov
dobro izvežbanih za finejša dela, se sprejme takoj v stalno službo. Javiti se je osebno pri načelstvu v Trebnjem 33927

2 čevljarska pomočnika
dobro izurjena za zbita dela, sprejme Jožef Močnik, Tržič 194. 33922

10 pletiljk
izurjenih, sprejme takoj za stalno Ciril Vajt, Kranj 33818

Učenko
s hrano v hiši sprejmem v trgovini. Prednost imajo hčerke železničarjev. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Učenka 53». 34053

Šiviljo
izvežbano v damski konfekciji, sprejmem. Reflektiram samo na res dobro izurjeno. Imela bi istotam hrano in stanovanje ter plačo po dogovoru. Naslov v oglas. oddelku «Jutra» 34041

Klepar. pomočnika in vajenca
sprejme takoj Ivan Rueh, kleparski mojster v Metliki št. 59. 34040

Čevljar. pomočnika
dobro izurjenega v finih delih ter prikrojevanju — s hrano in stanovanjem v hiši sprejme Vinko Tabor, čevljarstvo, Radeče pri Zid. mostu. 34038

Pletiljo
za nogavice, sprejmem na deželi. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34059

Čevljar. pomočnika
za najboljša, naročena dela s hrano in stanovanjem v hiši sprejme takoj Franc Šifrer, splošno čevljarstvo, Škofja Loka. 34033

Čevljar. pomočnika
dobro izvežbanega, ki zna delati na stroj šivane čevlje, sprejme takoj v trajno delo Prešeren — tovarna čevljev v Kranju. Plača po dogovoru. 34032

Monterje
za centralne kurjave in vodovode išče inženjer G. Zemánek, Knafljeva ul. 10 34054

Mesar. in klobas. pomočnika
sprejmem takoj. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Samostojna moč 50». 34030

2 mizar. pomočnika
takoj sprejme Marcijan Štefan, splošno mizarstvo, Dob pri Domžalah. 34075

Slaščičarskega pomočnika
dobro izurjenega išče za takoj slaščičarna Branka Krsnika, Čakovec. V ponudbi je navesti pogoje. 34115

Trg. pomočnika
ki ima veselje do potovanja ter pozna Gorenjsko, simpatičnega, treznega, zanesljivega in s finim nastopom, dobrega prodajalca in izložbenega aranžerja, vojaščine prostega, v starosti do 25 let, lahko tudi začetnik, sprejme veletrgovina špecerijskega blaga in deželnih pridelkov. Plača po dogovoru, nastop 1. novembra t. l. Ponudbe do 10 t. m. na oglasni oddelek «Jutra» pod «Trajno in ugodno». 34037

Prodajalca
od 18—22 let starega, simpatičnega, zgovornega, poštenega pridnega, zvestega in zanesljivega, ne nad 172 cm visokega, dobrega računarja, s primernim rokopisom, ki je zmožen nekoliko trgovskih poslovnih zapiskov sprejmem v stalno službo v trgovini jestvin v mestu. — Prednost imajo špecerijske stroke, z dežele Obvladat mora slovenski in nemški jezik vsaj v govoru Ponudbe s sliko in če mogoče šolsko odpustnico (kar se vrne) na podružnico «Jutra» v Mariboru pod «Takoj stalno 18 do 22». 34021

2 monterja
za vodovodno inštalacijo in
2 klepar. pomočnika
sprejmem takoj proti dobremu plačilu. — Jakob Fligl, kleparski mojster in vodovodni inštalater, Turjaški trg 5 34005

Pletilio s strojem
dobro izurjeno, sprejmem. Dobi tudi sobo in kuhinjo. Jaquard stroj v hiši. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34122

Starejšega gospoda
ali gospodično išče večje podjetje v Ljubljani za vodstvo blagajne. V ponudbi je navesti dosedanje delovanje in koliko lahko položi kavcije. Dopise pod «Dober računar» na oglas. oddelek «Jutra». 34117

Trgovski potniki

Več potnikov (nic)
sprejmem. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «30 % provizije». 34120

Zaslužek

Zastopniki (ce)
S prodajo preizkušenih sredstev za pokončavanje vsakovrstnih mrčes na privatne stranke zamorete trenotno (v višku sezije) tudi v resnici do 200 Din in več dnevno zaslužiti. Samo resni reflektanti, ki imajo voljo za vstrajno delo in razpolagajo z malo kavcijo naj se javijo na naslov: V Kovač, Sv Petra nasip 17 147

Izredna prilika!
Sprejmem še nekoliko zastopnikov za prodajo ratnega štete Zaslužek je izredno velik Ponudbe na tvrdko M S Serdarušić. Beograd 33183

Postrežnico
starejšo in zanesljivo iščem za dopoldne. Nastop takoj Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34067

Radiostrokovnjak
brezposelni, inštalira radio naprave za skromen honorar. — Istočasno išče tudi službo. Dopise: Ljubljana, poštni predal 240. 34082

Dober zaslužek
dobe osebe, ki bi obiskovale stranke tudi po deželi. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Visoka provizija». 34121

Pouk

Strojepisje
poučuje drž. konc. zasebno učilišče. Petač. Ljubljana, Valvazorjev trg 6. 34065

Za poučevanje klavirja
začetnici iščem domačo učiteljico. Zmerne pogoje in naslov pod «Začetnica» na oglasni oddelek «Jutra» 34052

Metoda Berlitz
Pouk francoščine angleščine italijanščine itd po profesorjih dotičnih dežel — Vsak profesor poučuje edinole v svoji materinščini Prijave samo na Kralja Petra trgu št. 8/I. 201

Učitelj (ica)
z nemščino kot materinskim jezikom, iščemo za par ur na dan. Ponudbe v samonemškem jeziku na oglasni oddelek «Jutra» pod «Deutschlehrer». 34119

Službe išče

Strojni mojster
vešč v prebijanju (stancanju), popravljanju pisalnih in šivalnih strojev, slov. srbohrv in nemškega jezika in pisave, dober kalkulant, išče službo. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Trežen» 34011

Knjigovodja in korespondent
s srednješolsko izobrazbo in večletno prakso v špediciji, trgovini in industriji na vodilnih mestih — išče primerno službo Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Korespondent». 33991

Prodajalka
špecerijske stroke, z večletno trg prakso, želi premeniti mesto — najraje v Ljubljani Cenjene ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «1. november 75» 33975

Službo skladiščnika
sluge ali kaj sličnega iščem. Položim tudi kavcijo. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Zvest 1928». 33940

Učenka
stara 14 let, z 8 razredi osnovne šole, boljših staršev, želi stopiti v trgovino z mešanim blagom. Naslov se izve v trgovini Suša Viktor, Zagorje ob Savi. 33935

Šofer-mehanik
vojaščine prost išče službo za takoj Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Vešten 14». 33861

Vzgojiteljica
perfektna v nemščini in z znanjem tujih jezikov, želi menjati mesto, takoj ali pozneje. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Vestna 49». 34049

Čevljar. učenec
ki se je že delj časa učil, želi mesto za nadaljevanje učenja. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34039

Mesto vzgojiteljice
išče mlada in inteligentna gospodična, z znanjem slovenskega, srbohrv. in nemškega jezika, z odličnim spričevalom. Gre tudi izven Slovenije. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Vzgojiteljica» 34047

Boljše dekle
vajeno vseh gospodinjskih del, z večletnimi spričevali, išče službo. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Strogo snažna». Gre tudi izven Slovenije. 34046

Mizarski delovodja
absolvent delovodske šole, dober risar, z večletno prakso, išče primerne službe. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Delovodja». 34071

Mlajša gdč.
dobra prodajalka, izurjena v mešani stroki, želi nameščenja v kakršnikoli stroki. Event bi pomagala tudi pri gospodinjstvu. — Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod «Poštena 12» 34074

Prodajalka
dobro izvežbana v manufakturni in špecerijski stroki, išče mesto prodajalke Event. gre tudi kot blagajničarka Najraje v mesto ali kak večji kraj na deželi. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Primorka 21». 34087

Šofer avto-mehanik
želi premeniti službo Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34085

Starejša gospodinja
dobra kuharica, želi mesto v oficirski ali uradniški družini. Ana Zupan, Celje. Kralja Petra cesta št. 8 34101

Natakarica
dobro izurjena, išče službo v mestu ali na deželi — Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Poštena». 34095

Instalacijski in kurilni tehnik
Nemec, docela izurjen v celotni elektrotehnični instalaciji in popolnoma samostojen
monter
za sanitarne napeljave, za plin in toplo vodo, iščeta mesta. Ponudbe na naslov: H. Släser, Innsbruck, Defreggerstr. 16, Tür 15. 34012

Prodam

Cehano perje
razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg po Din 38 kg izkoristite priliko dokler traja zaloga. L. Brozović Zagreb. Ilica 82. kemična čistilnica perja. 188

Drva
bukove in hrastove odpadke od parketov dostavlja po nizki ceni na dom parnogaga V Scagnetti v Ljubljani — za gorenjskim kolodvorom 86

Aparat za filmanje
kopirni stroj in vse druge potrebščine za filmanje — vsled odpotovanja ugodno prodam — Reflektanti naj javijo svoj naslov na ogl oddelek «Jutra» pod šifro «Dobro ohranjen 14.000» 33974

Železen štedilnik
levi, 2½ plošče (Tischherd) in več oken 90 × 60, naprodaj Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 33968

Marmor. ploščo
s stojalom varnostne plošče z vso opremo elektr toka in akumulatorje prodam v Zg. Šiški štev 161. 33941

Fotoaparat
Voigtländer, Skopar anastigmat 4 : 5, 9 × 12, z dvojnim izstegom, nov, z vsemi potrebščinami prodam za 2500 Din. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 33923

Kočije, vozove in konjske opreme
prodam vsled nakupa avtomobila Pozadevne informacije v vinski trgovini Bolaffio. Ljubljana 33498

Okrasne letvice
za oprave Vam najceneje nudi izdelovalnica Ivan Dovžan Ljubljana VII Zahtevajte vzorce in cenike 33411

Razpošiljalnica gramofonov in plošč
H Kenda. Ljubljana Mestni trg št 17. Vam na zahtevo pošlje zelo zanimiv cenik 29742

Nagrobni spomenik
ugodno prodam, event. tudi na obroke. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34042

Filodendron
z 20 perci, srednje velik, prodam Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 34084

Za cementno opeko
2 stroja, 4 modele za cementne cevi, premer 15, 20, 25 in 30 cm pod lastno ceno proda G. Koželj. Mokronog. 34031

Lončeno peč
skoraj novo, prodam. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34080

Strojna pletilnica
v velikem kraju Slovenije naprodaj. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Pletilnica». 34093

Prešanega sena
sladkega, 3—4 vagone prodam po Din 1.20 za kg franko vagon Sunja. — B. Žagar, Sunja, Hrvatsko. 34096

Jedilni servis
porcelan, 124 komadov, fin, nerabljen, prodam za Din 2000. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34106

Radio-aparat
štiriceven, kompleten, 5 slušalk, antena, akumulator, prodam za 2000 Din. Naslov v ogglasnem oddelku «Jutra». 34107

Pisalni stroji

Pisalna stroja
Remington, model 12, skoraj še nova, prodam po nizki ceni. — Dopise pod šifro «Remington 12» na oglasni oddelek «Jutra». 34102

Motorna vozila

Avto
eleganten — šestcilinderski. 4—5-sedežni voz, skoraj nov (9000 km) proda zelo ugodno privatnik Naslov pove oglasni oddelek «Jutra» 33949

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
Černe — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3 88

Pohištvo

Opravo
za eno sobo, iz mehkega lesa, prodam Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34079

Jedilnico
(Altdeutsch) zelo dobro ohranjeno poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34104

Omare, stelaže
pisalno mizo, pult in slično prodam. — Deželni lokal kino Matica. 34105

Železno peč
srednje veliko, kupim. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Peč 10» 34099

Posteljo
dobro ohranjeno, nočno omarico in visoko omaro iz trdega lesa, vsled selitve poceni prodam. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34111

Oblačila

Moški površnik
in damski kožuh (Pelzmantel) poceni naprodaj. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34076

Sadje

Suhe smokve
letošnje, vrlo dobre, z z otoka Krka, po pošti odpošiljam po Din 10 kg. — Josip Strčić, trgovec, Dobrinj na Krku. 34088

Kupim

Registratur. omaro
kupim Ponudbe pod šifro «Registratura» na oglasni oddelek «Jutra». 34073

Kapital

Iščem dobrosrčnega gospoda
ki mi posodi 3000 Din. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Hvaležna 10» 34089

Posel

Barako, šupo
ali kozolec (toplar) kupim. Ponudbe s ceno in velikost na naslov: Fr. Toni, Zg Šiška 161 33938

Žago
na močni stalni vodi kupim ali vzamem v najem. Cenj. ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Št. 150». 34055

Lokali

Lep lokal
na prometnem kraju v centru mesta iščemo za specijalno trgovino. — Pismene ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod značko «Lep lokal 31». 33985

Gostilno
vzame v najem mlad zakonski par Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Dobro idoča 20». 33862

Za advokate
S 1. novembrom oddam 3 lepe sobe v visokem parterju v neposredni bližini sodišča. Vprašati na Miklošičevi cesti 16/III — med 2. in 3. uro popoldne. 33825

Gostilno
iščem v najem ali na račun. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Zmožna kavcije». 34061

Pekarno
kupim ali vzamem v najem. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Pekarna». 34050

Lokal
z 2 sobama, na prometni ulici v sredini mesta oddam takoj v najem. Primerno za brivca ali pisarno. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34070

Lep lokal
na Celovški cesti 50 odda Hartman, Kette Murnova c. št. 28. 29493

Lokal za mizar. obrt
z vodno močjo in stanovanjem odda takoj v najem M. Rutar, Mlino - Bled. 34036

V najem

Špecerij. trgovino
s trafiko in vinotočem v Mariboru oddam vsled izselitve, kapitala zmožnemu agilnemu trgovcu. Ponudbe na podružnico «Jutra» v Mariboru pod «Takoj» 34114

Stanovanja

Stanovanje
2 sob in kuhinje oddam s 1. novembrom. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34044

Stanovanje
2—3 sob, po možnosti z vrtom iščem s 1. novembrom. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Vrt 62». 34062

Zakoncema
brez otrok oddam takoj v šentpeterskem okolišu meblirano spalnico in kuhinjo Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34058

Stanovanje
2 sob, kuhinje in pritiklin oddam s 1 novembrom. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34112

Zakonski par
mlad, miren, išče stanovanje 1—2 sob s pritiklinami, s 1. novembrom ali 1. decembrom. — Ponudbe pod značko «1925» na oglasni oddelek «Jutra». 34043

Stanovanje
Stožče in Ljubljana, obstoječe iz ene in več sob oddam v najem. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34091

Dijaška stanovanja

Dijaka
sprejmem poleg obrtne šole na stanovanje s hrano Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34014

Dijakinjo
sprejmem na hrano in stanovanje kot sostanovalko. Na razpolago klavir. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34081

Dijaka ali gospoda
sprejmem po nizki ceni v vso oskrbo, v bližini Zvezde. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34097

Sobe

Sostanovalko
event. s hrano sprejmem Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34004

Opremljeno sobo
v Zeleni jami št. 206 oddam 2 gospodoma ali gospodičnama. 33958

Preprosto sobico
oddam v Vodmatu. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 34057

Opremljeno sobo
lepo, v visokem pritličju oddam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34056

Sobo
v centru mesta, s posebnim vhodom in vporabo kopalnice iščem za takoj Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Soba 22» 34069

Lepo sobo
veliko, blizu glavne pošte in opere oddam solidni gospodični. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 34072

Gospodična
išče preprosto, svetlo sobo, po možnosti s posebnim vhodom, v sredini mesta. Cenjene ponudbe z navedbo cene pod šifro «Sivilja 100» na oglasni oddelek «Jutra» 34045

Gospodična
obrtnica-pletilja, išče sobo s separatnim vhodom — event. tudi prazno — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Takoj 60». 34048

Lepo sobo
s posebnim vhodom, parketirano, z električno razsvetljavo, mirno in zračno, sredi mesta oddam samo boljšemu, solidnemu gospodu. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34077

Snažno sobico
z dvema posteljama hrano in vso oskrbo oddam blizu sodnije Naslov v ogla- oddelku «Jutra». 34086

Opremljeno sobo
lepo, z električno razsvetljavo oddam 1 ali 2 osebama. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34100

Opremljeno sobo
oddam dvema gospodoma. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34098

V Litiji
iščem prazno sobo. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Takoj — Litija» K

Opremljeno sobo
v centru mesta oddam. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34113

Lepo sobo
v centru oddam s hrano 2 gospodoma ali gospodičnama. Naslov pove oglas. oddelek «Jutra». 34108

Dopisi

Zelo hvaležna
če mi pišeš domov. Kadar pridem, sporočim. Si moj? 34028

Gospod
osamljen, želi znanja z boljšo gospodično. Le resne dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Seelenklage». 34035

Mlad obrtnik
dobro situiran, želi znanja z mlajšo gospodično. — Prednost imajo samostojne šivilje. Dopise s sliko, katero vrnem, pod značko «Notranjec». 34029

26266
Dvignite pismo v oglas. oddelku «Jutra». 34078

Ženitve

Srečen zakon
dosežete vsi, ki se mislite poročiti, ker Vam preskrbimo doto 20—40.000 Din pod tako lahkimi pogoji, ki jih lahko izpolni najrevnejši. Za pojasnila priložite znamko 2 Din — na oglasni oddelek «Jutra» pod «Ekspozitura». 34064

Glasba

Lep klavir
dobro ohranjen, takoj prodam za 6000 Din Naslov v oglasnem oddelku «Jutra» 33807

Dober pianino
ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra» 34060

Živali

Kozo
1½ leta staro ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 33970

12 kanarčkov
pevcev in več samic naprodaj v Aškerčevi ulici 1 (baraka). 33969

Dva istrska braka
resaste ali gladke dlake, pes in psica, v starosti od 2—4 let, povsem izvežbana na zajca, tako da ga s sigurno priženeta nazaj, kupim. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Braki 100». 33964

Kraški ovčarji
najstarejša naša pasma psov, pristni, stari po 6 tednov, naprodaj po 200 Din — Viktor Vesel, Vrhnika 31. 33612

Izgubil se je vol
na glavi lisast in na stegnu zastrižen z znakom «A» od Pirnič prj Medvodah do Kranja — Kdor ga najde, naj se oglasi pri g. Marčanu, mesarju v Ljubljani, Prešernova ulica 16. 34027

Dreser
športnih in lovskih psov pride v Ljubljano. Vprašanja na poštni predal 122. Ljubljana. 34110

Obrt

Fotografiram
poceni amaterjem poveča vam s popustom Slike za legitimacije pogojno brez plačno Staut. Ljubljana Gosposvetska cesta št 1/II 291

Neka lepa plesalka v Haller-reviji.
Foto: E. Schneider, Berlin.

Vitka linija je zmagala

Odvečne plasti maščobe preprečujejo obtok krvi, izmeno vlage in funkcijoniranje celokupnega organizma. Odstranimo torej odvečno mast in iščimo zopet vitko linijo! To pripomnjo moremo dandanes čuti tisočkrat od vseh strani, ne da bi se dosedaj vedelo, kako se najuspešnejše odpravi nepotrebna plast maščobe.

Odkar pa je izšla v prometu

LEICHNER 1001

kopelj za slabljenje

je na tisoče in tisoče ljudi spoznalo na lastnem telesu izredno delovanje tega kosmetičnega sredstva. Leichner kopelj za slabljenje je tudi najidealnejša lepotna kopelj, ker učini kožo belo in nežno in odstrani vso nečistost na koži. — Cena 30 Din — za kopelji. — Dobiva se povsod. Nabavite si torej za poskus nekoliko kopelji in uspeh vam bo dal povod, da boste isto še vnaprej vporabljati in izvršili kuro 20 kopelji.

L. LEICHNER,
BERLIN, Schützenstrasse Nr. 31.
Generalno zastopstvo:
HELLER IN VAŽONY, VELIKA KIKINDA.

Snežne čevlje
in galoše sprejema v popravilo tvrdka M Trebar Sv Petra cesta 6 29766

Pozor!
Specijalna popravila snežnih čevljev in galoš po ugodnih cenah sprejema Josip Kramar, čevljar mojster, Sv. Petra cesta 30. 34063

Snežne čevlje
in galoše dajte v popravilo samo strokovnjaku Avg. Škofu, čevljarju, Borštnikov trg št. 1 (za dramskim gledališčem). 34090

Stroji

Opekarske stroje
osi, ležišča, jermenice, elevatorje, štirikratne romčke itd po zelo ugodni ceni prodam Ogled in pojasnila v Zg Šiški 161 (Ljubljana VII). 33938

Pletilni stroj
št 8 ugodno naprodaj. — Istotam naprodaj skoro nove citre in malo rabljena violina Naslov pove ogl. oddelek «Jutra». 33665

Šivalni stroj
dobro ohranjen, kupim. — Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Znamka X». 34066

Izgubljeno

Manjša vsota denarja
se je našla. — Dobi se v Ekspozituri «Jutra», Ljubljana VII. 34083

Orodje

Mehanično orodje
kompletno, z rezervnimi deli za kolesa, motorje in avtomobile, prodam za Din 15.000. Oddam tudi dobro
vpeljan lokal
Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Takoj 900». 33860

Razno

Moškega ali žensko
osamljenega in zapuščenega, s premoženjem, ki bi hotel pomagati zakonskemu paru (obrtniku) do samostojnosti, iščem. Bila mu bi hvaležna in oskrbljen bi bil z vso postrežbo pri njima do smrti. — Ponudbe na podružnico Jutra v Mariboru pod «Hvaležnost do smrti». 34116

Naznanilo
Naznanjam, da sem preselila s 1. oktobrom trgovino z mešanim blagom iz Tomišlja pri Igu v Ljubljano, za Bežigrad št 19 v nanovo urejen lokal v lastnem poslopju. — Cenj občinstvu se najtopleje priporočam za obilen poset ter zagotavljam točno in solidno postrežbo. Elizabeta Škraba, trgovka, Bežigrad št. 19. 34068

Suhe gobe
plačuje najvišje
M. Geršak & Co.
Ljubljana, Prečna ul. 4
(poleg mestne ljudske kopeli) Telef 2329

Vsak petek sveže morske RIBE
Ant. Stacul,
Selenburgova 4

Darujte
podpornemu društvu slepih v Ljubljani, Wolfova 12. 188

SELITVE
v mestu in na deželi strokovno in najcenejši potom
Slovenia Transport
Ljubljana,
Dikličeva cesta 56
telefon št 2718 8

Naznanjam
da sem otvoril 1. oktobra na Sv. Petra cesti štev. 3 (poleg hotela «Soča») novo zajtrkovalnico in slaščičarno ter nudim vse mlečne, slaščičarske in delikatesne izdelke. Na razpolago so razne nealkoholne pijače. — Vsak dan sveže Jogurt mleko in posebno mleko za dojenčke. Za cenjeni obisk in naročila se vljudno priporoča Franc Svetel. 34092

Fejix Toman
kamnosešk mojster
Ljubljana
Resljeva cesta štev 31
priporoča bogato zalogo nagrobnih spomenikov od marmorja in granita, plošče za grobnice marmornate plošče za mobilije po najnižjih cenah.
183

Elektrikar
za visoko napetost, kateri razume tudi strojno ključavničarstvo, se **sprejme takoj.** Absolventi strojne tehnične delovodske šole imajo prednost. — Ponudbe je nasloviti na **Elektrarno Ruše.**

Šola za jezike po Berlitzovi metodi
Francoščino, angleščino, italijanščino, nemščino itd. poučujejo samo izprašani profesorji dotičnih dežel, in sicer edinole v njih materinščini.
Pojasnila in priglasitve: vsak dan od 10. dop. do 9. zvečer:
KRALJA PETRA TRG, 8/I.

G. Th. Rotman:

Prigode porednega Bobija

Vesela opičja zgodba.

38.

Joj, joj! Uboga trgovka s klobuki je vekaje tekala sem ter tja... Nič ji ni bilo ostalo, vse je bilo uničeno in poteptano! Toda osrčila se je. »Karlinca!« je poklicala svojo vajenko, zavezavaje edino škatlo, ki je bila ostala cela. »Karlinca« brž mi teci s tem klobukom h gospodični Hildi pl. Nosoviški. eŽ pred dvema urama bi morala biti pri njej!«

39.

Jadrno je stekla Karlinca h gospodični Hildi. Gospodična je bila vsa očarana. »Glej, mamica, glej, svoj novi klobuk sem dobila!» je zaklicala. Gospa mamica je jela z živahnim zanimanjem gledati, ko je hčerka odvezovala škatlo. »Res sem radovedna, kakšno čudo mora biti v njej, da je tako trdo zavezana,« je dejala.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij «Jutra» Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.